

INFORME 12/2010

DEPARTAMENT  
D'AGRICULTURA,  
ALIMENTACIÓ  
I ACCIÓ RURAL  
SUBVENCIIONS,  
EXERCICI 2006

INFORME 12/2010

**DEPARTAMENT  
D'AGRICULTURA,  
ALIMENTACIÓ  
I ACCIÓ RURAL  
SUBVENCIONS,  
EXERCICI 2006**

---

MONTSERRAT VENDRELL i TORNABELL, secretària general de la Sindicatura de Comptes de Catalunya,

CERTIFIC O:

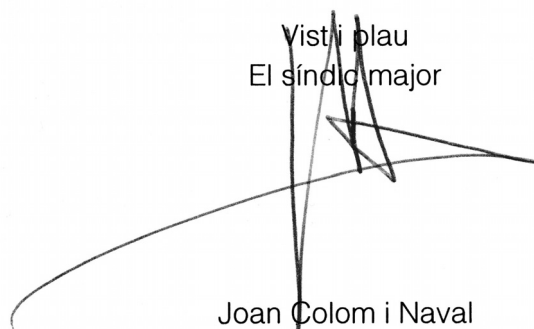
Que a Barcelona, el dia 27 d'abril de 2010, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, l'Excm. Sr. Joan Colom i Naval, amb l'assistència dels síndics Sr. Alexandre Pedrós i Abelló, Sr. Jordi Pons i Novell, Sr. Enric Genescà i Garrigosa, Sr. Agustí Colom i Cabau, Sr. Ernest Sena i Calabuig, i Sr. Jaume Amat i Reyeró, actuant-hi com a secretària la secretària general de la Sindicatura, Sra. Montserrat Vendrell i Tornabell, i com a ponent el síndic Sr. Enric Genescà i Garrigosa, amb deliberació prèvia s'acorda aprovar l'informe de fiscalització 12/2010, relatiu al Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural, subvencions, exercici 2006.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquest certificat, amb el vistiplau del síndic major.

Barcelona, 4 de maig de 2010



Vist i plau  
El síndic major



Joan Colom i Naval

**ÍNDEX**

ABREVIACIONS.....	7
1. INTRODUCCIÓ .....	9
1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME .....	9
1.1.1. Objecte i abast material.....	9
1.1.2. Abast temporal, metodologia i normativa aplicable .....	9
1.2. INTRODUCCIÓ A L'ENS FISCALITZAT .....	10
2. SUBVENCIONS GESTIONADES O ATORGADES PEL DAR .....	11
2.1. SUBVENCIONS FINANÇADES AMB RECURSOS DE LA UE .....	11
2.1.1. FEOGA-G.....	12
2.1.2. FEOGA-O.....	13
2.1.3. IFOP .....	14
2.2. SUBVENCIONS FINANÇADES AMB RECURSOS DEL MAPA I DEL DAR .....	16
3. DESGLOSSAMENT DE SUBVENCIONS I SELECCIÓ DE MOSTRA.....	16
4. FISCALITZACIÓ DE LES LÍNIES DE SUBVENCIÓ SELECCIONADES.....	20
4.1. PLA DE MODERNITZACIÓ I CONCENTRACIÓ DE COOPERATIVES .....	20
4.1.1. Objectiu general, objecte dels ajuts i altres aspectes generals .....	20
4.1.2. Dades globals i seguiment.....	22
4.1.3. Anàlisi de la convocatòria.....	23
4.2. AJUTS A L'ÚS DE LES ASSEGURANCES AGRÀRIES.....	28
4.2.1. Objectiu general, objecte dels ajuts i altres aspectes generals .....	29
4.2.2. Dades globals i seguiment.....	31
4.2.3. Anàlisi de la convocatòria.....	32
4.3. AJUTS PER LA MILLORA I TRANSFORMACIÓ DELS REGADIUS.....	34
4.3.1. Objectiu general, objecte dels ajuts i altres aspectes generals .....	35
4.3.2. Dades globals i seguiment.....	37
4.3.3. Anàlisi de la convocatòria.....	38
4.4. MILLORA DE PROCESSOS DE TRANSFORMACIÓ I COMERCIALITZACIÓ DE PRODUCTES AGRÍCOLES I RAMADERS .....	41
4.4.1. Objectiu general, objecte dels ajuts i altres aspectes generals .....	41
4.4.2. Dades globals i seguiment.....	42
4.4.3. Anàlisi de la convocatòria.....	44
4.5. AJUTS DIVERSOS A L'EMPARA DE LA LLEI DE PRESSUPOSTOS.....	49
4.5.1. Ajuts a la Unió de Pagesos (UP) i a Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya (JARC).....	50

4.5.2.	Ajut a la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya (FCAC).....	53
4.5.3.	Ajut al Consorci Turisme de Barcelona .....	54
4.5.4.	Ajut al Centre Tecnològic Forestal de Catalunya (CTFC).....	56
4.5.5.	Ajut a la Fundación para la Investigación del Vino y Nutrición (FIVIN).....	58
4.6.	AJUTS ALS GRUPS D'ACCIÓ LOCAL LEADER PLUS CATALUNYA.....	60
4.6.1.	Objectiu general, objecte dels ajuts i altres aspectes generals .....	61
4.6.2.	Dades globals i seguiment.....	62
4.6.3.	Anàlisi de la convocatòria.....	64
4.7.	MESURES DE FOMENT DE LA PESCA MARÍTIMA.....	66
4.7.1.	Objectiu general, objecte dels ajuts i altres aspectes generals .....	66
4.7.2.	Dades globals i seguiment.....	67
4.7.3.	Anàlisi de la convocatòria.....	68
4.8.	MILLORA I TRANSFORMACIÓ DE REGADIUS (CONVENI) .....	69
4.8.1.	Aspectes generals de la subvenció .....	69
4.8.2.	Anàlisi de la subvenció.....	70
5.	CONCLUSIONS: OBSERVACIONS I RECOMANACIONS.....	72
6.	ANNEXOS .....	80
6.1.	ANNEX 1: FEOGA-G (OCTUBRE 2005 - OCTUBRE 2006).....	80
6.2.	ANNEX 2: FEADER (OCTUBRE 2006 - DESEMBRE 2006) .....	81
6.3.	ANNEX 3: CONTROL 4045 .....	82
7.	TRÀMIT D'AL·LEGACIONS.....	84
8.	RESPOSTA A LES AL·LEGACIONS.....	97

**ABREVIACIONS**

CTFC	Centre Tecnològic Forestal de Catalunya
DAR	Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural
DEF	Departament d'Economia i Finances
DOGC	Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya
DUN	Declaració única agrària
ENESA	Entitat Estatal d'Assegurances Agràries
FCAC	Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya
FEADER	Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural
FEAGA	Fons Europeu Agrícola de Garantia
FEOGA-G	Fons Europeu d'Orientació i Garantia Agrària - Secció Garantia
FEOGA-O	Fons Europeu d'Orientació i Garantia Agrària - Secció Orientació
FIVIN	Fundación para la Investigación del Vino y Nutrición
GAL	Grups d'acció local
ICCA	Institut Català del Crèdit Agrari
IFOP	Instrument Financer d'Orientació de la Pesca
IVA	Impost sobre el valor afegit
JARC	Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya
LGS	Llei general de subvencions
MAPA	Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació
m€	Milers d'euros
M€	Milions d'euros
MPTA	Milions de pessetes
OPAS	Organitzacions professionals agràries
PDR	Pla de desenvolupament rural
TRLFPC	Text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya
UE	Unió Europea
UP	Unió de Pagesos

## **1. INTRODUCCIÓ**

### **1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME**

#### **1.1.1. Objecte i abast material**

De conformitat amb el que estableixen els articles 2 i 11 de la Llei 6/1984, del 5 de març, de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, modificada per la Llei 15/1991, del 4 de juliol, per la Llei 7/2002, del 25 d'abril, per la Llei 7/2004, del 16 de juliol i per la Llei 26/2009, del 23 de desembre i, d'acord amb el Programa anual d'activitats, aquesta Sindicatura de Comptes emet el present informe de fiscalització relatiu al Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural (DAR).<sup>1</sup>

L'objecte d'aquest informe se centra en la fiscalització de les subvencions atorgades o gestionades pel DAR en l'exercici 2006, i bàsicament, en aquelles finançades amb recursos procedents dels pressupostos de la Generalitat de Catalunya, és a dir, del pressupost anual aprovat per al DAR. També es fa referència al conjunt de subvencions gestionades pel DAR però finançades, en major o menor grau, amb fons procedents del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació (MAPA) o amb fons procedents de la Unió Europea (UE).

Amb aquest objecte, l'abast material de l'informe s'ha centrat en l'anàlisi dels aspectes legals, de procediment i control intern. S'ha verificat també el control pressupostari i la imputació en el pressupost de les subvencions atorgades.

#### **1.1.2. Abast temporal, metodologia i normativa aplicable**

Aquest informe es refereix a l'exercici 2006. Tot i això, per a la revisió, seguiment i comprensió de determinats aspectes ha estat necessari fer referència a exercicis anteriors i posteriors.

Les proves realitzades, de compliment i substantives, han estat aquelles que, de forma selectiva, s'han considerat necessàries per tal d'obtenir evidència suficient i adient, amb

---

1. La denominació del departament era Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca (DARP) fins que amb l'entrada en vigor del Decret 421/2006, del 28 de novembre, de creació, denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, passà a denominar-se Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural (DAR). Per tal de simplificar la redacció i comprensió d'aquest informe s'ha optat per unificar la redacció amb la nova denominació, independentment que s'estigui fet referència a actuacions del Departament anteriors o posteriors a novembre de 2006.

l'objectiu d'aconseguir una base raonable que permeti manifestar les conclusions que es desprenen del treball realitzat, en relació amb el seguiment dels preceptes legals que són d'aplicació a la gestió i a l'atorgament de les subvencions.

Les proves realitzades han estat fonamentades, principalment, en l'acompliment de la Llei 38/2003, del 17 de novembre, general de subvencions (LGS),<sup>2</sup> del Decret legislatiu 3/2002, del 24 de desembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya (TRLFPC) i en l'Ordre de l'1 d'octubre de 1997, del Departament d'Economia i Finances (DEF), sobre tramitació, justificació i control d'ajuts i de subvencions.

## **1.2. INTRODUCCIÓ A L'ENS FISCALITZAT**

El DAR té, entre altres finalitats, la promoció i el foment dels diferents àmbits en què actua (programa de desenvolupament rural, plans territorials, plans sectorials i de reconversió, plans globals d'explotació, política de regadius, política agrària comuna, etc.). Les finalitats de promoció i el foment s'articulen, fonamentalment, per mitjà de l'atorgament d'ajuts i subvencions.

Al llarg de l'exercici 2006, el DAR, sota la direcció dels consellers Antoni Siurana i Zaragoza (fins al 20 d'abril), Jordi William Carnes i Ayats (entre el 20 d'abril i el 29 de novembre) i Joaquim Llena i Cortina (des del 29 de novembre), exercia les funcions que li corresponien mitjançant les unitats següents:

- Gabinet del Conseller.
- Secretaria General.
- Direcció General de Desenvolupament Rural.
- Direcció General de Producció, Innovació i Indústries Agroalimentàries.
- Direcció General de Pesca i Afers Marítics.

Durant l'exercici 2006, mitjançant el Decret 219/2006, del 23 de maig, es creà la nova Direcció General de Planificació i Relacions Agràries.

---

2. Mitjançant el Reial decret 887/2006, del 21 de juliol, s'aprovà el desenvolupament reglamentari de la LGS. El Reglament de la LGS entrà en vigor el 25 d'octubre de 2006. Donat que les línies de subvencions seleccionades com a mostra per a l'anàlisi del capítol 4 d'aquest informe han estat convocades i resoltes amb anterioritat a l'esmentada data, no els és d'aplicació. Per això, malgrat que el Reglament de la LGS no s'ha considerat en l'anàlisi de legalitat sí ha estat útil com a orientació conceptual i interpretativa de certs aspectes de la LGS.



## **2. SUBVENCIONS GESTIONADES O ATORGADES PEL DAR**

L'objecte de l'informe és la fiscalització, des d'un punt de vista legal, de les subvencions atorgades el 2006 i finançades majorment amb recursos del pressupost del DAR ja que les finançades amb recursos procedents de la UE i del MAPA ja són objecte de controls específics per part de les corresponents administracions comunitària i estatal. No obstant això, donat el seu volum, en aquest apartat es fa una quantificació econòmica de les subvencions de 2006 finançades amb recursos procedents de la UE i del MAPA.

Amb independència del grau de participació que el DAR tingui en la gestió i en l'atorgament de les subvencions, s'ha diferenciat en funció de la procedència dels recursos que les financen.

S'han dut a terme les tasques corresponents per tal de diferenciar els imports de les subvencions del DAR que tenen com a finançament recursos procedents de la UE, del MAPA o de la mateixa Administració de la Generalitat de Catalunya (pressupost del DAR). Per a això ha calgut tenir en compte que hi ha línies de subvencions que han estat cofinançades amb recursos de procedència diversa i que en els casos de cofinançament amb recursos procedents de la UE els controls i la gestió de les subvencions no es fonamenten en criteris d'atorgament sinó en criteris de pagament.

Aquesta heterogeneïtat de criteris ha dificultat la quantificació de les subvencions segons la seva procedència. Així, s'ha delimitat un import total de subvencions finançades amb recursos procedents de la UE, que corresponen a imports pagats en 2006, mentre que la delimitació de l'import total de subvencions finançades amb recursos estatals i autonòmics corresponen a imports atorgats, independentment de si estan o no pendents de justificació i, per tant, pendents o no de pagament al beneficiari final.

### **2.1. SUBVENCIONS FINANÇADES AMB RECURSOS DE LA UE**

Els recursos procedents de la UE es destinen al desenvolupament rural, al foment de certes pràctiques i explotacions, a inversions en els diferents sectors, etc. El destí d'aquests recursos poden ser subvencions al sector privat o aportacions a ens públics (per dur a terme inversions i actuacions públiques fetes pel DAR o per empreses públiques adscrites al DAR o altres ens públics que en depenen).

Els recursos de la UE que arriben al DAR tenen com a origen tres fons comunitaris diferenciat:

- 1) Fons Europeu d'Orientació i Garantia Agrària - Secció Garantia (FEOGA-G)
- 2) Fons Europeu d'Orientació i Garantia Agrària - Secció Orientació (FEOGA-O)
- 3) Instrument Financer d'Orientació de la Pesca (IFOP)

El FEOGA és un instrument financer que forma part del pressupost de les comunitats europees i, com a principal partida del finançament de la política agrària comuna, comprèn dues seccions: Secció Garantia i Secció Orientació.

El FEOGA-G finança, bàsicament, la despesa per a l'organització comuna de mercats i per a ajuts directes i compensatoris dels diferents sectors i subsectors productius, així com per fer front als objectius de desenvolupament rural. En el cas concret del Pla de desenvolupament rural (PDR) de Catalunya 2000-2006, les aportacions europees s'han centrat en la millora de la competitivitat (dels sectors de la transformació i de la comercialització), en el manteniment i millores mediambientals (gestió de recursos hídrics) i en les inversions en explotacions.

El FEOGA-O, és la secció del fons que queda emmarcada dins els fons estructurals de la UE i els seus ajuts tenen com a finalitat fomentar, en l'àmbit del desenvolupament rural, aspectes com la modernització de les explotacions, les agrupacions sectorials, la instal·lació de joves agricultors i ramaders, la diversificació i les estratègies innovadores de les activitats en zones rurals, etc.

L'IFOP és un altre instrument financer que també s'emmarca en els fons estructurals. Des del 1993 agrupa els diferents instruments comunitaris referents a la pesca. Els recursos d'aquest instrument es destinen a l'increment de la competitivitat de les estructures del sector pesquer, a fomentar la creació d'empreses viables en el sector i al manteniment de l'equilibri, tant econòmic com ecològic, entre la capacitat pesquera i els recursos disponibles.

A continuació es presenta la quantificació, a partir del criteri de pagament, dels fons comunitaris 2006 que la UE ha aportat al DAR per a l'atorgament i el finançament de subvencions per cadascun d'aquests tres orígens segons la diferent documentació que la sustenta.

### **2.1.1. FEOGA-G**

La Sindicatura de Comptes ha obtingut l'informe d'auditoria de data 24 de gener de 2007, elaborat per la Intervenció General de la Generalitat de Catalunya (com a organisme de certificació) del compte anual presentat pel DAR com a organisme pagador de fons FEOGA-G 2006. S'observa que la gestió i el control d'aquests recursos que la UE aporta al DAR abasten el període entre el 15 d'octubre 2005 i el 15 d'octubre de 2006, fet que suposa un nou element d'heterogeneïtat respecte de la resta de fons (comunitaris, estatals o autonòmics) que es quantifiquen respecte de l'any natural.

L'informe recull com a import dels ajuts comunitaris de l'esmentat període un total de 396,84 M€. El desglossament d'aquest total per les diferents línies d'ajut és el següent:

Línia d'ajut	Import
Cultius herbacis	85,57
Ajuts a l'oli d'oliva	22,91
Farratges dessecats	25,66
Restitucions al sucre	11,88
Fruites i hortalisses	22,36
Sector vitivinícola	15,72
Primes ramaderes	80,76
Pla de Desenvolupament Rural (PDR)	82,35
Altres	49,63
<b>Total</b>	<b>396,84</b>

Imports en milions d'euros.

Font: Informe d'auditoria de Compte anual de despesa imputada en FEOGA-G.

A partir del 2007 el FEOGA-G queda incorporat al nou fons FEADER (Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural). Aquest nou fons de la UE suposa també una variació en els criteris de gestió i control i, per aquest motiu, la reglamentació comunitària ha permès, excepcionalment, fer una declaració transitòria per la part d'ajuts FEOGA-G per al període entre l'octubre i el desembre de 2006. L'informe respecte d'aquest període addicional, també elaborat per la Intervenció General de la Generalitat de Catalunya, recull com a import dels ajuts comunitaris, un total de 2,64 M€.

En els epígrafs 6.1 i 6.2 es recullen com a annexos els resums dels dos informes de la Intervenció General abans esmentats que recullen els principals aspectes de la mostra seleccionada així com les observacions diferenciades segons el seu grau d'importància.

### 2.1.2. FEOGA-O

L'annualitat comunitària de 2006 que el DAR rep en relació al FEOGA-O, cal quantificar-la, per tal que sigui homogènia amb la resta d'aportacions comunitàries, segons criteri de pagament. Per a això, s'han obtingut tots els documents dels pagaments<sup>3</sup> que el MAPA va fer al DAR dels recursos que el Ministeri va rebre procedents dels fons comunitaris de FEOGA-O en relació amb despeses ja justificades el 2006 i referents, concretament a les actuacions referents a la iniciativa Leader Plus Catalunya que, suposen un total de 3,99 M€. El desglossament és el següent:

3. Arran de l'al·legació presentada a l'epígraf 2.1.2, s'ha canviat de lloc la referència a l'exercici 2006.

Pagaments 2006	Import
Pagaments gener-abril	0,82
Pagaments maig-agost	1,18
Pagaments setembre-novembre	1,84
Pagaments desembre	0,15
<b>Total</b>	<b>3,99</b>

Imports en milions d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons documentació facilitada pel DAR.

Dins el FEOGA-O queda emmarcada la línia d'ajuts gestionada pel DAR referent a la iniciativa comunitària Leader Plus. Aquesta iniciativa, cofinançada per la UE, el MAPA, el DAR i les administracions locals, ha estat objecte de fiscalització específica en quedar inclosa entre les línies de subvencions amb finançament DAR que han format part de la mostra seleccionada. La fiscalització específica del Leader Plus Catalunya (vegeu l'epígraf 4.6) se centra, majorment, en la part finançada pel DAR en l'exercici 2006.

### 2.1.3. IFOP

El fons IFOP comunitari programat per al període 2000-2006 va suposar una estimació inicial d'aportacions europees a Catalunya de 48,83 M€ basada en diversos documents (Decisió de la Comissió del 30 d'octubre del 2000, Conferència sectorial de pesca de 29 de novembre de 1999, actualització del MAPA del Pla financer indicatiu de l'IFOP 2000-2006 per a Catalunya i Acord de Govern de la Generalitat de Catalunya del 31 d'agost de 2000 d'aprovació de la proposta de Pla financer de l'IFOP 2000-2006). Amb tot, les previsions inicials van ser posteriorment corregides amb la darrera reprogramació aprovada el juliol de 2004 que, finalment preveu que l'aportació de la UE s'incrementa fins a 50,97 M€, mentre que l'aportació del MAPA s'estableix en 22,97 M€ i la del DAR, en 33,28 M€.

Respecte d'aquestes previsions per al total del període 2000-2006, s'ha obtingut la valoració final que cobreix fins a 31 de desembre de 2008 i s'ha pogut determinar el realment aprovat i certificat/pagat per al total del període IFOP 2000-2006 amb el desglossament entre administracions, que es presenta en el quadre resum següent:

Concepte	Previsions IFOP 2000-2006	Aprovat IFOP 2000-2006	Certificat/pagat IFOP 2000-2006
Aportació UE	50,97	50,32	45,68
Aportació MAPA	22,97	25,60	23,86
Aportació DAR	33,28	33,04	29,37
<b>Subtotal subvencions d'administracions públiques</b>	<b>107,22</b>	<b>108,96</b>	<b>98,91</b>
Aportació de privats	140,69	137,18	114,35
<b>Total</b>	<b>247,91</b>	<b>246,14</b>	<b>213,26</b>
Nombre de projectes		1.307	1.295

Imports en milions d'euros.

Les anteriors dades són per al total del període 2000-2006 mentre que, pel que fa a l'exercici 2006, dels controls de seguiment del DAR s'ha pogut valorar, respecte de l'anualitat d'aquest exercici, el següent: S'han resolt en 2006 setanta-un expedients pels quals s'atorguen ajuts per un total de 4,84 M€. D'aquest total es preveu finançament europeu per 2,56 M€, estatal per 1,02 M€ i del DAR per 1,26 M€. De totes maneres, per tal que les dades de finançament comunitari d'aquest fons d'ajut al sector pesquer siguin homogènies amb les obtingudes per als altres fons comunitaris (FEOGA-G i FEOGA-O), és a dir, per tal de valorar-les segons criteri de pagament, s'han quantificat els pagaments de l'IFOP 2006 al DAR per un total de 5,39 M€.

Cal remarcar que l'IFOP 2000-2006 és un fons comunitari que funciona amb el sistema de reemborsament, amb la qual cosa, la comunitat autònoma ha d'avançar la part dels ajuts finançats amb fons comunitaris. Posteriorment, una vegada liquidats i superats els corresponents controls administratius de verificació, la UE fa l'aportació al MAPA i n'ordena el reemborsament a la corresponent comunitat autònoma. Cal tenir en compte que en els pressupostos de la Generalitat, concretament en el del DAR, no s'ha pressupostat cap import per avançar aquests recursos finançats amb fons europeus i, en un principi, sols s'ha pogut fer front a pagaments a beneficiaris (entre 2000 i 2002) amb la bestreta prevista per al total del període 2000-2006, en aquest cas 3,40 M€, rebuda de la Comissió Europea.

Davant d'aquesta situació, per Acord de Govern del 14 de juny de 2005 es va autoritzar que l'Institut Català del Crèdit Agrari (ICCA) avancés fins a un màxim de 14 M€ entre els exercicis 2005 i 2006 per fer front així als pagaments que el DAR havia de fer de les aportacions de l'IFOP (a càrrec del DAR queda únicament el cost financer de 268 m€: 130 m€ de 2005 i 138 m€ de 2006). Posteriorment, l'Acord de la Comissió de Govern d'Economia de setembre de 2006, va augmentar en 10 M€ els imports coberts mitjançant l'ICCA.

Pel que fa a l'exercici 2006 l'ICCA ha avançat als beneficiaris, per compte del DAR, imports que posteriorment haurà de reemborsar la UE per un total de 7,87 M€. En resum el DAR, en 2006, ha pagat, mitjançant l'ICCA, en concepte d'ajuts IFOP el total de 7,87 M€ però l'import cobrat de la UE en el mateix 2006 ha estat 5,39 M€, que el DAR ha retornat a l'ICCA.

## 2.2. SUBVENCIONS FINANÇADES AMB RECURSOS DEL MAPA I DEL DAR

Partint de la base de dades general del DAR i de la resta de mitjans de seguiment i control a l'abast s'han quantificat les subvencions atorgades en 2006 diferenciant la part a finançar amb recursos procedents del MAPA i procedents del DAR, segons el detall següent:

Concepte	Import finançament MAPA	Import finançament DAR
Subvencions base de dades	8,60	58,88
- Línies amb finançament 100% DAR	-	43,42
- Línies amb finançament 100% MAPA	2,85	-
- Línies cofinançades	5,75	15,46
Subvencions fruita dolça	-	1,15
Subvencions gelades oliveres*	-	24,93
Subvencions mesures agroalimentàries	7,32	7,32
<b>Total</b>	<b>15,92</b>	<b>92,28</b>

Imports en milions d'euros.

\* Malgrat que aquest quadre recull dades referents a subvencions atorgades en 2006, hi ha casos concrets que incorporen també altres imports, fet que genera certa heterogeneïtat en les dades. Així, l'import de subvencions per gelades oliveres conté imports referents a tres campanyes diferenciades: campanya 2003-2004, 0,72 M€, campanya 2004-2005, 16,95 M€ i campanya 2005-2006, 7,26 M€. L'atorgament el 2006 de subvencions de campanyes per gelades d'oliveres de dos i tres anys enrere tenen a veure amb el fet que, si bé cada campanya respon a una convocatòria (que s'encavalca en dos anys a causa de l'allargament dels terminis de la collita de l'oliva) l'adjudicació de la subvenció coincideix, en aquest cas, amb el pagament. Així, hi ha un nombre important d'expedients que, en generar discrepàncies i recursos dels beneficiaris, passen a exercicis posteriors ja que queden pendents de resolució i de pagament.

Un cop acotats els imports i fonts de finançament, en el capítol següent es presenta el detall de les subvencions atorgades pel DAR en l'exercici 2006 i finançades, totalment o en part, amb recursos procedents dels pressupostos de la Generalitat de Catalunya, és a dir, del pressupost anual aprovat per al DAR.

## 3. DESGLOSSAMENT DE SUBVENCIONS I SELECCIÓ DE MOSTRA

Seguidament es presenta el detall de les línies de subvenció recollides en la base de dades que componen el total de 58,88 M€ de subvencions finançades, totalment o en part, amb recursos procedents del pressupost del DAR. El detall es presenta diferenciant les línies amb finançament exclusiu del DAR de les cofinançades amb altres Administracions.

**Detall de línies de subvencions amb finançament 100% DAR:<sup>4</sup>**

Nom de la línia	Import subvenció DAR	% línia sobre el total	Nombre d'expedients (a)
Pla de modernització i concentració de cooperatives	12.506.851	28,8	85
Ajuts a l'ús de les assegurances agràries	10.152.434	23,4	829
Ajuts per la millora i transformació de regadius	5.250.572	12,1	131
Ajuts diversos a l'empara de la Llei de pressupostos	2.808.965	6,5	22
Ajuts a les Agrupacions de defensa vegetal	1.772.386	4,1	109
Pla pilot del contracte global d'explotació	1.734.904	4,0	795
Altres ajuts de producció i indústries agroalimentàries	1.717.163	4,0	23
Ajuts als Grups d'acció local Leader Plus Catalunya	1.625.258	3,7	11
Foment activitats agràries	1.503.550	3,5	246
Ajuts estructurals en el sector de la pesca i l'aqüicultura	1.268.905	2,9	282
Mesures de foment de la pesca marítima	849.060	2,0	36
Altres ajuts pesca	568.979	1,3	95
Incentivació de la millora de l'eficiència energètica en hivernacles agrícoles	213.865	0,5	20
Millora processos de transformació i comercialització	212.313	0,5	8
Prima de pol·linització	190.321	0,4	129
Millora de l'eficàcia de les estructures agràries	183.910	0,4	3
Sanejament de plantacions cítriques afectades pel virus de la tristesa	183.046	0,4	26
Altres ajuts d'estructures agràries	160.281	0,4	1
Foment de la formació professional agrària	157.176	0,4	119
Modernització d'estructures sanitàries de les explotacions	144.691	0,3	183
Foment de les assegurances agràries específiques	44.568	0,1	52
Ajut reposició animals reprod. bovins càrnies o lliu a sacrificar per sanejament	41.287	0,1	3
Millora i transformació de regadius (Conveni)	37.879	0,1	1
Lluita contra la tuberculosi, brucel·losi i altres epizooties	33.373	0,1	3
Ajut a les llotges de concentració de productes agraris	19.991	(b)	2
Adquisició animals reposició determinades races bovines	17.970	(b)	19
Ajuts per pal·liar danys catastròfics	15.550	(b)	6
Ajuts extraordinaris per aiguats	198	(b)	5
<b>Total</b>	<b>43.415.446</b>	<b>100,0</b>	<b>3.244</b>

Imports en euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons informació extreta de la base de dades del DAR.

(a) S'ha inclòs la dada del nombre d'expedients de cada línia de subvencions a efectes orientatius. Cal tenir en compte però que no en totes les línies un expedient representa un ajut a un beneficiari sinó que hi ha línies en què un expedient recull un conjunt d'ajuts a desenes de beneficiaris.

(b) Percentatges inferiors al 0,05%.

4. En algun cas, malgrat que la línia d'ajut que es reflecteix en el quadre està classificada com a finançada 100% per la Generalitat de Catalunya, quan s'ha publicat en el DOGC la corresponent ordre que convoca la línia, s'hi ha inclòs algun tipus d'ajut que ha estat cofinançat. En aquests casos, l'import que consta en el quadre és únicament el corresponent al finançament de la Generalitat.

**Detall de línies de subvencions cofinançades (finançament del DAR inferior al 100%)**

Nom de la línia (a)	Import subvenció DAR (A)	Import total línia (B)	% subvenció DAR a la línia (C=A×100/B)	Nombre d'exped. (b)
Millora processos transform. i comercialització de productes agrícoles i ramaders	4.769.745	15.899.152	30,0	79
Millora de l'eficàcia de les estructures agràries	2.257.137	4.103.886	55,0	484
Millora de l'eficàcia de les estructures agràries	2.104.841	4.209.683	50,0	207
Foment turisme i artesanía no alimentària S-Proder	1.388.689	4.084.378	34,0	92
Diverses activitats agràries/afins augment creació llocs treball	1.376.107	4.047.374	34,0	136
Servei d'abastaments bàsics per l'economia i la població rural	890.770	1.484.616	60,0	25
Execució de programes sanitaris	757.308	2.472.421	30,6	183
Lluita contra la tuberculosi, brucel·losi i altres epizooties	470.625	1.309.871	35,9	1.696
Ajut foment DOP, IGP, DG, ETG, PI, PAE i Marca Q.	409.699	639.140	64,1	19
Ajut foment de l'artesanía alimentària, DOP, IGP, DG, ETG	356.068	531.445	67,0	5
Millora processos transform. i comercialitz. de produc. agraris-Proder	267.379	786.409	34,0	24
Millora en la producció i comercialització de productes de l'apicultura	69.488	279.112	24,9	20
Renovació i desenv. de pobles, protecció i conservació patrimoni	64.969	108.281	60,0	4
Ajut foment de l'artesanía alimentària, DOP, IGP, DG, ETG.	60.851	90.822	67,0	4
Comprovació del rendiment lleter oficial	58.882	233.371	25,2	23
Millora de la gestió tècnica d'explotacions ramaderes	53.208	88.681	60,0	8
Implantació equips automatitz. com sistema classificació	51.736	191.312	27,0	4
Ajut foment de l'artesanía alimentària, DOP, IGP, DG, ETG	38.226	57.054	67,0	14
Ajuts estructurals en el sector de la pesca i l'aqüicultura	6.898	19.793	34,9	2
Millora de l'eficàcia de les estructures agràries	6.138	10.231	60,0	42
Ajuts estructurals en el sector de la pesca i l'aqüicultura	3.289	12.875	25,5	2
<b>Total</b>	<b>15.462.053</b>	<b>40.659.907</b>	<b>38,0</b>	<b>3.073</b>

Imports en euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons informació extreta de la base de dades del DAR.

Notes:

- (a) Algunes línies inclouen certes sigles referents a certificacions i distintius de qualitat de l'artesanía agroalimentària com les següents: DOP (Denominació d'origen protegida), IGP (Identificació geogràfica protegida), DG (Denominació geogràfica), ETG (Especialitat tradicional garantida), PI (Producció integrada), PAE (Producció agroalimentària ecològica), Marca Q (Marca de qualitat). Altres línies sembla que s'hagin repetit ja que tenen noms iguals o molt similars cosa que respon al fet que s'han recollit separatament línies o parts d'una mateixa línia quan fan referència a diferents sectors o tipologia de beneficiaris o bé, quan el percentatge de finançament del DAR és diferent.
- (b) S'ha inclòs la dada del número d'expedients de cada línia de subvencions a efectes orientatius. Cal tenir en compte però que no en totes les línies un expedient representa un ajut a un beneficiari sinó que hi ha línies en què un expedient recull un conjunt d'ajuts a desenes de beneficiaris.



A partir d'aquests dos quadres s'ha seleccionat una mostra de línies per fiscalitzar-ne els aspectes legals, els de procediment i control intern així com el control i imputació en termes pressupostaris.

La selecció de la mostra s'ha centrat, majorment, en les línies de subvenció amb finançament 100% DAR i amb imports més significatius.<sup>5</sup> També s'ha seleccionat la línia amb major import de les cofinançades. A més, la selecció de la mostra també ha seguit criteris de diversificació conceptual de manera que la fiscalització específica recollís una diversitat dels subsectors, àmbits i tipologies d'ajuts entre tots els que abasta l'actuació de foment del DAR. D'acord amb aquests criteris, la mostra seleccionada la formen les vuit línies següents:

#### Mostra de línies de subvenció seleccionades

	Nom línia	Import subvenció DAR	Nombre d'expedients
1	Pla de modernització i concentració de cooperatives	12.506.851	85
2	Ajuts a l'ús de les assegurances agràries	10.152.434	829
3	Ajuts per la millora i transformació de regadius	5.250.572	131
4	Millora processos transform. i comercialitz. de prod. agrar. i ramad.*	4.769.745	79
5	Ajuts diversos a l'empara de la Llei de pressupostos	2.808.965	22
6	Ajuts als Grups d'acció local Leader Plus Catalunya	1.625.258	11
7	Mesures de foment de la pesca marítima	849.060	36
8	Millora i transformació de regadius (conveni)	37.879	1
	<b>Total</b>	<b>38.000.764</b>	<b>1.194</b>

Imports en euros.

\* La línia recollida en la quarta fila del quadre és, de les línies seleccionades, la de major import entre les cofinançades.

La fiscalització se centra en el control de legalitat de cadascuna de les vuit línies de subvencions seleccionades i, més concretament, en l'anàlisi de les convocatòries, les bases reguladores, els criteris d'atorgament, les resolucions, etc. A més, per a cadascuna de les línies seleccionades s'ha analitzat una mostra d'expedients com a prova de procediment per tal de comprovar el compliment i seguiment pràctic del que estableixen les convocatòries, en les bases reguladores, en les resolucions, etc. així com per verificar l'acompliment, per part dels beneficiaris, de la despesa o de la inversió objecte de subvenció.

5. Des d'un punt de vista quantitatiu, per a la selecció de la mostra s'ha tingut en compte no sols que l'import total de la línia sigui significatiu, sinó també que ho sigui l'import mitjà de subvenció en funció del nombre d'expedients.

## **4. FISCALITZACIÓ DE LES LÍNIES DE SUBVENCÍO SELECCIONADES**

A continuació es presenten els principals aspectes i observacions resultants de la fiscalització de les vuit línies de subvenció seleccionades com a mostra.

### **4.1. PLA DE MODERNITZACIÓ I CONCENTRACIÓ DE COOPERATIVES**

La línia de subvencions Pla de modernització i concentració de cooperatives s'emmarca dins el Pla de modernització i concentració de les cooperatives agràries de Catalunya aprovat en la sessió de Govern de la Generalitat de 21 de març de 2001 per al període 2001-2006 i prorrogat posteriorment fins a l'any 2008. El Pla, per al període 2001-2006 havia estat aprovat per uns ajuts totals de 21,80 M€ que, posteriorment, van ampliar-se fins a 34,25 M€. La darrera ampliació (Acord de Govern de l'11.07.06), que amplia també el termini del Pla fins al 2008, incrementa els ajuts totals previstos fins a 51,68 M€.

El DAR, pel que fa a l'esmentat Pla 2001-2006, ha publicat cada any, des del 2002, una convocatòria d'aquesta tipologia d'ajuts, així com les corresponents bases reguladores. La convocatòria de l'exercici 2006 s'ha fet mitjançant l'Ordre ARP/361/2006, del 18 de juliol, publicada en el DOGC número 4681, el 21 de juliol de 2006.

#### **4.1.1. Objectiu general, objecte dels ajuts i altres aspectes generals**

L'objectiu general d'aquesta línia d'ajuts de caire pluriennal és fomentar la modernització, la intercooperació i la concentració de les cooperatives agràries i altres entitats associatives agràries per mitjà de la concentració empresarial. L'objecte dels ajuts és que les cooperatives i les altres entitats associatives puguin adaptar-se als canvis del mercat, a les normes comercials i a la demanda dels consumidors, puguin mantenir o crear nous llocs de treball i aprofitar noves sortides comercials. D'acord amb aquests objectius les bases reguladores estableixen dins aquesta línia general, fins a cinc sublínies diferenciades d'ajuts:

- a) Ajuts als processos d'integració cooperativa
- b) Ajuts a la millora de la qualitat de la producció i dels serveis agroalimentaris
- c) Ajuts a la millora i adequació de l'estructura, els processos i els circuits comercials i de distribució agroalimentaris.
- d) Ajuts a l'adequació dels recursos humans
- e) Ajut a la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya (FCAC).<sup>6</sup>

---

6. La línia de l'apartat e és va encabir en aquesta convocatòria tot i que, d'acord amb el que s'analitza més endavant, en el conveni de col·laboració entre el DAR i la FCAC del 27 de desembre de 2001, s'havia previst com a subvenció directa.

Els ajuts es convoquen per al 2006 però les actuacions objecte de subvenció es poden dur a terme i pagar durant els anys 2006, 2007 i 2008. Amb tot, les bases reguladores també especifiquen que les actuacions s'han de justificar en el termini que fixi la resolució de la concessió però que únicament es consideraran elegibles les iniciades en 2006.

Altres aspectes a esmentar d'aquesta convocatòria de subvencions són els següents:

- Dotació màxima prevista per a la convocatòria a càrrec de la partida pressupostària pluriennal 18.459.180 €.
- Termini de presentació de sol·licituds: inici el 22 de juliol de 2006 (dia posterior a la publicació de la convocatòria en el DOGC) i final el 4 de setembre de 2006.
- Beneficiaris: cooperatives agràries constituïdes legalment, entitats associatives agràries que, sota qualsevol forma jurídica reconeguda en dret, estiguin formades o participades majoritàriament per cooperatives agràries, així com nous grups cooperatius que resultin d'acords o concerts de col·laboració. En tot cas han de tenir la seu social a Catalunya i, a més, han de disposar, entre d'altres, d'un pla de formació i d'un projecte de desenvolupament o pla d'empresa, així com de l'acord de l'Assemblea per emprendre les actuacions previstes i mantenir-les per un període mínim de cinc anys comptat des de l'exercici següent al de la concessió de l'ajut.
- Intensitat de l'ajut<sup>7</sup> i límits quantitius: la subvenció varia segons es tracti d'una o altra de les quatre línies diferenciades d'ajuts abans esmentades en els apartats *a* a *d*:<sup>8</sup>
  - Ajuts durant un màxim de tres anys des de l'inici de l'actuació, amb una graduació decreixent amb percentatges màxims del 80%-60%-40% de les despeses referents a la línia de l'apartat *a*, o de l'apartat *d*. En aquest darrer cas, amb un topall de despesa de contractació o promoció de personal de 40.000 € per any i lloc de treball.
  - Ajut màxim del 40% de la inversió duta a terme en relació a les actuacions dels apartats *b* i *c* i també del 40% de les despeses d'assistència tècnica dels mateixos apartats, afegint-hi l'apartat *d*. Hi ha un límit màxim en el cas de l'ajut a despeses d'assistència tècnica de 100.000 € per beneficiari, ampliable en el cas de les petites i mitjanes empreses, al 80% de la despesa realitzada o al 40%-50% de la despesa aprovada, sense superar els 500.000 €.

---

7. S'entén per intensitat de l'ajut el major o menor percentatge que l'ajut que s'atorga representa sobre la despesa o la inversió elegibles.

8. Deixem ara de banda la línia d'ajut directe a la FCAC recollida en l'apartat *e* per l'especificitat que representa. D'aquest ajut directe se'n fa una anàlisi i observació de manera diferenciada dins l'apartat *a* de l'epígraf 4.1.3.

- Criteris de prioritat: la base reguladora 8 estableix els criteris de prioritat, (un total de nou criteris) i el barem de puntuació per a la seva valoració. Són fonamentalment quatre criteris els que concentren la major part dels punts: concentració cooperativa amb vinculació patrimonial i creació de noves empreses (12 punts), creació de grups cooperatius (8 punts), integració cooperativa per mitjà de convenis d'intercooperació (6 punts) i qualitat tècnica del projecte (5 punts). Amb tot, també cal tenir en compte els dos criteris referents a l'ocupació: creació neta de llocs de treball i promoció professional i manteniment de llocs de treball, que poden aportar fins a 3 i 2 punts, respectivament, i fins a 5 i 3 en casos d'aturats, dones o joves titulats. Finalment, dels tres criteris restants, que poden suposar entre 1,5 i 2 punts addicionals, dos es refereixen a l'interès socioeconòmic del projecte (segons el sector, l'àmbit supracomarcal, comarcal o local del què es tracti) i un altre criteri, als plans de formació de socis i directius.

#### **4.1.2. Dades globals i seguiment**

Del seguiment i anàlisi de les dades globals de la convocatòria cal remarcar els dos punts següents:

- Imports i nombre d'expedients de la base de dades i els de les resolucions de concessió de la convocatòria

De l'Acta de la Comissió de Valoració del 24 d'octubre de 2006 i de les resolucions de concessió es desprèn que el DAR va atorgar l'ajut a noranta-tres projectes<sup>9</sup> per un total de 18,47 M€, dels quals, 6,17 M€ corresponen a l'anualitat de 2006.

S'ha observat que en la base de dades sobre la qual s'ha seleccionat la mostra de línies, aquesta línia recull un total de vuitanta-cinc expedients per un import total d'ajuts de 12,51 M€, per al conjunt de les tres anualitats (2006, 2007 i 2008) de la convocatòria de 2006.

Per tant, hi ha vuit expedients amb resolució de concessió que no figuren en la base de dades. Aquests vuit expedients acumulen ajuts totals, 2006-2008, per 5,96 M€ dels quals 3,16 M€ corresponen a l'anualitat de 2006. Aquesta diferència es produeix perquè la base de dades es fonamenta en imputacions pressupostàries i, pressupostàriament, els vuit expedients no van ser imputats en el pressupost de 2006 sinó en el pressupost de 2007 ja que se sobrepassava la dotació prevista per al 2006, que era de 3,01 M€.

---

9. Aquesta convocatòria presenta la possibilitat que una mateixa entitat opti a més d'una de les diferents mesures d'ajut recollides en la línia. Cada entitat presenta una única sol·licitud amb el conjunt d'ajuts als quals opta. Aquesta única sol·licitud d'una entitat pot generar, per tant, diversos expedients. La Comissió de Valoració fa la seva anàlisi per entitats, valorant de manera global el pla d'actuacions que presenta cada entitat. Així, per a la convocatòria de 2006 s'ha resolt atorgar ajuts a un total de noranta-tres projectes corresponents a quaranta-cinc entitats.

Així, si bé en el 2006 s'han formalitzat uns compromisos que no s'han reconegut pressupostàriament fins a l'exercici següent, per al 2007 ja havia estat aprovada la corresponent anualitat, com a part de la partida pressupostària pluriennal de la línia.

- Valoració de les sol·licituds rebudes: Aplicació dels criteris de prioritat

El nombre de sol·licituds rebudes correspon a seixanta-una entitats. D'aquest total, tres van quedar excloses per presentar la sol·licitud fora de termini o per no especificar l'import d'inversions, de despeses o d'ajut sol·licitat. Per tant han estat valorades com a elegibles cinquanta-vuit sol·licituds de les quals tretze han estat denegades. S'ha verificat que la denegació ha estat com a conseqüència de no superar el mínim de puntuació fixat per la Comissió de Valoració, mínim que havia fixat segons la limitació de la disponibilitat pressupostària i, en funció dels criteris de prioritat.

Per a l'anàlisi de l'aplicació dels criteris de prioritat a les sol·licituds rebudes s'han seleccionat quatre entitats beneficiàries de l'ajut i dues a les quals els ha estat denegat. S'ha comprovat que el DAR ha puntuat correctament en funció del grau d'intercooperació acreditat (tres primers criteris de la base reguladora 8) mentre que en el cas de la qualitat tècnica del projecte, la valoració pot ser més subjectiva, però de forma genèrica s'ha comprovat que s'atorga una major puntuació a aquells projectes que impliquen un augment de la capacitat a les cooperatives, més personal, productes de més qualitat i, en general, tot allò que porti una major modernitat de les cooperatives. En conseqüència, es pot concloure satisfactòriament en relació amb la revisió de la valoració dels criteris de prioritat.

En tot cas, amb la finalitat d'incrementar la transparència i l'objectivitat, caldria que les bases reguladores incorporeessin, dins de cada criteri, subcriteris i la seva puntuació, que permetessin delimitar per a cada criteri una graduació entre el màxim i el mínim de punts.

### **4.1.3. Anàlisi de la convocatòria**

A més de l'anàlisi que sobre aquesta línia de subvencions s'ha dut a terme d'acord amb el que s'ha esmentat en els epígrafs anteriors, s'ha fet també una revisió general de la convocatòria i les bases reguladores respecte de la legislació general de subvencions que li és d'aplicació. Addicionalment s'ha seleccionat una mostra de beneficiaris d'ajuts per tal de verificar que, a la pràctica, s'ha complert allò que preveuen la convocatòria i les bases reguladores. La mostra seleccionada ha estat de tretze<sup>10</sup> expedients, que totalitzen

---

10. Els tretze expedients de beneficiaris de la convocatòria del 2006 representen un total de 6,56 M€ dels quals, la part corresponent a l'anualitat de 2006 és d'1,40 M€. Cal remarcar també que aquesta mostra inclou l'expedient referent a l'ajut directe a la FCAC de 0,36 M€ que per la seva singularitat ha requerit d'una anàlisi

.../...

6,56 M€ de subvenció respecte dels 12,51 M€ de la convocatòria de 2006. Els tretze expedients seleccionats són els següents: 53-00049-2006-04, 53-00006-2006-04, 53-00041-2006-04, 53-00007-2006-01, 53-00027-2006-01, 53-00040-2006-04, 53-00049-2005-05, 53-00002-2006-08, 53-00049-2006-01, 53-00038-2006-01, 53-00038-2006-05, 53-00038-2006-07 i 53-00038-2006-04.

De l'anàlisi de la convocatòria cal remarcar les observacions següents:

### **a) Aspectes generals de la convocatòria**

Les observacions més remarcables resultants de l'anàlisi de la convocatòria i de les bases reguladores són les següents:

#### **Ajut directe a la FCAC**

Tant el Pla de modernització i concentració de les cooperatives agràries de Catalunya per al període 2001-2006 com la convocatòria de 2006, preveuen de manera concreta l'atorgament d'ajuts a la FCAC.

En la convocatòria 2006 s'estableix la línia d'ajut prevista per a la FCAC. Es fa referència a un conveni de col·laboració i s'esmenten, tot i que genèricament, les actuacions de la FCAC objecte de l'ajut. El conveni de col·laboració entre el DAR i la FCAC del 27 de desembre de 2001 deixa clar que el que es preveu és atorgar una subvenció directa a la FCAC per tal de finançar les despeses per les actuacions concretes (clàusula tercera)<sup>11</sup> i, per al 2001 fixava un import màxim de 300.205 € per finançar les despeses d'aquestes actuacions. Es preveia, a més, un percentatge de bestreta de la subvenció aprovada i que la subvenció s'atorgaria finalment en funció dels justificants de despesa realment executada. Respecte d'aquest conveni de 2001 existeix l'addenda per a l'exercici 2006, de data 11 de desembre de 2006, que estableix l'import d'ajut per a aquest any en 360.000 €.

Els diferents aspectes anteriorment remarcats en relació amb el conveni del 27 de desembre de 2001, juntament amb altres aspectes documentats (informe d'impossibilitat de promoure concurrència pública, document T1 de sol·licitud de l'ajut, documents de la FCAC que quantifiquen la previsió de despeses subvencionables, document T3 que certi-

---

més específica. Aquest fet ha suposat que en certs comentaris referits a l'anàlisi d'expedients es faci referència a una mostra de dotze expedients, deixant de banda el de l'ajut directe a la FCAC.

11. La clàusula tercera del conveni de desembre de 2001 especifica actuacions que ha de dur a terme la FCAC. Entre aquestes n'hi ha de generals (participar en la divulgació i promoció del Pla pluriennal o fer tasques d'assessorament, suport tècnic, etc., a les cooperatives) però també de concretes (analitzar la documentació tècnica i econòmica de les cooperatives acollides al Pla i el pla que justifiqui la viabilitat de les iniciatives, analitzar els plans d'empresa presentats, elaborar l'informe tècnic i de viabilitat de les sol·licituds presentades).

fica que les actuacions subvencionables havien estat dutes a terme i justificades) deixaven clar que la convocatòria anual de 2006 estava incorporant, juntament amb les subvencions a actuacions de les cooperatives en règim de concurrència competitiva, una subvenció directa a la FCAC. Davant d'això cal remarcar les observacions següents:

- Com que l'annualitat de 2006 és de 360.000 €, d'acord amb el que estipula en l'article 94.2.d del TRLFPC calia l'autorització prèvia del Govern. L'Acord de Govern de març de 2001 que va autoritzar el Pla pluriennal 2001-2006 (dins el qual es preveu atorgar ajuts a la FCAC) aprova un pla d'actuació en el seu conjunt, sense aprovar específicament si l'ajut a la FCAC superarà o no el límit legalment establert. En tot cas, el que específicament aprovava aquell Acord de Govern, era la pluriennalització de despesa que l'esmentat pla generava.
- En l'anàlisi de la documentació justificativa presentada per la FCAC en relació amb aquest ajut s'han detectat certes tipologies de despesa que no es corresponen amb l'objecte de la subvenció o bé que no s'especifica si són directament i en la seva totalitat imputables a les actuacions objecte de la subvenció (quotes trimestrals a la Confederació de cooperatives d'Espanya, factures de llum, lloguer de local, material d'oficina, etc. i despeses de personal, amb nòmines de dotze persones).

A tot el que s'ha esmentat anteriorment cal afegir que, d'acord amb l'anàlisi de la línia Ajuts diversos a l'empara de la Llei de pressupostos que s'analitza en l'epígraf 4.5.2, la FCAC rep una altra subvenció directa que, també sustentada en el Pla pluriennal 2001-2006, va suposar aprovar una aportació en 2006 de 550.000 €. Per últim, també s'han detectat, dins dels expedients d'aquesta línia de Pla de modernització i concentració de cooperatives, altres dues aportacions de menor import a la FCAC amb els noms de Conveni despeses de formació, de 60.000 €, i Conveni d'assessorament, de 16.385 €, fet que suposa que el total d'ajuts atorgats a la FCAC en l'exercici 2006 sigui de 986.385 €.

### **Seguiment i control de la convocatòria**

S'ha fet una anàlisi dels controls i el seguiment (tant dels expedients com de les inversions i despeses objecte de subvenció i dels beneficiaris). Els controls del DAR respecte d'aquesta línia d'ajuts es fonamenten en la certificació del document T3 (document intern del DAR en què se certifica que les actuacions subvencionades han estat dutes a terme i justificades). Així, segons els responsables del DAR, un tècnic efectua una visita prèvia a l'elaboració del T3 per tal de comprovar el compliment de l'objecte de la subvenció. En el T3 signen el tècnic i el responsable de l'àrea (en aquest cas d'Associacionisme agrari de la Direcció General de Desenvolupament Rural) conforme s'ha analitzat la documentació presentada pel beneficiari i conforme s'han fet les comprovacions oportunes i, resultat d'això, certifiquen que *"les actuacions han estat realitzades totalment i sense variació respecte a la concessió"*.

És recomanable que el tècnic aixequi acta de la visita i que aquesta s'incorpori a l'expedient. A més, tenint en compte que les diferents mesures que fomenta aquesta línia d'ajuts van més enllà dels tres anys en què s'estructura la convocatòria, aquesta hauria de preveure uns controls de seguiment de compliment de les actuacions finançades (concentració cooperativa, adequacions d'estructures productives i comercials, etc.) mitjançant controls de manteniment de compromisos.<sup>12</sup>

### **Certificat de taxador i inscripció en registre**

Els articles 30.5 i 31.4.a de la LGS estableixen que, en el supòsit d'adquisicions de béns immobles, a més d'altres justificants, caldrà aportar certificat de taxador independent i, que en cas de béns inscriptibles el beneficiari de l'ajut ha de fer constar en l'escriptura el fi concret al qual els ha de destinar. Per a convocatòries com aquesta, en què algun dels costos elegibles objecte de subvenció poden ser per adquisició de béns immobles, les bases reguladores haurien d'incloure la referència concreta als justificants esmentats.

### **b) Revisió d'expedients**

L'anàlisi dels expedients de la mostra ha donat lloc a les observacions següents:

#### **Aplicació dels percentatges d'intensitat de l'ajut i límits quantitius**

S'ha verificat l'aplicació dels percentatges d'intensitat a un total de dotze expedients seleccionats i s'ha observat que les resolucions preveuen diverses intensitats de l'ajut segons la tipologia de cada cas analitzat. S'ha observat, però, que en dos expedients no consta la documentació requerida en les bases reguladores que ha de permetre validar el percentatge o import de l'ajut atorgat. Els dos casos corresponen a beneficiaris als quals s'han concedit ajuts que superen els 100.000 € i un percentatge d'intensitat de l'ajut del 50% de la despesa aprovada. La superació d'aquest topall i el percentatge d'intensitat esmentat són aplicables, únicament, en el cas de tractar-se de petites i mitjanes empreses (pimes). La base reguladora 6.2.2 exigeix la declaració de l'impost de societats del darrer exercici com a document acreditatiu conforme el beneficiari és una pime. En els dos expedients no consta l'impost de societats.<sup>13</sup>

---

12. Ja s'ha remarcat anteriorment en la delimitació dels beneficiaris d'aquesta convocatòria que entre d'altres requisits, els beneficiaris han de mantenir les actuacions objecte de subvenció durant un termini mínim de cinc anys, comptat des de l'exercici següent al de la concessió de l'ajut.

13. Cal remarcar que mitjançant les dades contingudes en informes econòmics i de viabilitat dels dos expedients s'ha pogut verificar que tots dos sol·licitants compleixen els límits financers i de nombre d'empleats establerts pel Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç per tal de ser pimes.



### **Presentació de tres ofertes de proveïdors**

D'acord amb la legislació, la base reguladora 6.2.1.k estableix que en els casos de despesa subvencionable que superi 30m€ de cost d'execució d'obra o 12m€ de subministraments o serveis el sol·licitant de l'ajut ha d'aportar tres ofertes de diferents proveïdors.

En l'anàlisi ha resultat que, per a quatre dels tretze expedients seleccionats mancava en l'expedient documentació acreditativa de la presentació de les tres ofertes.

Caldria incloure en l'expedient les ofertes sol·licitades o bé certificat o document detallant quines ofertes de possibles proveïdors ha sol·licitat i ha obtingut el beneficiari de l'ajut, independentment d'on siguin arxivades.

### **Termini de resolució**

La convocatòria de 2006 estableix que el termini màxim per resoldre serà de dos mesos des de la data de finalització de presentació de sol·licituds. El termini de resolució finalitzava el 4 de novembre de 2006, termini que ha estat superat, per a la totalitat dels dotze expedients analitzats (deixant de banda FCAC), entre vint i quaranta dies. S'ha observat que en la convocatòria de 2007 el DAR amplia el termini de resolució i el fixa en tres mesos des de la fi del termini de presentació de sol·licituds.

### **Termini de pagament i termini<sup>14</sup> de justificació**

L'aplicació de l'article 31.2 de la LGS exigiria que el beneficiari hagués pagat la despesa (o inversió) abans del 31 de desembre de 2006. Pel que fa a la justificació de les actuacions que han de ser finançades amb la primera anualitat pressupostària de la convocatòria (2006), les bases reguladores remeten a la resolució de concessió la qual estableix el mateix termini de 31 de desembre de 2006.

No obstant això, el DAR admet l'endarreriment en la justificació dels pagaments respecte de les factures de finals de 2006 que el beneficiari paga entre gener i març de 2007.

### **Justificants en l'expedient**

En tres expedients de la mostra seleccionada en què les despeses subvencionables inclouen despeses de personal, les nòmines presentades pel beneficiari no han estat objecte de justificació de pagament. El DAR verifica la inclusió en el TC2 dels treballadors

---

14. Arran de l'al·legació presentada a l'epígraf 4.1.3. apartat *b*, s'ha modificat el títol i el contingut d'aquest apartat.

dels quals se subvenciona la nòmina, i el pagament i presentació d'aquest TC2; així, el que fa és controlar que no es presentin nòmines incorrectes o fraudulentas. Caldria, però, augmentar els controls per tal de verificar el pagament d'aquestes nòmines per extracte bancari, ja que el pagament del TC2 no porta implícit el pagament de les nòmines.

S'ha observat també que tres expedients de la mostra inclouen documents justificatius (factures o certificacions d'obra) que no detallen ni expliquen el concepte que permeti associar-los amb les actuacions objecte de la subvenció. En el cas que aquests documents justificatius necessitessin altres documents per a la seva comprensió, caldria que tots ells s'arxivessin en l'expedient.

### Publicitat per part dels beneficiaris

La LGS en diferents articles (14.1.h, 18.4 o 37.1.d) estableix que els beneficiaris han de fer l'adequada publicitat o difusió del caire públic del finançament de les activitats, inversions, etc. que han estat objecte de subvenció.<sup>15</sup> En els expedients seleccionats no hi ha constància documental conforme els beneficiaris han complert aquesta obligació. A més, les bases reguladores de la convocatòria de 2006 no fan referència a aquest aspecte quan seria recomanable que ho fessin.

## 4.2. AJUTS A L'ÚS DE LES ASSEGURANCES AGRÀRIES

La línia de subvencions Ajuts a l'ús de les assegurances agràries recull els ajuts al cost de les pòlisses d'assegurances agràries que el DAR atorga en uns percentatges respecte de l'import d'ajut que, prèviament ha atorgat el MAPA per mitjà d'ENESA.<sup>16</sup> Es tracta, per tant, d'un ajut del DAR que complementa el que l'Estat atorga prèviament segons el Pla anual d'assegurances agràries combinades de riscos múltiples i d'acord amb la normativa estatal reguladora d'aquestes assegurances.<sup>17</sup> L'Ordre ARP/107/2006, del 9 de març, publicada en el DOGC número 4597 el 21 de març de 2006, de convocatòria d'aquesta línia de subvencions del DAR, delimita la complementarietat de l'ajut per mitjà de percentatges respecte de l'ajut estatal així com mitjançant topalls.

---

15. Aquesta publicitat acostuma a dur-se a terme incorporant la imatge institucional o el logotip de l'Administració o ens públic concedent de l'ajut en cartells, plaques commemoratives, materials impresos o en mitjans electrònics o audiovisuals, o bé fent-ne menció en els mitjans de comunicació.

16. Per mitjà del RD 2650/1979, de l'11 d'octubre es va crear l'Entitat Estatal d'Assegurances Agràries (ENESA) com a organisme autònom dependent del MAPA. Les seves principals funcions són: l'elaboració del Pla anual d'assegurances agràries, la concessió de subvencions als agricultors i ramaders per fer front a una part del cost de l'assegurança i la col·laboració amb les comunitats autònomes en aquesta matèria.

17. La normativa reguladora d'aquestes assegurances és la Llei 87/1978, del 28 de desembre, d'assegurances agràries combinades, desenvolupada reglamentàriament pel RD 2329/1979, del 14 de desembre.

#### 4.2.1. Objectiu general, objecte dels ajuts i altres aspectes generals

L'objectiu general d'aquesta línia de subvencions és fomentar l'ús de les assegurances agràries. L'objecte dels ajuts és finançar part del cost de les pòlisses. Els aspectes principals a remarcar de la convocatòria i les bases reguladores són els següents:

- Dotació màxima prevista a càrrec del pressupost 2006 del DAR per al conjunt d'aquestes subvencions.
- Beneficiaris: els titulars d'explotacions agràries i les entitats cooperatives i associatives agràries (aquestes dues darreres amb domicili social a Catalunya) que tinguin parcel·les o caps de bestiar ubicats al territori de Catalunya i que subscriuguin pòlisses d'assegurances incloses en el Pla anual d'assegurances agràries combinades per a l'any 2006.
- Criteris de prioritat, percentatges de subvenció i topalls: l'annex 2 de la convocatòria recull en cinc grups les més de vuitanta tipologies d'assegurança diferenciades segons producte, conreu, bestiar, etc.<sup>18</sup> L'article 9 de la convocatòria fixa per a cadascun dels cinc grups un percentatge màxim de subvenció a aplicar sobre l'import de la subvenció atorgada per ENESA. Aquests percentatges són, segons el grup, del 23%, 25%, 35%, 40% i 65%. El criteri seguit per incloure cada tipologia d'assegurança en un o altre grup va ser el d'atorgar un nivell més alt de subvenció a les assegurances següents:
  - Les que oferien un nivell de cobertura més alt
  - Les que agrupaven diverses produccions
  - Les que tenien un nivell més baix d'assegurament

Els topalls previstos en l'article 9 fixen que la subvenció a aplicar sobre l'import de la prima de la pòlissa d'assegurança no pot superar els 2.200€ (excepte en el cas de productors de fruites i hortalisses, que és de 18.000€, 15.000€ en el cas de l'aqüicultura i 4.500€ en els casos d'explotació de fruiters, de multiconreus d'horta, de cítrics o d'herbacis extensius i en el de flor i planta ornamental).

A més, l'article 9 també estableix que el cost real que ha d'abonar el sol·licitant, un cop deduïdes totes les subvencions aplicables, no pot ser inferior al 25% del cost net de la prima de l'assegurança subscrita, per a totes les tipologies d'assegurança. En aquest cas l'excepció és per a la tipologia d'assegurança referent a la cobertura de despeses derivades de la destrucció d'animals bovins i no bovins morts a l'explotació, cas per al qual, no pot ser inferior al 20%.

---

18. En general les tipologies es diferencien pel producte, tipus de conreu o bestiar i, en molts casos, fent referència en termes genèrics a danys excepcionals però també hi ha casos que fan referència més específica i concreta a malalties del bestiar, a conreus d'hivern o de primavera, a danys de sequera o a danys d'incendi.

Així mateix, cal remarcar la particularitat en la gestió d'aquesta línia de subvencions. Entre els aspectes establerts en la normativa estatal reguladora de les assegurances agràries, cal remarcar el referent al fet que les entitats asseguradores que vulguin practicar l'assegurança agrària combinada han de participar en la cobertura de tots els riscos i han d'agrupar-se a aquest efecte mitjançant qualsevol de les formes previstes en l'ordenament jurídic. Arran d'això, el 17 d'abril de 1980 es va constituir Agroseguro (Agrupación Española de Entidades Aseguradoras de los Seguros Agrarios Combinados, SA). Agroseguro té com a principals funcions el control i processament de les declaracions d'assegurança, l'emissió dels rebuts dels prenedors, la gestió del cobrament, la recepció de declaracions de sinistre, els tràmits de peritatge i pagament de sinistres, etc. però també la gestió de cobrament de les subvencions d'ENESA i de les subvencions de les comunitats autònomes.

Per tant, en aquesta línia de subvencions el DAR no gestiona les sol·licituds i documentació del beneficiari, cosa que fa Agroseguro (sempre tenint en compte els criteris i imports que delimita la convocatòria del DAR). Posteriorment, Agroseguro trameta al DAR informació i llistats de les assegurances formalitzades. El DAR no paga al beneficiari, sinó a Agroseguro que és qui ha avançat al beneficiari (mitjançant descompte) part del cost de la prima. Com a conseqüència d'això, es considera que la sol·licitud de la subvenció de la prima és la mateixa formalització de la pòlissa de contracte d'assegurança, sempre que s'hagi fet correctament i dins els terminis i període de subscripció que per a cada tipologia de producte estableix el MAPA.

Per tot això, i d'acord amb el previst en l'article 16 de la LGS, Agroseguro i el DAR van signar, el 15 de juny de 2006, un Conveni de col·laboració (ja n'existia un d'anterior signat el 1990) que estableix, bàsicament, el següent:

- Que el DAR pagarà a Agroseguro la part de la prima corresponent a la subvenció contra les certificacions de pòlisses que estiguin correctament subscrietes i acceptades
- El procediment de presentació de certificacions-liquidacions d'Agroseguro al DAR, i la documentació que ha d'adjuntar.
- El procediment de comprovació de dades per part del DAR (terminis, mostra, etc.)
- El termini superat el qual el DAR hauria de pagar a Agroseguro, a més, l'interès legal del diner.

Així, donada la particularitat d'aquesta línia d'ajuts del DAR, la fiscalització, a més de centrar-se en l'anàlisi general de legalitat de la convocatòria i de les bases reguladores, s'ha centrat en l'anàlisi d'una mostra de tres certificacions (que inclouen mil quatre-cents sis pòlisses) i en l'anàlisi d'una mostra més concreta de nou pòlisses; això per tal de verificar el compliment dels principals aspectes (terminis, imports i topalls) previstos en la convocatòria, així com per verificar els controls del DAR sobre les certificacions-liquidacions que li presenta Agroseguro.

#### 4.2.2. Dades globals i seguiment

Del seguiment i anàlisi de les dades globals de la convocatòria cal remarcar els aspectes següents:

- Excés respecte la dotació màxima prevista

Tot i que la dotació màxima, segons l'Ordre de la convocatòria de 2006, és de 9 M€, l'import total d'ajut atorgat és, segons la base de dades del DAR, 10,15 M€. L'excés l'han generat les liquidacions a compte.<sup>19</sup>

- Expedients de la base de dades. Certificacions, propostes de pagament i pòlisses

La base de dades del DAR recull, per a aquesta convocatòria, un total de vuit-cents vint-i-nou ítems o expedients. Cada ítem o expedient no es correspon amb una pòlissa d'assegurança, ni tan sols amb el conjunt de pòlisses d'un mateix beneficiari sinó amb una certificació que Agroseguro ha tramès al DAR. Cada certificació fa referència a una de la vuitantena de tipologies d'assegurances de la convocatòria i inclou el detall de totes les pòlisses formalitzades, per a aquella tipologia, des de la darrera certificació. Cada certificació pot incloure un nombre molt variable de pòlisses ja que, entre les certificacions analitzades, se n'ha vist una de dues-centes vuit pòlisses i una altra que arriba a les nou-centes setanta-tres pòlisses.

Si bé els controls de gestió del DAR en relació amb aquesta convocatòria es basen en l'agrupació d'expedients per certificacions, el control de concessió-pagament se centra en les propostes de pagament que aglutinen un màxim de vint-i-cinc expedients sense superar uns ajuts totals de 300 m€. S'ha verificat l'homogeneïtat de la informació recollida en la documentació obtinguda ja que s'ha observat que el llistat de propostes de pagament de 2006, format per un total de cinquanta-tres propostes, presenta un import total de subvencions de 10,15 M€ que coincideix amb el total del llistat de la base de dades del DAR.

---

19. A finals de cada exercici es formalitzen pòlisses la documentació de les quals no és a temps d'arribar a Agroseguro fins a l'exercici següent. Així, hi ha pòlisses formalitzades entre companyies asseguradores i assegurats a finals de 2006 que no es bolquen a l'aplicació de gestió fins al 2007, quan Agroseguro rep les pòlisses i envia la certificació al DAR. La nova Ordre de convocatòria anual d'ajuts no es publica fins a finals del primer trimestre (en el cas del 2007 va publicar-se el 27 de febrer) amb la qual cosa, donat que el DAR no pot fer cap pagament si no s'ha publicat encara la nova convocatòria, les pòlisses de final de l'exercici 2006 no poden ser pagades sense superar el termini previst en el conveni Agroseguro-DAR. Això suposaria un sobrecost per pagament d'interessos i el DAR, per tal d'evitar-lo, a final d'exercici, formalitza liquidacions a compte, i paga a Agroseguro de manera anticipada, una previsió dels ajuts per les pòlisses formalitzades els darrers dies de l'exercici.

De la documentació es desprèn que, en l'exercici 2006, el total de vuit-centes vint-i-nou certificacions, que han donat lloc a cinquanta-tres propostes de pagament pel total de 10,15 M€, correspon a un total de quaranta mil dues-centes seixanta-nou pòlisses.

#### **4.2.3. Anàlisi de la convocatòria**

Com ja s'ha dit, donat que la gestió d'aquesta línia d'ajuts del DAR es concentra en Agroseguro, s'ha posat especial èmfasi en la fiscalització dels controls del DAR sobre la documentació que li trameta Agroseguro. Amb tot, s'ha dut a terme també l'anàlisi general de legalitat de la convocatòria i de les bases reguladores. Respecte de la mostra d'expedients (certificacions i pòlisses) a més dels controls sobre la gestió d'Agroseguro, també s'ha fet l'anàlisi del compliment dels principals aspectes previstos en la convocatòria.

Les observacions més remarcables resultants de l'anàlisi realitzada sorgeixen de la revisió d'expedients i es recullen seguidament.

D'acord amb la diferenciació esmentada entre el que són els expedients o certificacions i el que són les pòlisses d'assegurances, s'ha seleccionat una mostra de tres certificacions, que inclouen mil quatre-centes sis pòlisses i subvencions per 898.232 €. Les certificacions seleccionades han estat les següents: 52-60798-2006, 52-60143-2006 i 52-60142-2006. Com ja s'ha comentat, cada certificació recull un nombre molt variable de pòlisses de manera que, per a cadascuna de les tres certificacions seleccionades s'han escollit tres pòlisses i, per tant, la mostra de detall final ha estat de nou pòlisses, que suposen ajuts per un total de 6.870 €. Les nou pòlisses seleccionades formen part de tres propostes de pagament amb els codis 3996812702, 3996812274 i 3996812273 i el número de directori de les nou pòlisses són: 500.421, 498.634, 499.145, 791.740, 792.434, 791.993, 791.992, 790.524 i 790.923.

L'anàlisi de la mostra de certificacions ha consistit en la revisió del document de la certificació que trameta Agroseguro al DAR per, en funció de les sol·licituds o assegurances subscrites, requerir-ne el pagament i, a més, en la revisió dels llistats de liquidació que detallen les pòlisses subscrites segons la certificació.

A més, s'ha obtingut, per a cada certificació, l'Informe de les comprovacions efectuades pel DAR sobre les liquidacions presentades per Agroseguro. Aquests informes recullen la referència de les pòlisses seleccionades pel DAR com a mostra sobre la qual les comprovacions que efectua són: que el beneficiari és titular d'explotació agrària ubicada en territori català, que les dades de la pòlissa coincideixin amb les dades mecanitzades dels llistats informàtics que trameta Agroseguro i que el càlcul de l'import de la subvenció del DAR estigui d'acord amb el que preveu la convocatòria. De l'anàlisi dels informes revisats cal remarcar el següent:

- Els informes esmenten que la mostra de les comprovacions del DAR és aproximadament del 2% del nombre de pòlisses liquidades de cada certificació. Malgrat això, a la pràctica se segueix un altre criteri de selecció (una pòlissa per cada 6.000€ d'ajut que inclogui la certificació) de manera que en els casos analitzats, en què les certificacions seleccionades són per import total proper als 300 m€, el DAR ha seleccionat cinquanta pòlisses en cada cas. Els percentatges reals de cobertura de mostra són superiors al 2% i, en els casos analitzats van des del 5% fins al 24%. Aquests percentatges reals haurien de fer-se constar en l'Informe enlloc de l'esmentat 2%.
- Els informes recullen el número de directori de la cinquantena de pòlisses seleccionades de cada certificació. Tot i que mitjançant el llistat del detall de totes les pòlisses que componen la certificació es pot arribar a calcular quin és l'import de subvenció que representa la mostra seleccionada a l'atzar, seria interessant que en l'informe es fes menció d'aquest import i del percentatge que representa respecte del total de la certificació.

També s'han obtingut, per a cadascuna de les certificacions o liquidacions, la resolució del director general de Desenvolupament Rural del DAR i la documentació comptable-pessupostària (els ADO) amb el segell de conformitat de la Intervenció Delegada.

L'anàlisi de la mostra de pòlisses s'ha centrat en els principals aspectes previstos en les bases reguladores (terminis, percentatges d'ajut, topalls, etc.) ja detallats.

De l'anàlisi de les mostres de certificacions i de pòlisses cal remarcar les observacions següents, referides als controls del DAR i als informes de comprovacions que efectua:

### **Verificació de titularitat de l'explotació**

En l'informe de comprovació el DAR remarca, com un dels controls efectuats, la verificació que el beneficiari és titular d'explotació agrària ubicada en territori català. Per a aquestes verificacions el DAR fa creuaments de dades del beneficiari de l'ajut o assegurat amb la base de dades de la Declaració única agrària (DUN). El que no es pot verificar és que les parcel·les incloses en la pòlissa d'assegurances estiguin declarades en la DUN, ja que el format de parcel·les de la base de dades de la DUN és el d'ús generalitzat però Agrosseguro encara usa un format que no permet el creuament de dades. Cal, per tant, treballar amb Agrosseguro per tal d'aconseguir que incorpori el format que ho permeti.

### **Documentació dels controls específics del DAR**

Els controls de la mostra de pòlisses que du a terme el DAR són, en termes genèrics, els remarcats quan s'ha fet referència a l'informe de comprovació. El DAR fa els controls específics per a cada pòlissa de la mostra en uns fulls d'Excel en què es recullen un con-

junt de càlculs de la prima i la subvenció i, a més, es tenen en compte diverses variables (descomptes, bonificacions, impostos, preu per quilo de les collites assegurades respecte del fixat legalment, ubicació de la parcel·la, etc.) però no manté un arxiu documental d'aquests fulls d'Excel.

Cal que l'aplicació informàtica de gestió de les pòlisses que arriben d'Agroseguro, que sols funciona com a base de dades, s'actualitzi per tal de permetre realitzar controls i comprovacions, així com altres tràmits previs a la proposta de pagament. A més, de tot això n'ha de quedar constància en l'aplicació per a posteriors supervisions, cosa que, a més, permetria evitar haver de fer els controls dels fulls d'Excel en paral·lel. Així, seria convenient crear una interfície entre l'aplicació de gestió d'assegurances i el programari de gestió econòmica i de pagament de subvencions que permetés bolcar automàticament les dades i realitzar controls dels quals quedés constància.

A més aquests controls haurien d'incloure un apartat d'observacions i conclusions i, si fos el cas, d'incidències, per aclarir si aquestes han generat correcció o revisió de la certificació d'Agroseguro. Això, en relació al full de control de cada pòlissa seleccionada pel DAR, i el conjunt de fulls de controls, hauria de donar lloc a un resum o memòria dels controls de totes les mostres de pòlisses de totes les certificacions de l'exercici. Aquesta memòria hauria de ser, per a la part de controls de pòlisses, la conclusió en relació amb el document inicial que es formalitza com a Pla de controls<sup>20</sup> d'aquesta línia de subvencions.

### **4.3. AJUTS PER LA MILLORA I TRANSFORMACIÓ DELS REGADIS**

La línia de subvencions Ajuts per la millora i transformació dels regadius té com a finalitat la millora de les instal·lacions de reg existents que presenten infraestructures obsoletes i que provoquen un consum excessiu d'aigua i elevades despeses d'explotació. També recull ajuts per a la transformació en regadiu de zones de secà amb la finalitat d'aconseguir una regularitat en les produccions agràries i adaptar així les produccions a la demanda del mercat.

---

20. El DAR, concretament la Direcció General de Desenvolupament Rural, formalitza un document anomenat Pla de controls per a la gestió de les subvencions per al foment de l'ús de les assegurances agràries en què recull els controls a fer prèviament al pagament a Agroseguro. El Pla esmenta els controls que es realitzen informàticament (validacions conforme consten en la base de dades, validacions de codis de població i de compte corrent, organització per paquets de propostes de concessió-pagament) així com els que són controls documentals. Pel que fa als controls documentals diferencia els genèrics de cada certificació i els referents a la mostra de pòlisses a seleccionar. Per al cas de la mostra fa referència al fet que cal revisar, en un full d'Excel, els càlculs corresponents a tota la pòlissa (i els topalls i percentatge de les bases reguladores) i recollir un major detall de les revisions a dur a terme respecte de la subvenció base i la casuística de subvencions addicionals (contractació col·lectiva, característiques de l'assegurat, renovació, reducció de risc, assegurança integral d'explotació, etc.).



El DAR va publicar la convocatòria d'ajuts i les seves bases reguladores en el DOGC número 4414, del 28 de juny del 2005 l'Ordre ARP/287/2005, del 15 de juny. Posteriorment, el febrer de 2006, han estat objecte de modificació per l'ampliació de la dotació pressupostària inicialment establerta. A més, el març de 2006, hi ha hagut una nova modificació de la redacció de la convocatòria que estableix la possibilitat de cofinançament del FEOGA-G.

#### **4.3.1. Objectiu general, objecte dels ajuts i altres aspectes generals**

L'objectiu general d'aquesta línia d'ajuts és, com ja s'ha dit, millorar i modernitzar les infraestructures de reg obsoletes i transformar en regadiu zones de secà. L'objecte dels ajuts se centra a finançar treballs, obres i instal·lacions que les bases reguladores de la convocatòria diferencien segons el següent:

- a) Ajut per a la redacció de projectes i estudis que han de realitzar tècnics qualificats i que són necessaris per a dur terme diverses tipologies de millora de regadius (instal·lacions de captació i elevació d'aigües, embassaments i basses de regulació, construcció de xarxes de transport i distribució i capçals de reg fins a l'explotació individual, sistemes d'automatització i control de consum, obres de pous i sondejos destinats a l'explotació d'aigües subterrànies per a reg i obres per a tractaments terciaris d'aigües procedents de depuradores per complir les garanties de qualitat per al seu ús com a aigua de reg, controls per evitar contaminació, manteniment i sostenibilitat del procés).
- b) Ajut per a l'execució de les obres<sup>21</sup> de transformació i millora de regadius dels tipus indicats en l'apartat anterior.
- c) Ajut per a despeses de funcionament i/o manteniment necessaris en instal·lacions de reg a pressió que s'hagi executat, o que actualment executi o promogui l'Administració.

Altres aspectes a esmentar d'aquesta convocatòria de subvencions són els següents:

- Dotació màxima prevista i termini de presentació de sol·licituds: com ja s'ha dit, l'Ordre ARP/287/2005, que inclou la convocatòria i les bases reguladores dels ajuts, es publica el juny de 2005. Aquesta Ordre estableix un termini de presentació de sol·licituds que finalitzava el 15 de setembre de 2005 i una dotació màxima de 500.000 € a càrrec de

---

21. Com a objecte de l'ajut, pot incloure's l'execució d'obra, la redacció del projecte, la coordinació de seguretat i salut, el control de qualitat, així com la direcció d'obres necessària per dur-les a terme. No són subvencionables les obres i les instal·lacions de la xarxa de distribució del regadiu de l'interior de les parcel·les.

l'aplicació 784, Ajuts i millora de regadius, del pressupost del DAR per al 2005. Respecte de la dotació pressupostària s'ha observat el següent:

- L'Ordre ARP 57/2006, del 23 de febrer, modifica la redacció de l'Ordre de 2005. Remarca la conveniència d'incrementar la dotació pressupostària prevista ja que el volum de sol·licituds rebudes ha estat molt elevat i que hi ha la voluntat que el major nombre de sol·licitants possible pugui gaudir dels ajuts. A més, com que la major part dels projectes a finançar són inversions que s'allarguen més enllà d'un any pressupostari, valora la necessitat que l'increment de la dotació prevista per al 2005 abasti dues anualitats més 2006 i 2007. Així, doncs, aquesta Ordre incrementa la dotació inicialment prevista en un total de 6 M€ addicionals, 3 M€ a càrrec de l'anualitat 2006 i 3 M€ a càrrec de l'anualitat 2007.<sup>22</sup> La dotació global és, per tant, de 6,5 M€.
- L'Ordre ARP 116/2006, del 16 de març modifica la redacció de l'Ordre de 2005 i estableix que les actuacions objecte d'aquests ajuts compleixen els requeriments establerts en el Pla de desenvolupament rural (PDR) per a la mesura Q, Gestió de recursos en aigua destinats a l'agricultura, amb cofinançament del FEOGA-G i que, per tant, podran ser cofinançats amb aquest fons de la UE.
- Beneficiaris: comunitats i col·lectivitats de regants, comunitats d'usuaris, associacions d'agricultors, cooperatives i societats agràries de transformació que acreditin drets de superfície o bé sobre l'activitat agrícola. En tots els casos s'ha de disposar de la concessió de l'aigua.
- Quantia dels ajuts: existeixen uns percentatges i imports màxims segons el tipus d'ajut dels anteriors apartats *a*, *b* o *c*. Així, per a la redacció de projectes i estudis la subvenció màxima és del 60% de l'import justificat amb un màxim de 25.000€ per beneficiari. Per a l'execució d'obres i per a les despeses de funcionament i/o manteniment la subvenció màxima és del 70% en el cas de nous regadius i del 60% en el cas de millora de regadius. L'ajut per execució d'obres no pot ser superior a 100.000€, mentre que l'ajut per a despeses de funcionament i/o manteniment, no pot superar els 25.000€. En cas de sol·licituds que incloguin més d'un tipus d'ajut, l'import global de la subvenció no pot superar els 100.000€.

---

22. El 20 de desembre de 2005 es va formalitzar el pertinent Acord de Govern que autoritzava el DAR a realitzar despeses amb abast pluriennal en relació amb aquesta convocatòria d'ajuts pel total dels 6,5 M€ i a establir les anualitats que s'han esmentat.

### 4.3.2. Dades globals i seguiment

Del seguiment i anàlisi de les dades globals de la convocatòria cal remarcar els dos punts següents:

- Imports i nombre d'expedients

No s'ha disposat de cap acta o document d'algun òrgan col·legiat (previst en la base reguladora 9.2) o del director general de Desenvolupament Rural que contingui la valoració del conjunt de les sol·licituds rebudes per aquesta convocatòria, el procediment de concessió de la qual és el de concurrència competitiva. Cal formalitzar aquesta documentació de les dades globals del seguiment de la convocatòria independentment de si les sol·licituds esgoten o no la dotació pressupostària prevista.

Pel que fa al nombre total d'expedients d'ajuts atorgats i l'import que aquests representen, s'ha observat que en la base de dades, aquesta línia recull un total de cent trenta-un expedients per un import total d'ajuts de 5,25 M€. Inicialment estava previst que aquest import es financés totalment amb recursos del pressupost del DAR però finalment ha estat cofinançat amb recursos del FEOGA-G.

D'altra banda la documentació de seguiment de l'expedient de la convocatòria presenta uns llistats dels quals es desprèn un total de cent vuitanta-tres expedients amb un total de subvencions atorgades de 7,37 M€. Els llistats diferencien aquest import entre les tres anualitats: 2005, 0,61 M€, 2006, 4,08 M€ i, 2007, 2,68 M€. També recullen el desglossament entre la part de subvenció que es preveu que es finançarà amb FEOGA-G, 1,57 M€, i la part a finançar amb recursos del pressupost del DAR, 5,80 M€.

No s'ha obtingut informació dels responsables del DAR que hagi permès conciliar aquestes diferències.

- Sol·licituds rebudes, sol·licituds desestimades i renúncies

Si bé no s'ha disposat de cap acta o document de valoració del conjunt de les sol·licituds rebudes per aquesta convocatòria, ja s'ha comentat que s'han obtingut determinats llistats de seguiment d'expedients. Aquests llistats de seguiment presenten els expedients amb el detall, entre altres, de l'estat en què es troba cadascun d'ells, estat que pot ser pagat, certificat o prorrogat, però també, renúncia i desestimat.

Del total dels cent vuitanta-tres expedients que consten en aquests llistats per un total de 7,37 M€, cal remarcar que el beneficiari ha renunciat finalment a l'ajut en setze casos, que representaven ajuts per 0,68 M€. A més, es desprèn l'existència de vuit expedients desestimats per 0,30 M€.

S'han escollit tres expedients desestimats i un de renúncia del beneficiari per a la seva anàlisi.

- Els tres casos desestimats ho han estat per manca de documentació. En tots tres són clares les mancances en la documentació que havia d'aportar el sol·licitant. Cal recomanar que el DAR deixi constància documental en l'expedient que ha requerit al sol·licitant la documentació que manca. Aquesta constància documental no s'ha obtingut en un dels tres casos.
- El cas de renúncia del beneficiari es produeix a causa dels retards en l'obtenció dels permisos d'obra i en l'execució de les obres. Tot i que el DAR li ha concedit al beneficiari una pròrroga de terminis d'acord amb el que està legalment previst, aquest hi ha renunciat davant la impossibilitat de complir els terminis d'execució requerits per poder obtenir l'ajut.

### **4.3.3. Anàlisi de la convocatòria**

S'ha fet una revisió de la convocatòria i les bases reguladores respecte de la legislació general de subvencions que li és d'aplicació. Addicionalment s'ha seleccionat una mostra de beneficiaris d'ajuts per tal de verificar que, a la pràctica, s'ha complert el que preveu la convocatòria i les bases reguladores. La mostra seleccionada ha estat de cinc expedients, que totalitzen 488.522 €. <sup>23</sup> Els cinc expedients seleccionats són els següents: 75-00071-2005, 75-00073-2005, 75-00055-2005, 75-00064-2005 i 75-00067-2005.

#### **a) Aspectes generals de la convocatòria**

Les observacions més remarcables resultants de l'anàlisi de la convocatòria i de les bases reguladores són les següents:

---

23. Els cinc expedients seleccionats representen un total d'ajuts atorgats de 488.522 € segons els imports de la base de dades que totalitza 5,25 M€. En els llistats de seguiment un d'aquests expedients presenta un import diferent del de la base de dades, cosa que fa que el total dels cinc expedients sigui, en aquests llistats, de 485.303 €. La diferència de 3.219 € s'explica, en aquest cas, perquè el llistat de seguiment recull, no l'import inicialment atorgat sinó l'import final de l'ajut segons les inversions justificades pel beneficiari.

Així mateix, s'ha observat que dels cinc expedients, tres expedients, que totalitzen ajuts per 288.522 € corresponen a l'anualitat 2006 de la dotació de la convocatòria, mentre que els altres dos, per 200.000 €, corresponen a l'anualitat 2007. També s'ha observat que en les resolucions d'atorgament de dos dels expedients seleccionats, que totalitzen ajuts per 200.000 €, una part és a finançar amb recursos del FEOGA-G, concretament el 36%, és a dir, 72.000 €.

## **Seguiment i control**

S'ha fet una anàlisi dels controls i el seguiment d'aquesta línia d'ajuts (tant dels expedients com de les inversions i despeses objecte de subvenció i dels beneficiaris).

S'ha verificat que els controls del DAR respecte d'aquesta línia d'ajuts es fonamenten en els controls fets des dels serveis territorials: informe tecnicoeconòmic (document T2) i certificació d'execució de l'activitat (document T3). En el T2 s'informa de l'elegibilitat i la viabilitat de les actuacions previstes i porta implícita una acta d'inspecció, prèvia a la resolució d'atorgament de l'ajut, per verificar que no s'han iniciat les obres. En el T3 se certifica de manera explícita la visita d'inspecció dels tècnics dels serveis territorials per verificar l'execució de les actuacions i, a més, es fa referència a l'anàlisi documental.

També s'ha verificat que hi ha establerts altres controls respecte d'aquesta línia d'ajuts que es duen a terme des dels serveis centrals: control de supervisió i control de compliment de compromisos. El control de supervisió es fa visitant els serveis territorials i una mostra de beneficiaris. S'ha observat com es formalitzen actes de les visites d'aquest control. El control de compliment de compromisos s'ha dut a terme en relació amb aquesta línia d'ajuts formant part del Pla de controls de manteniment de compromisos exigint reglamentàriament per la UE per a les actuacions cofinançades del PDR. En aquest cas, en relació amb els expedients seleccionats per la Direcció General de Desenvolupament Rural del DAR referents a la mesura Q en què s'inclou aquesta línia.

Pel que fa al control de supervisió dels serveis centrals caldria disposar d'informació que permetés saber quina mostra d'expedients de la convocatòria han estat objecte de visita al beneficiari. Pel que fa al control de seguiment de compromisos, caldria que el DAR, a banda dels mínims exigits per la UE per al conjunt de les mesures cofinançades del PDR, incrementés la mostra per tal d'abastar, per a la mesura Q, i concretament per aquesta convocatòria, una cobertura mínima més gran.

## **Previsió ponderada dels criteris de valoració**

La base reguladora 6.3 inclou uns criteris de valoració molt genèrics i no en preveu una quantificació ponderada. Això contravé els articles 17.3.e i 22 de la LGS. En les bases reguladores cal establir uns criteris de valoració objectius i degudament ponderats i, això, independentment de si finalment la dotació pressupostària per a la convocatòria resulta suficient per atendre totes les sol·licituds.

## **b) Revisió d'expedients**

L'anàlisi dels cinc expedients de la mostra seleccionada ha donat lloc a les observacions següents:

### **Documents de resolució de concessió de subvencions, de notificació i acceptació expressa**

Les bases reguladores 9.3 i 9.4 de la convocatòria en qüestió estableixen terminis per a la notificació i per a l'acceptació.

En els expedients seleccionats no consten les acreditacions de notificació de la resolució d'atorgament de l'ens concedent i, en dos dels cinc casos, el document de resolució no recull cap data. En les acceptacions dels beneficiaris, si bé s'inclou el número del DNI del signant, no hi consten el nom del signant ni la data del document d'acceptació.

### **Publicitat per part dels beneficiaris**

La LGS en diferents articles (14.1.h, 18.4 o 37.1.d) estableix que els beneficiaris han de fer l'adequada publicitat o difusió del caire públic del finançament de les activitats, inversions, etc. que han estat objecte de subvenció.<sup>24</sup> En els expedients seleccionats no hi ha constància documental conforme els beneficiaris han complert aquesta obligació. A més, les bases reguladores de la convocatòria de 2006 no fan referència a aquest fet quan seria recomanable que ho fessin.

### **Altres aspectes resultants de la revisió**

A més del que s'ha esmentat anteriorment, també s'ha observat el següent:

- En un dels expedients seleccionats s'han aplicat mitjans propis per a dur a terme alguna part de la inversió subvencionada. Per tant, una part del cost elegible inclou despeses de personal. La documentació justificativa d'aquestes despeses de personal inclou la nòmina, llistats resums de nòmines i comprovants globals de pagament del TC2. Caldria deixar constància en l'expedient de la justificació concreta del pagament de les nòmines.
- En un altre dels expedients seleccionats, s'inclou la totalitat de documents que justifiquen les despeses de funcionament objecte de la subvenció però cap document justificatiu del seu pagament. A més, les despeses de funcionament i manteniment del primer any de posada en marxa del sistema de reg a pressió incorporen els interessos d'uns préstecs que l'ICCA va concedir a la comunitat de regants beneficiària de la subvenció. D'acord amb l'article 31.7 de la LGS, aquesta despesa financera no hauria d'haver-se subvencionat ja que les bases reguladores de la convocatòria no ho preveuen específicament. A més, com que en l'expedient no consta cap documentació aportada pel beneficiari referent a les pòlisses de l'ICCA, tampoc es pot verificar la relació directa del préstecs amb les actuacions subvencionades.

---

24. Aquesta publicitat acostuma a dur-se a terme incorporant la imatge institucional o el logotip de l'Administració o ens públic concedent de l'ajut en cartells, plaques commemoratives, materials impresos o en mitjans electrònics o audiovisuals, o bé fent-ne menció en els mitjans de comunicació.

#### **4.4. MILLORA DE PROCESSOS DE TRANSFORMACIÓ I COMERCIALIZACIÓ DE PRODUCTES AGRÍCOLES I RAMADERS**

La línia de subvencions Millora de processos de transformació i comercialització de productes agrícoles i ramaders respon a una de les mesures (mesura G) inclosa en una de les prioritats i dels objectius estratègics dels programes definits pel DAR dins el PDR (Pla de Desenvolupament Rural) per al període 2000-2006. El PDR per a Catalunya va ser aprovat per la Comissió Europea el setembre de 2000 i va quedar inclòs en l'àmbit dels ajuts al desenvolupament rural a càrrec del FEOGA-G. En l'apartat del PDR referent a la mesura G s'estableix que la contribució europea al total d'aquesta línia d'ajuts és del 70%. El 30% restant correspon a la contribució de les administracions de l'Estat membre.

Per a cada exercici del període 2000-2006 el DAR ha publicat una convocatòria per a aquesta tipologia d'ajuts, així com les corresponents bases reguladores. La convocatòria de l'exercici 2006, s'ha fet mitjançant l'Ordre ARP/164/2006, del 5 d'abril, publicada en el DOGC número 4614, del 13 d'abril de 2006.

##### **4.4.1. Objectiu general, objecte dels ajuts i altres aspectes generals**

L'objecte dels ajuts és finançar els projectes d'inversions innovadors que realitzen les empreses agroalimentàries per a la millora de les condicions de transformació i comercialització dels productes agrícoles i ramaders. Els beneficiaris, segons estableix la base reguladora 3, on persones físiques o jurídiques que suportaran la càrrega financera de la inversió, que puguin demostrar la seva viabilitat econòmica, que compleixin les normes mínimes en matèria de medi ambient, d'higiene i, si escau, de benestar dels animals i que duguin a terme l'activitat per a la qual s'atorga l'ajut durant un període mínim de cinc anys, comptat des de la data de la concessió de l'ajut.

Altres aspectes a esmentar d'aquesta convocatòria de subvencions són els següents:

- Dotació màxima prevista a càrrec del pressupost 2006 del DAR per al conjunt d'aquestes subvencions: 150.000 €.
- Termini de presentació de sol·licituds: inici el 14 d'abril de 2006 (dia posterior a la publicació de la convocatòria en el DOGC) i final el 14 de maig de 2006.
- Límits quantitatius: la subvenció pot ser de fins al 20% de la inversió, tot i que aquest percentatge pot incrementar-se entre dos i set punts addicionals en funció de diversos supòsits (inversions en zones de muntanya o desafavorides, inversions d'organitzacions de productors agraris, de cooperatives agràries i de societats anònimes laborals de productors agraris, etc.). La inversió subvencionable no pot superar els 2 M€.
- Actuacions subvencionables: són subvencionables les inversions destinades a la transformació i a la comercialització dels productes que, llevat dels de la pesca, realitzin les

indústries agroalimentàries dels diversos sectors.<sup>25</sup> En concret, les actuacions subvencionables són: la construcció i l'adquisició de béns immobles (excepte la compra de terrenys), els equips i la maquinària nous (inclosos els programes i els suports informàtics), les despeses generals (fins al límit del 12% de les despeses en béns immobles, equips i maquinària) bàsicament relacionades amb la redacció i elaboració de projectes tècnics d'inversió, direcció d'obra i estudis de viabilitat.

- Criteris de prioritat: la valoració dels projectes ha de tenir en compte, d'una banda, factors endògens<sup>26</sup> com que les inversions s'efectuïn en zones desfavorides, de muntanya, en petits municipis, que es proposi una relació amb els productors de base i que puguin tenir efectes sinèrgics en el territori on s'implantïn. D'altra banda també es valoren factors relacionats amb el grau d'innovació dels projectes, amb els sistemes de gestió de la qualitat i/o seguretat alimentària, amb l'ús de tecnologies per a la millora mediambiental i amb la inversió en R+D.

#### **4.4.2. Dades globals i seguiment**

Del seguiment i anàlisi de les dades globals de la convocatòria cal remarcar els tres punts següents:

- Ampliació de la dotació de la convocatòria d'ajuts de 2006 i pluriennalització

La convocatòria de 2006 estableix que aquests ajuts tenen caràcter de cofinançats per la UE i determina un import màxim de 150.000 € com a dotació a càrrec del pressupost del DAR de 2006. Es produeixen tres ampliacions (ordres del conseller del 21 de juny de 2006, del 26 de setembre de 2006 i del 16 d'octubre de 2006) fins a deixar la dotació a destinar a la convocatòria de 2006 en 8.251.884 €.

Dels increments detallats anteriorment cal remarcar que el de 4,70 M€, segons l'ordre del conseller, anirà a càrrec de la partida corresponent al pressupost de 2007. La resta fins al total de 8,25 M€ de dotació, de 3,55 M€, correspon al pressupost de 2006. S'ha verificat que la pluriennalització de la partida corresponent a la dotació d'aquesta línia d'ajuts ha estat aprovada i després modificada per diferents acords de Govern entre 2000 i 2005 i, finalment, pel del 4 d'abril de 2006.

---

25. La base reguladora 4.1 recull tota la llista dels sectors subvencionables: carni, lacti, ous i aviram, oleaginoses i proteaginoses, farratges, cereals, vins i alcoholos, oli d'oliva, fruites i hortalisses fresques, flors i plantes, patates, fruites i hortalisses transformades, torrons i massapans, llavors, pinsos i suro.

26. Els factors endògens a què es refereix la base reguladora 9.3 d'aquesta línia de subvencions són factors a valorar per fomentar la fixació en el territori de la indústria transformadora en favor de l'estabilització de la població agrària.



- Imports i nombre d'expedients de la base de dades i els de les resolucions de concessió de la convocatòria

De l'anàlisi d'aquesta línia d'ajuts han sorgit diferències entre el nombre d'expedients i l'import total dels ajuts que consten en la base de dades respecte dels que resulten de la revisió de l'Acta de la Comissió de Valoració del 27 d'octubre de 2006 i de les resolucions de concessió d'ajuts que es produeixen entre finals de novembre i desembre de 2006.<sup>27</sup> Les diferències detectades es recullen en el quadre següent:

Concepte	Base de dades* (A)	Base de dades depurada* (B)	Acta i resolucions (C)	Diferències (D=C-B)
Nombre d'expedients	79	64	117	53
Import total dels ajuts	15,90	12,59	26,48	13,89
Import finançat DAR- 30%	4,77	3,78	7,94	4,16

Imports en milions d'euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons dades i documentació facilitades pel DAR.

\* En la base de dades s'ha observat que dels setanta-nou expedients, quinze corresponen a la convocatòria de l'exercici 2005. S'ha depurat, per tant, la base de dades per tenir en compte únicament els expedients en relació amb la convocatòria 2006.

Les diferències s'expliquen perquè la base de dades es fonamenta en imputacions pressupostàries i perquè els cinquanta-tres expedients no van ser imputats en el pressupost de 2006 sinó en el pressupost de 2007. Així, amb les resolucions de la convocatòria a final de l'exercici 2006 existeixen uns compromisos que no han estat reconeguts pressupostàriament ja que no existia crèdit suficient. Amb tot, aquests compromisos es reconeixen pressupostàriament en l'exercici 2007, exercici per al qual ja havia estat aprovada la corresponent anualitat, formant part de la partida pressupostària pluriennal de la línia.

- Decrement de les aportacions de la UE inicialment previstes

Com a conseqüència de l'anàlisi d'expedients concrets d'aquesta línia de subvencions, així com del seguiment quant al seu pagament, s'ha observat que el percentatge del 70%, inicialment establert com a contribució europea (fons del FEOGA-G), ha variat significativament.

A partir del 2007 el nou PDR (2007-2013) queda incorporat al nou fons FEADER (Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural) que juntament amb el FEAGA (Fons

27. La Comissió de Valoració determina, a finals d'octubre de 2006, quines són les sol·licituds que reuneixen els requisits de subvencionabilitat. Posteriorment, la Intervenció Delegada fa la fiscalització prèvia a la resolució de concessió. La fiscalització prèvia la fa, per diferents grups de les sol·licituds estimades per la Comissió de Valoració. La fiscalització per tal de donar-ne el vist-i-plau (i l'esmena d'aspectes que la Intervenció tingui a bé requerir) suposa un decalatge temporal que finalitza entre finals de novembre i desembre de 2006 amb les resolucions del total dels expedients inicialment admesos per la Comissió de Valoració com a subvencionables.

Europeu Agrícola de Garantia), substitueixen el que fins al 2006 era el FEOGA-G. Amb aquesta reestructuració de fons europeus i amb el nou PDR es produeixen altres variacions i, pel que fa concretament a l'anomenat Eix 1 del FEADER, en què queden incloses aquestes actuacions en indústries, els percentatges de contribució europea es redueixen de manera significativa fins a un 23%, i quedant per a les administracions de l'Estat membre el 77% del finançament del total de la subvenció.

Aquesta reducció en la contribució europea ha afectat també a la convocatòria de subvencions de 2006 les quals, tot i resoltes i concedides en 2006, no han generat pagaments fins al 2007. Amb això, per a la convocatòria de 2006 la contribució del DAR ha passat del 30% previst a un 77%. Així, si el total de subvencions atorgades era per a un total de cent disset projectes, de 26,48 M€ dels quals el 30% eren 7,94 M€ a càrrec de fons DAR (i 18,54 M€ a fons comunitaris), el nou percentatge del 77% suposa que el DAR ha de fer front a 20,39 M€ (la contribució europea es redueix fins a 6,09 M€).

Aquests nous percentatges, el 77% de contribució del DAR i el 23% de fons comunitaris, s'han confirmat en fer el seguiment dels pagaments de la convocatòria 2006.

#### **4.4.3. Anàlisi de la convocatòria**

S'ha fet una anàlisi general de tipus legal de la convocatòria i les bases reguladores, així com d'una mostra d'expedients de beneficiaris per tal de verificar que, a la pràctica, s'ha complert el que preveuen la convocatòria i les bases reguladores. La mostra seleccionada ha estat de nou expedients que totalitzen 1,24 M€. <sup>28</sup> Els nou expedients seleccionats són els següents: 75-50003-2006, 75-50001-2006, 75-50011-2006, 75-50005-2006, 93-50009-2006, 67-50007-2006, 58-50109-2006, 58-50067-2006 i 58-50110-2006.

Adicionalment s'ha fet una revisió de les sol·licituds denegades (quaranta-dues de les cent cinquanta-nou sol·licituds rebudes) així com de les diferents tipologies de controls (tant dels expedients com de les inversions objecte de subvenció i dels beneficiaris) aplicats pel DAR per a aquesta línia d'ajuts. Aquestes revisions han inclòs, a més de l'anàlisi legal, tasques de seguiment del pressupost i dels procediments de gestió i control intern.

De la revisió de les sol·licituds denegades, com ja s'ha esmentat, es pot concloure satisfactòriament d'acord amb l'anàlisi sense incidències d'una mostra de deu d'aquestes sol·licituds respecte del total de quaranta-dues.

---

28. La selecció de la mostra de nou expedients s'ha fet sobre la base de dades que per a aquesta línia presenta setanta-nou expedients amb uns ajuts totals de 15,90 M€ dels quals, el 30%, finançats amb recursos del DAR representen un import de 4,77 M€. El total de la mostra, 1,24 M€, forma part dels 4,77 M€. Com ja s'ha comentat, la informació que per aquesta línia conté la base de dades ha hagut de ser depurada i, els percentatges de finançament d'aquests ajuts previstos per al DAR i la UE han variat significativament.

De la revisió dels controls cal concloure de manera satisfactòria quant a la seva diversificació i implantació a aquesta línia. Pels ajuts amb cofinançament de fons de la UE s'estableix reglamentàriament<sup>29</sup> l'exigència dels controls i s'especifica quins han de ser. Així, els controls que s'ha verificat que el DAR té implantats segons el que estableix la reglamentació europea han estat els següents:

<b>I - Controls a priori o controls administratius</b>	
Realitzats pels serveis tècnics territorials sobre els expedients i les subvencions. Són un control documental i un control in situ sobre el 100% dels expedients amb ajut concedit	
a) Control in situ en fase de concessió:	Els serveis territorials fan el control amb anterioritat a l'elaboració del T2 (a) per verificar que les obres no s'han iniciat amb anterioritat a la sol·licitud de l'ajut.
b) Control in situ en fase de certificació:	Els serveis territorials fan el control amb anterioritat a l'elaboració del T3 (b) per verificar la realització de les inversions previstes.
<b>II - Controls a posteriori</b>	
a) Control sobre el terreny:	El fan els serveis centrals del DAR d'acord amb un pla de controls fet un cop s'ha resolt la convocatòria i que cobreix el 5% dels expedients amb resolució de concessió. S'intenta que les visites siguin anteriors al pagament.
b) Control de supervisió	El fan els tècnics dels serveis centrals del DAR visitant els serveis territorials i fent una anàlisi documental i in situ sobre l'1% dels expedients amb resolució de concessió.
c) Control de manteniment de compromisos	Els serveis territorials el duen a terme sota la supervisió del Servei de Dinamització Rural. Consisteix en verificar si la inversió subvencionada continua complint amb l'objectiu pel qual es va concedir (documentació, identificació i localització dels elements, titularitat i ús) i que manté actualitzats altres documents (permisos i certificats d'higiene animal, autoritzacions mediam-bientals, etc.). Aquest control es du a terme sobre l'1% dels expedients que han de mantenir compliment de compromisos durant cinc anys.

Notes:

- (a) T2: Informe tecnicoeconòmic de càlcul de l'import a atorgar en què es deixa constància que la documentació aportada pel sol·licitant és correcta i compleix amb els requisits per tenir dret a rebre l'ajut.
- (b) T3: Informe de certificació conforme les actuacions han estat realitzades sense variació respecte al que preveu l'atorgament i que fixa l'import de la subvenció a pagar

A més del que s'ha esmentat anteriorment existeix un altre control centrat en la part d'aquesta línia d'ajuts finançada amb recursos del FEOGA-G. És l'anomenat Control 4045<sup>30</sup>

29. En relació amb la reestructuració i amb els nous fons europeus (FEAGA/FEADER) el desembre de 2006 es va aprovar el Reglament (CE) 1975/2006 que, entre altres aspectes, regula l'aplicació dels procediments de control dels ajuts atorgats per desenvolupament rural. Per extensió, donat que part dels ajuts del PDR 2000-2006 seran finalment pagats per la UE a càrrec dels fons FEADER, el DAR va posar en marxa els controls previstos en l'esmentat Reglament en relació amb la convocatòria de 2006.

30. El Control 4045 és un control que s'anomena així arran del Reglament (CE) 4045/89, que estableix que els estats membres han d'efectuar controls de realitat i de regularitat de les operacions compreses en el sistema de finançament del FEOGA-G; concretament controls sobre els beneficiaris dels ajuts. A més els estats membres han de trametre a la Comissió el seu programa de controls i dur-lo a terme. Com a conseqüència dels controls, en els casos d'incompliments del beneficiari tant d'aspectes legals com d'aspectes d'execució dels fets o inversions objecte d'ajut, es pot obrir un procediment que pot arribar a suposar la revocació i reintegrament, parcial o total, dels ajuts que li han estat atorgats.

referent al control de beneficiaris de determinats ajuts finançats amb recursos del FEOGA-G i que, sota la coordinació estatal de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat (IGAE), duen a terme la Intervenció General de la Generalitat i la Intervenció Delegada en el DAR.

S'ha observat que la selecció de la Sindicatura de Comptes de nou expedients d'aquesta convocatòria ha coincidit, per al cas de dos beneficiaris, amb la selecció que havien fet la Intervenció General de la Generalitat i la Intervenció Delegada en el DAR com a mostra de les tasques del Control 4045.<sup>31</sup>

Com a conseqüència d'aquest control, la Intervenció General de la Generalitat, per a un dels dos beneficiaris ha resolt recomanar, el 12 de gener de 2009, respecte de l'ajut atorgat en 2006 a aquest beneficiari per 440.000 €, que es revoqui i es reintegri un total de 256.165 € (58.918 € de fons FEOGA-G i 197.247 € de fons del DAR). El DAR, per Resolució del director general d'Alimentació, Qualitat i Indústries Agroalimentàries de 19 de febrer de 2009 ha iniciat el procediment de reintegrament pels esmentats imports.

Respecte del conjunt del Control 4045, referit, però, a expedients d'aquesta i d'altres línies adjudicats en exercicis anteriors al 2006 i que per tant no han estat objecte de fiscalització en aquest informe, es recullen certs aspectes i imports en l'Annex 3, epígraf 6.3 referents al control de la Intervenció Delegada, sobre una mostra de cinquanta-dos beneficiaris, i al control posterior de l'interventor general quan s'ha escaigut. Del seguiment fet per la Sindicatura de Comptes, s'ha observat que el total de beneficiaris amb recomanació amb impacte econòmic com a conseqüència dels esmentats controls ha estat de quinze. Per a aquests quinze la Sindicatura de Comptes ha sol·licitat documentació al respecte de les actuacions dutes a terme pel DAR. S'ha obtingut documentació referida a dotze dels quinze beneficiaris i, per a aquests dotze, s'ha verificat que el DAR, seguint les recomanacions dels Informes i de les Resolucions de la Intervenció Delegada i de l'interventor general, ha iniciat el corresponent procediment de revocació i reintegrament.

A més dels comentaris anteriors, de l'anàlisi de la convocatòria cal remarcar les observacions següents:

#### **a) Aspectes generals de la convocatòria**

Com a observació resultant de l'anàlisi de la convocatòria i de les bases reguladores cal remarcar la següent:

---

31. El control de la Sindicatura se centra en els expedients adjudicats en 2006 mentre que el Control 4045 dut a terme al llarg de les dates d'aquesta fiscalització correspon al Pla de controls 4045 de la Intervenció General aprovat el 15 de gener de 2008 i referit a ajuts amb pagaments del FEOGA-G en 2006, i per tant, adjudicats amb anterioritat a 2006.

### **Certificat de taxador i inscripció en registre**

Els articles 30.5 i 31.4.a de la LGS estableixen que, en el supòsit d'adquisicions de béns immobles, a més d'altres justificants, caldrà aportar certificat de taxador independent i, que en el cas de béns inscriptibles el beneficiari de l'ajut ha de fer constar en l'escriptura el fi concret al qual els ha de destinar. Per a convocatòries com aquesta, en què algun dels costos elegibles objecte de subvenció pot ser per adquisició de béns immobles, les bases reguladores haurien d'incloure referència concreta als justificants esmentats.

### **b) Revisió d'expedients**

L'anàlisi dels expedients de la mostra ha donat lloc a les observacions següents:

#### **Documentació a presentar en fase de sol·licitud i en fase de justificació**

De l'anàlisi d'expedients s'ha pogut observar que el sol·licitant finalment ha d'aportar al DAR una important quantitat d'informació addicional i complementària a la prevista en les bases. Això ha suposat que en molts casos s'hagi hagut d'atorgar un termini addicional de deu dies per tal que els sol·licitants aportin aquesta documentació addicional o esmenin certes mancances documentals. Aquest allargament del termini de presentació i esmena, juntament amb la dificultat d'analitzar l'important volum de documentació requerida ha suposat que cap dels nou expedients seleccionats hagin estat resoltos dins els sis mesos en què, d'acord amb la legislació vigent, s'havia fixat en la convocatòria. Aquest termini ha estat superat, en el millor dels casos, en vint-i-quatre dies, i en quaranta dies en el cas que presenta més endarreriment.

Els anteriors fets es produeixen ja que les bases reguladores de la convocatòria de 2006 no especifiquen amb suficient concreció els documents que el sol·licitant ha de presentar per poder sol·licitar l'ajut, ni tampoc els documents a presentar per a justificar el compliment de la finalitat de l'ajut.

Així, pel que fa a la fase de sol·licitud, la base reguladora 8.2 fa referència a un model d'imprès de sol·licitud normalitzat i recull fins a tretze apartats referents a documentació que cal adjuntar a la sol·licitud, i la base reguladora 8.3 afegeix que el sol·licitant ha de facilitar tota la documentació que li requereix el DAR. S'ha observat que en la convocatòria corresponent a 2007 el DAR ja recull en les bases reguladores major detall i quantitat de documentació amb la incorporació de documents que fins a aleshores se sol·licitaven com a complementaris.

Pel que fa a la documentació a presentar en la fase de justificació o pagament, la base reguladora 12 és força genèrica i parla de l'imprès normalitzat però també, en analitzar els expedients, s'ha pogut observar com els serveis tècnics del DAR demanen i analitzen

altres documents que caldria plantejar-se incloure en les bases reguladores de futures convocatòries.

### **Presentació de tres ofertes de proveïdors**

D'acord amb la legislació, la base reguladora 8.2./ estableix que en els casos de despesa subvencionable que superi 30 m€ de cost d'execució d'obra o 12 m€ de subministraments o serveis el sol·licitant de l'ajut ha d'aportar tres ofertes de diferents proveïdors. Per a cinc expedients del total de nou expedients seleccionats s'ha analitzat l'existència o no de sol·licitud de tres ofertes.

Dels cinc expedients, dos inclouen un document<sup>32</sup> explicatiu de la no sol·licitud de tres ofertes que no es considera suficient. Els altres tres expedients sí que inclouen la documentació conforme els beneficiaris han demanat tres ofertes als seus proveïdors però, en un d'aquests expedients, no selecciona l'oferta més econòmica cosa que, d'acord amb l'article 31.3 de la LGS, requereix com a justificació de l'elecció, una memòria explicativa. Si bé aquest expedient recull un full amb càlculs i valoracions diverses respecte de les diferents ofertes, no hi ha cap memòria i no queden clars els motius que justifiquen l'elecció.

### **Termini d'execució i concessió de pròrroga**

Dels nou expedients seleccionats s'ha observat que en cinc s'ha concedit pròrroga per a la presentació de la documentació justificativa de la inversió. Respecte d'això s'ha observat que en cap dels casos les pròrrogues han superat el termini legal màxim que l'article 49.1 de la Llei 30/1992, del 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, fixa en la meitat del termini inicialment establert per a l'execució. Els motius en què es fonamenten les pròrrogues han estat, per als esmentats cinc expedients, els següents: en dos, l'ampliació de la inversió prevista en el projecte inicial, en un cas perquè el beneficiari encara no ha fet el darrer pagament de la inversió a l'espera que aquesta superi positivament el període de proves, en un cas per retards dels proveïdors en el lliurament de subministraments de components necessaris per a la inversió i, en un altre cas, perquè el fet que la inversió és en zona de muntanya allunyada dels proveïdors ha comportat dificultats de gestió i coordinació que han endarrerit l'execució.

En relació amb el que s'ha exposat anteriorment, les bases reguladores de la convocatòria de 2006 no fan referència al termini d'execució de la inversió ni a les possibles

---

32. Dels dos casos analitzats que contenen un document explicatiu de no presentació de tres ofertes, en un cas el document és una declaració i explicació detallada signada pel beneficiari, mentre que per l'altre cas el document és un full, també del beneficiari, no signat ni datat.

pròrrogues. És en la resolució dels ajuts on es fixa el termini per a realitzar les inversions (donat que les inversions a executar són diferents en cada expedient) i per presentar la documentació justificativa així com que la concessió de pròrroga només es farà de manera excepcional i per motius de força major degudament acreditats.

Està clar que els motius en què se sustenten les pròrrogues dels expedients analitzats són lògics i, en alguns casos, aliens al beneficiari, però resulta complicat catalogar-los d'excepcionals i enquadrar-los en casos de força major. Així, la Sindicatura entén que allò que seria normal és que en les resolucions i en les bases reguladores es preveïés la possibilitat de pròrroga a situacions lògiques que poden donar-se, com algunes de les descrites i, tot i mantenir un criteri restrictiu, no exigir excepcionalitat o força major quan després, a la pràctica, no es manté aquest criteri. S'ha observat que en la convocatòria de 2007 ja es preveuen les pròrrogues en les bases reguladores i, tot i mantenir el concepte d'excepcionalitat, ja no hi consta el terme força major.

#### **Publicitat per part dels beneficiaris**

La LGS en diferents articles (14.1.h, 18.4 o 37.1.d) estableix que els beneficiaris han de fer l'adequada publicitat o difusió del caire públic del finançament de les activitats, inversions, etc. que han estat objecte de subvenció.<sup>33</sup> En els expedients seleccionats no hi ha constància documental conforme els beneficiaris han complert aquesta obligació. A més, les bases reguladores de la convocatòria de 2006 no fan referència a aquest fet i seria recomanable que ho fessin.

#### **4.5. AJUTS DIVERSOS A L'EMPARA DE LA LLEI DE PRESSUPOSTOS**

La línia de subvencions *Ajuts diversos a l'empara de la Llei de pressupostos*, en terminologia del DAR, inclou subvencions atorgades de forma directa i que consten en els pressupostos de la Generalitat de Catalunya per a l'exercici 2006. El total que per aquesta línia consta en la base de dades del DAR és de 2,81 M€ per a un total de vint-i-dos expedients. En aquesta línia cadascun dels expedients és, en la forma i en el contingut, diferent de la resta (excepte casos que s'esmenten més endavant). Això ha portat a una anàlisi diferenciada de cadascun dels expedients seleccionats. Dels vint-i-dos expedients se n'han seleccionat sis (els cinc de major import i un sisè a l'atzar) que totalitzen 1,89 M€. D'aquests sis, un consta en el pressupost de manera nominativa i els altres cinc, innominadament, és a dir, de manera genèrica.

---

33. Aquesta publicitat acostuma a dur-se a terme incorporant la imatge institucional o el logotip de l'Administració o ens públic concedent de l'ajut en cartells, plaques commemoratives, materials impresos o en mitjans electrònics o audiovisuals, o bé fent-ne menció en els mitjans de comunicació.

Beneficiari	Import
Unió de Pagesos (UP)	670.000
Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya (FCAC)	550.000
Consorci Turisme de Barcelona	219.000
Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya (JARC)	200.000
Centre Tecnològic Forestal de Catalunya (CTFC)	154.500
Fundación para la Investigación del Vino y Nutrición (FIVIN)	100.000
<b>Total</b>	<b>1.893.500</b>

Imports en euros.

Font: Base de dades facilitada pel DAR sobre la qual s'ha seleccionat la mostra de línies i d'expedients.

#### 4.5.1. Ajuts a la Unió de Pagesos (UP) i a Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya (JARC)

Les subvencions directes a la UP i a la JARC tenen el seu fonament pressupostari en l'aplicació que, dins l'article 48 del pressupost aprovat per a l'exercici 2006 per al DAR, fa referència, de manera innominada i genèrica, a les organitzacions professionals agràries (OPAS). L'aplicació pressupostada totalitza 1 M€.

El DAR atorga aquestes subvencions a aquelles OPAS que siguin representatives en l'àmbit de Catalunya. D'acord amb l'article 24 de la Llei 17/1993, del 28 de desembre, de cambres agràries, això suposa haver obtingut, com a mínim, el 10% del total de vots vàlids en l'àmbit de Catalunya en el procés electoral per a elegir els membres de les cambres agràries. L'atorgament de l'ajut s'articula per mitjà d'un conveni de col·laboració, d'acord amb el que preveu l'article 94.5 del TRLFPC.

Les darreres eleccions a cambres agràries (que en 2006 eren les que van tenir lloc el 2002) van donar, per al conjunt de Catalunya, els resultats següents:

Organització professional agrària	Vots obtinguts	%
Unió de Pagesos (UP)	14.092	67
Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya (JARC)	4.180	20
Associació de Joves Agricultors - Associació d'Empresaris Agraris de Lleida (ASAJA-AEALL)	2.691	13
<b>Totals</b>	<b>20.963</b>	<b>100</b>

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons documentació referent als resultats electorals de les OPAS en les eleccions a cambres agràries del 2002.

De resultes dels percentatges detallats, el total de l'aplicació pressupostària de 2006, d'1 M€, es reparteix de la manera següent: 670.000 € a UP, 200.000 € a JARC i 130.000 € a ASAJA-AEALL. S'ha observat que la base de dades del DAR recull, també en la línia d'Ajuts diversos a l'empareda de la Llei de pressupostos dos ajuts més a la UP per un import



total de 220.121 €. <sup>34</sup> A continuació es fiscalitzen les aportacions fetes a la UP i a la JARC que formen part de la mostra seleccionada.

El conveni amb la UP per 670.000 € es formalitza el 9 de maig de 2006 i el formalitzat amb la JARC per 200.000 €, el 10 d'abril de 2006. Prèviament a la formalització del convenis s'han elaborat els respectius informes que acrediten la impossibilitat de concurrència pública. A més, en el cas de l'ajut a la UP, també existeix l'autorització del Govern que s'exigeix legalment pel fet de superar el límit de 300.000 €.

L'objecte dels convenis, d'acord amb la finalitat per a la qual es preveuen aquests ajuts, és sufragar part de les despeses de representativitat del les organitzacions professionals agràries i promoure la publicitat de caràcter institucional en les seves publicacions.

Entre els diversos aspectes que els dos convenis recullen, cal remarcar el que assenyala que el lliurament de l'ajut es farà al 100% en concepte de bestreta. L'article 94.3.d del TRLFPC estableix que en cas d'autoritzar-se bestretes cal determinar la forma i la quantia de les garanties que, si s'escau, ha de presentar el beneficiari de la subvenció. Respecte d'això, els convenis estableixen que no hi ha necessitat que els beneficiaris presentin cap tipus de garantia ja que han col·laborat amb el DAR amb la suficient solvència.

De la fiscalització d'aquests dos expedients cal remarcar les observacions següents:

### **Subvencionabilitat de l'Impost sobre el valor afegit (IVA)**

D'acord amb l'article 31.8 de la LGS i amb l'article 17 de l'Ordre de l'1 d'octubre de 1997 del DEF, l'IVA no serà despesa subvencionable en la mesura en què el beneficiari de l'ajut se'l pugui deduir. En el cas que un beneficiari no pugui deduir-se l'IVA caldria exigir-li documentació que ho certifiqui i incorporar-la a l'expedient.

S'ha observat que el DAR està subvencionant també l'IVA de la despesa justificada per la UP i la JARC. Cal diferenciar els dos casos:

- En l'expedient corresponent a la UP consta un certificat de l'Agència Tributària de data 1 de febrer de 2007 conforme la UP està exempta de l'IVA i, per tant, no pot deduir-se l'IVA suportat. Cal entendre que aquesta situació ja era aplicable en l'exercici 2006.
- En l'expedient corresponent a la JARC s'inclou el Model 390 en què s'observa que el seu percentatge de prorrata en el 2005 va ser del 38%. Així, en aquell exercici la JARC

---

34. Els altres dos ajuts a la UP, que no han estat objecte d'anàlisi, tenen els imports i finalitats següents:

- 1) Sufragar part de les despeses dins del marc del Contracte global d'explotació, 131.121 €.
- 2) Sufragar part de les despeses de foment de la comptabilitat, dels estudis de viabilitat, del càlcul d'indicadors i de xarxes comptables, 89.000 €.

va suportar IVA no recuperable en un 62%, percentatge que s'ha verificat que és la part d'IVA de cada factura justificativa de 2006 aportada per la JARC que ha subvencionat el DAR. El percentatge definitiu de prorrata de la JARC de 2006 ha estat del 32% i, per tant, el percentatge de l'IVA no deduïble que el DAR hauria de subvencionar seria no del 62%, sinó del 68%. Malgrat que en aquest cas la variació dels percentatges no té cap conseqüència ja que la JARC ja havia justificat el màxim de despesa subvencionable, caldrà que el DAR mantingui controls específics respecte a aquests aspectes de la prorrata provisional i la definitiva.

### **Sol·licitud d'ajut**

La UP i la JARC van presentar la sol·licitud d'ajut el febrer de 2006. En el cas de la UP la sol·licitud no es va presentar en model normalitzat T1 que generalment s'utilitza per a la formalització de sol·licituds al DAR. Seria recomanable que totes les subvencions, i també les directes que han d'iniciar-se a instància de part, es presentin, d'acord amb l'article 3 de l'Ordre de l'1 d'octubre de 1997, en model normalitzat.

### **Presentació de tres ofertes de proveïdors**

De la revisió de documents justificatius de despesa s'ha detectat, en el cas de la UP, que hi ha despeses en concepte d'assessorament comptable, laboral, financer i informàtic de quatre mensualitats que sumen 95 m€ i que representaria l'única despesa que supera el límit establert en l'article 31.3 de la LGS de 12 m€ per serveis i, per a la qual, el beneficiari hauria d'haver sol·licitat un mínim de tres ofertes i aportar al DAR la justificació de l'elecció. Per al cas de la JARC, s'han detectat dos proveïdors de serveis en els quals la despesa total justificada, de 47 m€ i 16 m€, han superat els 12 m€ del topall establert per la LGS.

Pel que fa a la despesa de 47 m€ de la JARC, s'ha verificat documentació referent a altres dues ofertes menys econòmiques que la seleccionada. Per contra, respecte de la despesa de 95 m€ de la UP i de 16 m€ de la JARC, en els corresponents expedients, no hi consta documentació conforme hagin aportat les ofertes d'almenys tres proveïdors.

### **Certificació de la justificació**

D'acord amb l'article 20 de l'Ordre de l'1 d'octubre de 1997 del DEF sobre tramitació, justificació i control d'ajuts i subvencions els expedients han de contenir un certificat de l'òrgan gestor conforme les activitats dutes a terme s'han assolit en les condicions establertes i conforme s'ha complert la finalitat per a la qual es va concedir la subvenció. Aquest certificat, que el DAR té normalitzat en el model T3, no hi és en els expedients corresponents a la UP i a la JARC. També s'ha detectat que no es compleix l'article 11 de l'Ordre esmentada ja que els justificants no han estat segellats per l'òrgan concedent per fixar el percentatge de despesa subvencionada.

#### **4.5.2. Ajut a la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya (FCAC)**

La subvenció directa a la FCAC es fonamenta, pressupostàriament, en l'aplicació que, dins l'article 48 del pressupost aprovat per a l'exercici 2006 per al DAR, fa referència al Pla de cooperativisme agrari. L'aplicació pressupostària és de 550.000€. S'ha observat que la base de dades del DAR recull, també en la línia d'Ajuts diversos a l'empara de la Llei de pressupostos, un altre ajut directe a la FCAC per un import de 20.000€.<sup>35</sup>

Aquesta subvenció directa s'emmarca en el Pla de modernització i concentració de les cooperatives agràries de Catalunya per al període 2001-2006, aprovat en sessió de Govern de 21 de març de 2001 i prorrogat posteriorment fins a l'any 2008. Aquest pla pluriennal, entre d'altres aspectes, preveu fomentar l'assessorament i suport tècnic de la FCAC a les cooperatives. En l'anàlisi de l'epígraf 4.1 ja s'observava que gran part de les mesures del pla pluriennal s'articulen per mitjà d'una convocatòria d'ajuts. Tant la convocatòria com el Pla preveuen la formalització de convenis entre el DAR i la FCAC per fomentar les tasques d'assessorament a les cooperatives. A la pràctica s'han formalitzat dos convenis, un conveni marc, el setembre de 2001 i un conveni de col·laboració,<sup>36</sup> el desembre de 2001.

El conveni marc del 3 setembre de 2001 és el que es correspon amb la subvenció directa que ara s'analitza, i regula de manera genèrica la relació entre el DAR i la FCAC. En la clàusula primera s'estableix que el DAR ha de col·laborar econòmicament amb la FCAC per sufragar part de les despeses de funcionament per a la prestació dels seus serveis i estableix l'import de l'aportació de l'exercici 2001 en 450.780€ (75 MPTA). En el conveni també s'esmenta que a la seva empara poden acollir-se acords de col·laboració per actuacions específiques, amb dotació econòmica expressa. El conveni marc ha tingut també les seves addendes en exercicis posteriors. La corresponent a l'exercici 2006 va formalitzar-se el 27 de setembre de 2006 per un import màxim de 550.000€.

De la fiscalització d'aquest expedient cal remarcar les observacions següents:

#### **Impossibilitat de concurrència i subvenció directa innominada**

Aquest cas és un ajut directe destinat a la FCAC per finançar el seu funcionament en termes generals, i així es preveu en el Pla de cooperatives agràries de Catalunya 2001-

---

35. L'altre ajut directe a la FCAC, que no ha estat objecte d'anàlisi, és per un import de 20.000 € i té com a finalitat sufragar part de les actuacions d'un projecte pilot per tal de fomentar la competitivitat de les entitats del sector agrari i la potenciació dels valors d'emprenedoria i lideratge de les persones que formen part de les cooperatives agràries catalanes.

36. El conveni de col·laboració DAR/FCAC del 27 de desembre de 2001, deixava clar que, dins de la convocatòria d'ajuts (analitzada en l'epígraf 4.1), es va preveure atorgar una subvenció directa a la FCAC per finançar les despeses per actuacions concretes de la FCAC relacionades amb la convocatòria. Aquell conveni va tenir les seves addendes en exercicis posteriors fins a la de 2006 (també analitzada en l'epígraf 4.1).

2006. El Pla va ser aprovat per Acord de Govern, de manera que sembla redundant exigir una nova proposta motivada d'impossibilitat de concurrència. Caldria, però, que l'aprovació en la Llei de pressupostos fos en aquest cas nominativa per a la FCAC i no inominada sota el text genèric Pla de cooperativisme agrari.

### **Autorització del Govern per a subvencions inominades superiors a 300 m€**

Com s'ha dit, el Pla 2001-2006 (que preveia el conveni FCAC-DAR) va ser aprovat per Acord de Govern. L'import de l'annualitat de 2001 referent al conveni de setembre de 2001 superava els 300m€ i no hi va haver una autorització expressa per poder superar l'esmentat límit tal com en aquelles dates ja estava legalment establert. En el 2006, es va autoritzar per Acord de Govern una aportació addicional a la FCAC de 99m€ (import que incrementa l'annualitat fins llavors prevista per al 2006 fins a un total de 550m€). L'autorització de l'Acord de Govern fa referència concreta al conveni que regula la subvenció directa però els imports de les anualitats són per al conjunt del Pla. Així, si bé l'autorització cobreix específicament els 99m€ de l'annualitat, no hi ha hagut autorització expressa del Govern, ni en 2001 ni en 2006, referent a la superació del límit de 300m€ dels imports estipulats en el conveni i les seves addendes.

### **Documentació justificativa<sup>37</sup>**

De la revisió dels documents justificatius de despeses subvencionables, en la seva major part referents a despeses de personal (despeses de personal de 441 m€ sobre el total de despesa justificada de 550m€) no queda acreditat el pagament de les nòmines presentades pel beneficiari, tal com requereix l'article 31.2 de la LGS. El DAR verifica la inclusió en el TC2 dels treballadors dels quals se subvenciona la nòmina, i el pagament i presentació d'aquest TC2. Així, es controla que no es presentin nòmines incorrectes o fraudulentos però caldria verificar el pagament per extracte bancari d'aquestes nòmines.

#### **4.5.3. Ajut al Consorci Turisme de Barcelona**

La subvenció directa al Consorci Turisme de Barcelona (d'ara endavant Turisme de Barcelona o el Consorci) és una subvenció inominada per 219.000€ que ha anat a càrrec de dos crèdits de diferents conceptes del pressupost de DAR per al 2006. Una part, 23.600 €, ha anat a càrrec del concepte 470, A empreses privades, mentre que la resta, 195.400 € ha anat a càrrec del concepte 480, A famílies. Les aplicacions pressupostàries dels conceptes esmentats estan incloses dins el Programa pressupostari d'orientació, foment i millora de la producció agrària i pesquera. Sembla clar que hauria estat més adient in-

---

37. Arran de l'al·legació presentada a l'epígraf 4.5.2, dins de l'apartat Documentació justificativa s'ha modificat el contingut d'aquest apartat.

cloure aquest ajut en una única aplicació del pressupost i que es recollís dins el concepte 461, A Consorcis.

El fonament d'aquesta subvenció està en l'Acord de col·laboració signat el 25 de novembre de 2005 entre el DAR i Turisme de Barcelona en què el DAR mostra el seu interès a participar en els diferents actes, organitzats i promoguts pel Consorci que es realitzaran per a celebrar l'Any de l'Alimentació, la Cuina i la Gastronomia, a la ciutat de Barcelona, en el període entre el març de 2005 i el març de 2006. En l'Acord es va preveure que el DAR participaria econòmicament en la promoció general de l'Any de l'Alimentació, la Cuina i la Gastronomia aportant a Turisme de Barcelona 200.000 €.

El 5 de desembre de 2006, Turisme de Barcelona va presentar una sol·licitud d'ajut a la qual adjuntava un resum dels costos dels diferents esdeveniments, material promocional, articles en premsa, tanques i elements publicitaris amb presència del DAR en el període març 2005 - març 2006 per un total de 219.916 €. De la mateixa data és l'informe de la directora de Serveis d'Alimentació i Acció rural que informava de la impossibilitat de concurrència (per delegació de funcions del secretari general) així com la resolució d'atorgament d'ajut del conseller per un import de 219.000 €.

De la fiscalització d'aquest expedient cal remarcar les observacions següents:

### **Imputació i control pressupostari**

En l'expedient no consta cap document de reserva de crèdit dels 219.000 €, a part del document intern de reserva de gestió per un import parcial de 23.600 €. En tot cas, la totalitat dels 219.000 € sí que han estat objecte d'un document ADO, intervingut per la Intervenció Delegada.

### **Terminis d'execució de les actuacions a subvencionar**

Les actuacions a subvencionar formen part dels actes de l'Any de l'Alimentació, la Cuina i la Gastronomia celebrat entre el març de 2005 i el març de 2006. Malgrat això, la resolució del conseller estableix que les actuacions a subvencionar havien de realitzar-se durant l'any 2006. A la pràctica, en l'anàlisi de justificants presentats pel beneficiari s'ha observat que el DAR admet despeses de dates de març a desembre de 2005 així com de dates posteriors a març de 2006.

### **Control documental: autenticació de fotocòpies, segell de registre d'entrada i de despesa subvencionada**

D'acord amb diversos articles de l'Ordre de l'1 d'octubre de 1997 del DEF sobre tramitació, justificació i control d'ajuts i subvencions, les fotocòpies de documents que s'adjunten en l'expedient han d'estar autenticades; ha de quedar constància, per mitjà del Registre

d'entrada, de la data de lliurament dels justificants de la despesa objecte de subvenció; els justificants de despesa els ha de segellar l'òrgan gestor especificant, entre altres, l'import o percentatge subvencionat. S'ha observat que en aquest expedient s'ha produït una manca general d'aquests tràmits i controls documentals.

#### **Justificació de la despesa: subvencionabilitat de l'IVA, justificants de pagament i certificat de compliment de l'objecte**

S'ha dut a terme una revisió de despeses justificades per un total de 113 m€ respecte del total de 219 m€. Com a resultat de la revisió cal remarcar els aspectes següents:

- Dels justificants de despesa aportats pel beneficiari se'n desprèn que el DAR està subvencionant també l'IVA. En l'expedient no consta acreditació del beneficiari conforme es tracta de consumidor final o que, com a consorci públic, pugui estar exempt d'IVA. En l'expedient del DAR hauria de quedar acreditat aquest fet.
- En bona part de les despeses justificades que han estat revisades no s'adjunta la justificació del pagament. En dos casos (despeses de 20 m€) que sí s'aporta justificant de pagament (extracte bancari o de targeta de crèdit) no s'hi pot identificar el beneficiari.
- En l'expedient no hi ha el certificat de l'òrgan gestor conforme l'activitat s'ha dut a terme en les condicions establertes i que s'ha complert la finalitat per la qual es va concedir la subvenció tal com requereix article 20 de l'Ordre de l'1 d'octubre de 1997 del DEF.

#### **4.5.4. Ajut al Centre Tecnològic Forestal de Catalunya (CTFC)**

La subvenció directa al CTFC per un import de 154.500 € és, entre les seleccionades d'aquesta línia de subvencions, l'única que apareix de forma nominativa en el corresponent crèdit del pressupost del DAR per al 2006. Concretament, en l'aplicació pressupostària Al Consorci Centre Tecnològic Forestal de Catalunya dins el concepte pressupostari 461, A consorcis.

Aquest ajut és una de les anualitats del contracte programa 2006-2009 del 30 d'agost de 2006 signat entre la Generalitat de Catalunya i el CTFC. En aquest contracte programa es quantifiquen un conjunt d'aportacions per al període 2006 a 2009<sup>38</sup> que totalitzen 5,81 M€, de les quals es diferencien aportacions generals del DAR, del Departament de Medi Ambient i Habitatge (DMAH) i del Departament d'Educació i Universitats (DEU) per un total de 3,15 M€ i altres aportacions específiques (del DMAH i el DEU) per un total de 2,66 M€.

---

38. La pluriennalitat que suposa la formalització del contracte programa va ser degudament aprovada per Acord de Govern en la sessió de la Comissió d'Economia de l'11 de juliol de 2006.

Seguidament es recull el desglossament dels imports i de les anualitats de les aportacions previstes en el contracte programa.<sup>39</sup>

Anualitats	DMAH	DAR	DEU	Total
<b>Aportacions generals*</b>				
2006	463.500,00	154.500,00	135.960,00	753.960,00
2007	477.405,00	159.135,00	140.038,80	776.578,80
2008	491.727,15	163.909,05	144.239,96	799.876,16
2009	506.478,96	168.826,32	148.567,16	823.872,44
<b>Total Aportacions generals</b>	<b>1.939.111,11</b>	<b>646.370,37</b>	<b>568.805,92</b>	<b>3.154.287,40</b>
<b>Aportacions específiques*</b>				
2006	584.941,00	-	50.000,00	634.941,00
2007	602.489,23	-	51.500,00	653.989,23
2008	620.563,91	-	53.045,00	673.608,91
2009	639.180,82	-	54.636,35	693.817,17
<b>Total Aportacions específiques</b>	<b>2.447.174,96</b>	<b>-</b>	<b>209.181,35</b>	<b>2.656.356,31</b>
<b>Totals</b>	<b>4.386.286,07</b>	<b>646.370,37</b>	<b>777.987,27</b>	<b>5.810.643,71</b>

Imports en euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons dades extretes del contracte programa de la Generalitat de Catalunya amb el CTFC 2006-2009 i de l'Acord de Govern que autoritza les despeses pluriennals.

\* Les aportacions generals tenen com a finalitat finançar les despeses generals i de funcionament del CTFC, mentre que per a les aportacions específiques, el contracte programa detalla les actuacions concretes que han de finançar.

El DAR atorga l'ajut de 2006 al CTFC per mitjà de resolució del conseller del mes de juny i va fer-se efectiva en forma de bestreta. L'article 94.3.d del TRLFPC estableix que en cas d'autoritzar-se bestretes cal determinar la forma i la quantia de les garanties que, si escau, ha de presentar el beneficiari de la subvenció. Respecte això, la resolució del conseller estableix que no hi ha necessitat que els beneficiaris presentin cap tipus de garantia ja que es tracta d'un ens participat per la Generalitat de Catalunya.

De la fiscalització d'aquest expedient cal remarcar la següent observació:

### **Justificació de la despesa**

Tant la resolució del conseller d'atorgament de la subvenció directa de 2006 com el contracte programa 2006-2009 preveuen que el CTFC ha de justificar les seves actuacions aportant una memòria d'activitats realitzades i la liquidació del pressupost corresponent. La justificació del CTFC per a l'aportació de 2006 té com a finalitat justificar el total de

39. El contracte programa preveu la possibilitat que el CTFC rebi, a més dels imports quantificats que totalitzen 5,81 M€, altres recursos addicionals. De la documentació analitzada s'ha observat que, per a l'exercici 2006, el CTFC ha rebut finançament addicional de la Generalitat de Catalunya per un total d'1,20 M€ (0,95 M€ en concepte de transferències corrents i 0,25 M€ en concepte de transferències de capital). De la documentació se'n desprèn que, del total d'1,20 M€, el DAR ha aportat un total de 0,20 M€ relacionat amb despeses en conceptes com avaluació estratègica o com recerca.

l'import que ja li ha estat lliurat com a bestreta; per a futurs exercicis, el contracte programa també preveu l'aportació en forma de bestreta dins el primer quadrimestre de cada any. Els documents que el DAR recull en l'expedient com a documentació justificativa del CTFC són clarament insuficients ja que no inclou cap memòria d'activitats i, respecte de la liquidació del pressupost, no s'ha obtingut la part corresponent a despesa.

#### **4.5.5. Ajut a la Fundación para la Investigación del Vino y Nutrición (FIVIN)**

La subvenció directa a la FIVIN<sup>40</sup> per 100.000€ es basa en el crèdit de l'aplicació del pressupost de DAR per al 2006 que, dins l'article 48, fa referència en termes genèrics, A famílies, en el concepte 480. Aquesta aplicació és d'un total de 855.500€ i queda inclosa dins el Programa pressupostari d'orientació, foment i millora de la producció agrària i pesquera. Sembla clar que hauria estat més adient incloure aquest ajut en una aplicació del pressupost que es recollís dins el concepte 481, A fundacions, i a poder ser, de manera nominativa.

El febrer de 2006, aquesta fundació va presentar la sol·licitud, d'una subvenció per dur terme una campanya de difusió per al correcte consum del vi. L'import previst en el pressupost d'execució de la campanya, així com el de l'ajut sol·licitat, és de 100 m€. A la sol·licitud s'adjunta una Memòria explicativa amb les previsions de les actuacions a fer en la campanya de difusió amb un resum genèric d'imports de les principals despeses previstes per un total de 104 m€.

Els informes dels responsables del DAR justifiquen la impossibilitat de concurrència i, a més, aclareixen que, tot i l'existència de l'INCAVI (organisme autònom administratiu dependent del DAR) una part de les competències en matèria vitivinícola, concretament les referents a la promoció de productes agroalimentaris i relacionats amb la nutrició, les realitza el mateix DAR per mitjà del foment de les actuacions de la FIVIN. En aquests informes s'especifica que la campanya de la FIVIN es basa en les actuacions següents:

- Realització de conferències sobre vi, nutrició i salut entre els professionals mèdics.
- Estudis relacionats amb el sector, en col·laboració amb professionals de la medicina.
- Promoció per mitjà del Club FIVIN.<sup>41</sup>

---

40. El Grup d'exportadors de vins Penedès i Nord Catalunya va constituir l'any 1991 la FIVIN. En l'actualitat, els patrons d'aquesta fundació privada són set de les principals bodegues de la península (Domecq, Vega Sicilia, Codorníu, Freixenet, González Byass, García Carrión i Torres) així com l'Asociación Española de Elaboración y Distribución de Vermouth. Les activitats de la FIVIN estan orientades a valorar els possibles efectes positius del consum moderat de vi sobre l'organisme i la salut humana des d'un punt de vista mèdic. La seva principal activitat és la promoció i dotació de beques per a la realització d'estudis científics.

41. Club de professionals del sector sanitari (metges, farmacèutics, nutricionistes, dietistes, ATS) amb la finalitat de formar el consumidor i informar-los dels efectes beneficiosos del consum moderat del vi. Per a això, el club organitza activitats per als professionals: xerrades, cates, degustacions, sessions i jornades científiques, etc.



Amb tot, la Memòria presentada amb la sol·licitud recollia actuacions amb un abast força més ampli i una especificació més concreta que els esmentats en els informes dels responsables del DAR.<sup>42</sup> La comparació entre la Memòria i els informes pot generar dubtes de l'objecte que s'està subvencionant. La resolució d'atorgament del conseller del DAR del 7 d'abril de 2006 especifica que el lliurament es realitzarà un cop presentada la documentació conforme s'han fet les actuacions objecte de l'ajut.

De la fiscalització d'aquest expedient cal remarcar les observacions següents:

### **Documentació justificativa**

De la sol·licitud es desprèn que la finalitat de l'ajut és finançar part del cost d'una campanya de divulgació. Cal dir que la documentació justificativa aportada pel beneficiari no evidencia que s'hagi dut a terme la campanya. Els justificants presentats per la FIVIN corresponen a despeses de caràcter general (nòmines i factures) però no queda clara la relació directa de les despeses justificades amb la campanya específica objecte concret de la subvenció.<sup>43</sup> La definició de la campanya en la Memòria d'actuacions previstes dificulta la delimitació respecte al que podria ser l'activitat general de la FIVIN. Tot i que formalment la despesa justificada pugui adequar-se als conceptes previstos en la Memòria, la dificultat per poder diferenciar actuacions de la campanya respecte d'actuacions de l'activitat general de la FIVIN, requeriria obtenir i recollir en l'expedient altres tipus de documentació justificativa (articles, retalls de revistes, llistats de conferències, reunions, actes de promoció, etc.). Aquests fets suposen l'incompliment del que preveuen els articles 3 i 19 de l'Ordre de l'1 d'octubre de 1997 del DEF quant a la comprovació material de l'execució de les activitats objecte de la subvenció.

### **Presentació de tres ofertes de proveïdors**

En la revisió de documents justificatius de despesa s'ha detectat que hi han despeses en concepte de serveis tècnics per assessorament estratègic de comunicació de tres factures, de febrer, març i maig de 2006, que sumen 28 m€. Aquesta representaria l'única despesa que supera el límit establert en l'article 31.3 de la LGS de 12 m€ per serveis i, per

---

42. La Memòria presentada per la FIVIN adjunta a la sol·licitud, recull un apartat d'Accions a desenvolupar en què es detalla: accions de relacions públiques amb professionals de la sanitat, conferències en col·legis de metges i farmacèutics, conferències a enòlegs i població general, Club FIVIN. A part d'això, altres apartats parlen de comunicacions a la premsa i gestions i presentacions del Club FIVIN. L'import de 104 m€ de la Memòria de previsió és per conceptes genèrics i no detalla el cost de les diferents actuacions esmentades.

43. Cal remarcar que entre els documents justificants s'observen algunes tipologies de despesa (rènting d'automòbil o de fotocopiadora, quota a la coordinadora catalana de fundacions, mensualitat ADSL, etc.) que sembla que corresponen a despeses més genèriques de l'activitat i difícilment imputables de manera concreta a la campanya de difusió. Pel que fa a les despeses de personal, no queda clar que s'estiguin diferenciant per persones (o persones i nivell de dedicació) en proporció a poder ser imputades o no a la campanya.

a la qual, el beneficiari ha d'haver sol·licitat un mínim de tres ofertes de diversos proveïdors i aportar al DAR la justificació de l'elecció. S'ha verificat documentació de tres ofertes entre les quals es troba una presentada pel proveïdor que ha dut a terme el servei de la despesa en qüestió. S'ha observat però, que les ofertes presenten informació i propostes conceptualment molt diferents i que donen lloc a pressupostos també molt diferents. A més, la data de dues de les ofertes (en la tercera no hi consta la data) és novembre de 2006, quan les factures d'execució de la despesa a la qual fan referència són de febrer, març i maig.

### **Subvencionabilitat de l'IVA**

En la revisió dels justificants de despesa s'ha observat que el DAR subvenciona la totalitat de l'IVA. Malgrat això, en l'expedient no consta acreditació del beneficiari conforme no es pot deduir aquest impost.

Cal recordar que en el cas que un beneficiari no pugui deduir-se l'IVA caldria exigir-li i incorporar en l'expedient la documentació que ho certifiqui.

### **Justificació del pagament**

S'ha observat que els justificants de despesa revisats tenen adjunt el justificant de pagament. Amb tot, la justificació del pagament de la part de despesa de personal és la signatura del treballador en la nòmina. Es considera més adient la justificació mitjançant el llistat de transferència del banc al beneficiari.

### **Segellament de factures justificatives**

Cal assenyalar que l'article 11 de l'Ordre de l'1 d'octubre de 1997 del DEF estableix que els justificants de l'activitat objecte de subvenció han de segellar-se i, en el segell, especificar l'import o percentatge subvencionat, cosa que el DAR no ha fet en aquest expedient.

## **4.6. AJUTS ALS GRUPS D'ACCIÓ LOCAL LEADER PLUS CATALUNYA**

El Leader Plus és una iniciativa comunitària per al període 2002-2006 d'ajuts de la Comissió Europea en què les administracions de l'Estat membre (en aquest cas, les administracions central, autonòmica i local) fan també la seva contribució addicional. Així, tot i que aquesta línia de subvenció seleccionada consti en la base de dades del DAR com a finançada al 100% pel DAR, en realitat es tracta d'una línia cofinançada per diverses administracions. La classificació de la línia com a 100% finançada amb fons autonòmics té la seva lògica si es té en compte que la base de dades sols està recollint l'annualitat de la Generalitat de Catalunya per al 2006, fet però que suposa una certa manca d'homonogeneïtat a l'hora de comparar amb altres línies de caire pluriennal i amb cofinançament.

#### **4.6.1. Objectiu general, objecte dels ajuts i altres aspectes generals**

La iniciativa comunitària Leader Plus té com a objectiu aportar ajuts al desenvolupament de les àrees rurals no sols amb la finalitat de fomentar la competitivitat del sector agrícola sinó també el potencial del territori en una perspectiva a llarg termini, donant suport al patrimoni natural i cultural, millorant l'entorn econòmic per contribuir a crear ocupació i millorant la capacitat organitzativa de l'àrea rural.

La iniciativa comunitària es va articular per mitjà de la Comunicació de la Comissió (2000/C 139/05) als estats membres del 14 d'abril del 2000, en què, a més de definir la finalitat i els objectius, estableix que els beneficiaris de l'ajut seran els denominats Grups d'Acció Local (GAL) que actuaran com a promotors de l'estratègia de desenvolupament del seu territori. Com a promotors, han de controlar la inversió que duguin a terme els titulars dels projectes a qui els GAL, al seu torn, atorga ajuts, convertint-se així, els esmentats titulars en beneficiaris finals d'aquesta iniciativa. Els GAL es constitueixen legalment com a entitats associatives, responsables de la presentació i de l'execució dels programes comarcals de desenvolupament rural.

La Decisió (2001/C 2128) de la Comissió del 27 d'agost de 2001 va aprovar l'atorgament d'ajuts del FEOGA-O al programa presentat per les autoritats espanyoles el novembre de 2000 referent al Leader Plus Catalunya. La posterior modificació dels imports inicialment previstos mitjançant la Decisió (2004/C 3697) de la Comissió del 30 de setembre de 2004, ha suposat establir un total de subvencions de 50.384.271 €. D'aquest total, el 50%, 25.192.136 €, correspon a aportacions de fons europeus, les aportacions del MAPA i del DAR són ambdues de 8.694.940 €, mentre que l'import que es preveu que aporti l'Administració local és de 7.802.255 €.

L'Acord de Govern de la Generalitat del 9 de juliol de 2004 (que modifica els imports inicialment aprovats en un Acord de Govern previ, del 18 de juny de 2002) va aprovar la pluriennalitat de la despesa referent a les aportacions del DAR al Leader Plus i va quantificar la part corresponent a l'annualitat de 2006 en 1.625.258 €.

S'ha observat que el DAR va publicar l'Ordre del 18 de setembre de 2001 que recollia la convocatòria i les bases reguladores per seleccionar els GAL (i els plans que aquests proposaven) pel període 2000-2006.<sup>44</sup> D'aquella convocatòria van resultar seleccionats dotze GAL. En l'exercici 2006, el DAR va publicar, en el DOGC del 30 de març de 2006, l'Ordre ARP/136/2006, del 23 de març, per regular el procediment de gestió dels ajuts assignats a cadascun dels GAL i per fixar la dotació de l'annualitat de 2006 (1,63 M€) que és el que s'ha seleccionat en la base de dades del DAR. A més, des del 2002, els GAL han anat publicant les seves convocatòries per a seleccionar els beneficiaris finals, que han de ser el que executin les actuacions concretes del programa d'actuacions del GAL.

---

44. D'acord amb l'al·legació presentada a l'epígraf 4.6.1, es modifica el període 2002-2006 pel període 2000-2006.

#### 4.6.2. Dades globals i seguiment

Cadascun dels dotze GAL seleccionats van signar un conveni amb l'organisme intermediari<sup>45 46</sup> en què es determinava, entre altres aspectes, la inversió subvencionable prevista i la subvenció màxima per al total del període 2002-2006. A la pràctica, cada GAL, quadri-mestralment, presenta al DAR un llistat de les inversions aprovades<sup>47</sup> als beneficiaris finals dels ajuts (que incorpora també les despeses de gestió i funcionament<sup>48</sup> del mateix GAL) i, en funció d'això, el DAR aporta al GAL unes bestretes dins els imports totals previstos en el conveni. A mesura que els beneficiaris finalitzen les seves inversions, les justifiquen al GAL i aquest, un cop duts a terme els corresponents controls, presenta els llistats de pagaments<sup>49</sup> al DAR.

D'acord amb això, les dades globals de les bestretes aportades pel DAR en el període 2002 a 2006 han estat les següents:

Nom del GAL o del seu àmbit territorial d'actuació	Import total d'ajut previst en els convenis (A)	Bestretes 2002-2005 (B)	Bestretes 2006 (C)	Import pendent de bestreta a 31.12.2006 (D=B+C-A)
Alt Camp	672.855	333.827	116.798	222.230
Alt Urgell XXI	838.258	573.697	181.870	82.691
Berguedà	820.302	713.410	106.892	0
Conca de Barberà	840.149	335.131	406.820	98.198
Massís dels Ports	423.223	190.117	54.146	178.960
Garrotxa	766.560	443.965	70.201	252.394
Lidebre	883.731	706.166	177.565	0
Montsec sostenible	665.818	413.488	252.330	0
Pallars-Ribagorça	893.708	535.725	123.734	234.249
Priorat	630.112	413.618	113.373	103.121
Ripollès	630.112	461.565	21.529	147.018
Terra Alta	630.112	635.445	0	(5.333)
<b>Totals</b>	<b>8.694.940</b>	<b>5.756.154</b>	<b>1.625.258</b>	<b>1.313.528</b>

Imports en euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons documentació facilitada pel DAR.

45. D'acord amb l'al·legació presentada a l'epígraf 4.6.2, s'ha suprimit del primer paràgraf "el DAR" i s'ha substituït per: "l'organisme intermediari".

46. Els convenis que signa cada GAL els signa amb l'anomenat organisme intermediari, format per representants del DAR i també del MAPA, donat que els ajuts del Leader Plus els cofinancen la UE i les diverses administracions de l'Estat membre (central, autonòmica i local).

47. L'aprovació d'inversions i els diversos aspectes que d'ella se'n deriven es formalitza mitjançant un contracte entre el GAL i el titular del projecte beneficiari final de l'ajut. Els llistats d'inversions aprovades que el GAL envia al DAR és l'inici del tramitació per la qual el DAR aporta la bestreta al GAL.

48. D'acord amb l'al·legació presentada a l'epígraf 4.6.2, s'ha canviat dins del primer paràgraf: "les despeses de control i gestió" per "les despeses de gestió i funcionament".

49. Els llistats dels pagaments relacionen els pagaments que el GAL ha fet als beneficiaris finals dels ajuts i es fonamenten en les certificacions que formalitza el GAL donant per correctes les inversions executades d'acord amb la documentació justificativa que ha rebut i d'acord amb els controls que ha efectuat. Per mitjà dels llistats de pagaments els GAL justifiquen al DAR l'execució de les inversions inicialment previstes en els llistats d'inversions aprovades i, per tant, justifiquen l'aplicació de la bestreta rebuda.

La columna Import pendent de bestreta a 31.12.2006 correspon a la diferència del total de les bestretes aportades respecte de les previstes inicialment en els convenis. Per tant, es tracta de l'import d'inversions inicialment previstes en conveni però que no han estat aprovades en el període d'ajuts del Leader Plus (una part també correspondria a despeses de gestió del GAL). Respecte d'això, s'ha observat que el DAR ha prorrogat en un exercici la possibilitat que s'aprovi l'import total de les inversions inicialment previstes en conveni i, per a això, en el 2007 ha formalitzat una nova convocatòria per 1.313.528 €, que és l'import que va quedar pendent al finalitzar l'exercici 2006. D'aquesta manera el DAR aporta durant el 2007 les bestretes pendents a 31 de desembre de 2006.

Amb tot, s'observa que a determinats GAL, al final de 2006, sí que se'ls ha atorgat la bestreta pel total inicialment previst en conveni, fins i tot en un cas hi ha hagut un excés que ha estat posteriorment regularitzat.<sup>50</sup>

El termini dels GAL per pagar els beneficiaris per les actuacions que aquests els han justificat finalitza el 31 de desembre de 2008.<sup>51</sup> En 2008, les desviacions tant per excés com per defecte que els diferents GAL presentaven entre la dotació financera que els havia estat assignada en funció dels projectes inicialment previstos i les necessitats de finançament pels projectes realment executats o a executar, van fer que l'organisme intermediari decidís reassignar el total dels 8,69 M€ entre els GAL formalitzant modificacions dels convenis. Seguidament es presenta un resum que recull la modificació dels convenis i la comparació dels seus imports amb els imports pagats pels GAL als beneficiaris finals per les inversions justificades per aquests acabades fins al 31 de desembre de 2008.

Nom del GAL o del seu àmbit territorial d'actuació	Import total d'ajut <sup>52</sup> previst en els convenis modificats (A)	Import total pagat pel GAL als beneficiaris finals 2002-2008 (B)	Diferència a 31.12.2008 (C=A-B)
Alt Camp	690.291	681.755	8.536
Alt Urgell XXI	838.258	801.265	36.993
Berguedà	937.040	904.278	32.762
Conca de Barberà	840.149	837.158	2.991
Massís dels Ports	423.223	422.287	936
Garrotxa	806.807	806.807	0
Lidebre	869.767	860.492	9.275
Montsec sostenible	584.099	566.944	17.155
Pallars-Ribagorça	865.401	853.357	12.044
Priorat	605.814	605.493	321
Ripollès	603.979	603.979	0
Terra Alta	630.112	629.764	348
<b>Totals</b>	<b>8.694.940</b>	<b>8.573.579</b>	<b>121.361</b>

Imports en euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes segons documentació facilitada pel DAR.

50. Arran de l'al·legació presentada a l'epígraf 4.6.2, s'ha suprimit el paràgraf que seguia en la versió inicial.

51. Arran de l'al·legació presentada a l'epígraf 4.6.2, s'ha afegit el paràgraf: "En 2008 (...) modificacions dels convenis".

52. D'acord amb l'al·legació presentada a l'epígraf 4.6.2, s'ha suprimit part del títol d'aquesta columna.

D'aquest quadre se'n desprèn que, per al conjunt dels dotze GAL, el DAR ha aportat en forma de bestreta 8,69 M€ però que una part d'aquest import, 0,12 M€, a 31 de desembre de 2008, no ha arribat als beneficiaris finals. Això ha estat així, perquè els beneficiaris finals no han justificat als GAL la totalitat de les inversions inicialment previstes: inversions que finalment no s'han dut a terme, inversions que han resultat de menor cost que el previst, despeses de gestió del GAL inferiors a les previstes o justificants d'inversió o de despesa no acceptats com a elegibles dins el marc d'aquests ajuts.

A la data de finalització del treball de camp d'aquesta fiscalització (juliol de 2009) el DAR no ha reclamat als GAL la devolució d'aquestes bestretes per la part que no ha estat justificada. Atenent a l'article 39 de la LGS caldrà reclamar aquest import dins de termini.

#### **4.6.3. Anàlisi de la convocatòria**

Tot i que la mostra seleccionada es refereix a l'annualitat 2006 i que per tant la fiscalització es preveia respecte de l'Ordre del 23 de març de 2006, el lligam d'aquesta Ordre de 2006 amb la del 18 de setembre de 2001 i amb les convocatòries dels GAL han portat a ampliar l'abast de les tasques de fiscalització a tres escenaris temporals i conceptuals. Així, s'han dut a terme diverses anàlisis de legalitat per a les diferents ordres i convocatòries i de coherència entre aquestes i amb la comunicació de la Comissió d'abril del 2000.<sup>53</sup>

A més de l'anàlisi de les ordres i convocatòries s'ha seleccionat una mostra de quatre dels dotze GAL (mostra que representa el 59,4% sobre l'annualitat 2006). Els quatre GAL seleccionats corresponen als expedients 52-3004-2006, 52-3008-2006, 52-3002-2006 i 52-3009-2006. A més, s'han seleccionat els set principals beneficiaris finals de l'expedient 52-3002-2006, que corresponen als expedients 5-106-133, 5-105-075, 5-106-135, 5-106-144, 5-108-094, 5-108-106 i 5-102-005. Tot això, per tal de verificar que, a la pràctica, s'ha complert el que preveuen les convocatòries, les bases reguladores i les directrius comunitàries que regeixen aquesta tipologia d'ajuts.

Les observacions que es desprenen d'aquesta anàlisi sorgeixen de la revisió d'expedients i del pla de controls d'acord amb el que es recull a continuació:

---

53. Cal remarcar que, per a la convocatòria de 2001 encara no era vigent la LGS i que l'aplicabilitat de la legislació catalana quedava sotmesa a la casuística conceptual de les directrius comunitàries establertes per la Comissió Europea per al Leader Plus des de l'abril de 2000. Així, en el 2001 el que se selecciona no són beneficiaris finals sinó els GAL. També cal destacar que l'Ordre de 2006, tot i no ser una convocatòria d'ajuts sí regula i desenvolupa certs aspectes de les bases de la convocatòria de 2001 i, per tant, s'ha sotmès al control de la legalitat de la LGS (i al seu Reglament) del TRLFPC i de l'Ordre 1/1997 de la Intervenció General de la Generalitat de Catalunya. Les convocatòries que els GAL fan des del 2002 també eren anteriors a l'entrada en vigor de la LGS però és clar que, sent les que finalment regeixen els ajuts als beneficiaris finals, han de sotmetre's als principis de publicitat, concurrència i objectivitat.

## Percentatges d'ajut als GAL

La convocatòria 2006, en l'article 3.2, estableix que l'import màxim d'ajut del DAR a cada GAL té caràcter de subvenció addicional a la contribució financera comunitària i no pot superar el 33,4% de l'import d'aquesta subvenció comunitària. Respecte dels quatre GAL analitzats s'ha verificat que l'aportació supera aquest percentatge, en concret, ha estat el 34,3% en tres GAL i el 34,7% en l'altre GAL de la mostra.

## Controls de les subvencions

S'ha observat que els GAL formalitzen els documents de control necessaris referents a les sol·licituds, als controls de no inici previ d'obres, als controls d'informes tècnics i econòmics previs,<sup>54</sup> als de formalització de contracte d'ajut i als de seguiment d'execució de les inversions. A més s'ha obtingut evidència documental de controls de visites finals d'obres i de les visites a posteriori per al manteniment dels compromisos i inversions durant cinc anys.<sup>55</sup> Es pot concloure que el conjunt d'aquestes mesures dels GAL i dels controls per mostreig que du a terme el DAR, suposen un nivell suficient de control de les subvencions. Amb tot, cal tenir en compte el que, respecte dels controls que fan els GAL, es remarca en l'Informe del FEOGA-G<sup>56</sup> fet per la Intervenció General de la Generalitat a què es fa referència en l'epígraf 2.1.1 que recull, formant part de les observacions que cataloga de menors, les recomanacions als GAL següents: *implantar les corresponents aplicacions informàtiques per a la gestió integral dels expedients; establir guies de revisió d'informació financera per valorar la solvència econòmica dels sol·licitants de manera que tots els GAL valorin homogèniament i, implantar controls addicionals referits a determinades línies del foment del turisme per verificar que les inversions es destinen a les actuacions objecte d'ajut i es fa durant els terminis de temps que es predeterminen.*

---

54. Els GAL fan uns controls previs de les inversions proposades pels beneficiaris però, a més, l'oficina comarcal del DAR emet un informe tècnic de subvencionabilitat (elegibilitat del projecte i adequació al programa Leader i a les bases reguladores emeses pel GAL) indispensable per tal que el GAL pugui resoldre. Aquests informes per als casos analitzats han estat resultat satisfactori.

55. S'ha revisat el Pla de control de manteniment de compromisos del Leader Plus 2003-2006 del qual es desprèn que el criteri de mostreig del DAR dels expedients dels diferents GAL el fa mitjançant una mostra dirigida-aleatòria que, d'acord amb la normativa europea es preveu en un mínim del 5% dels expedients. A la pràctica però, el DAR amplia la mostra de manera que respecte dels beneficiaris que han estat seleccionats per un expedient, selecciona també la resta d'expedients en què apareixen com a beneficiaris. Això incrementa el percentatge de la mostra seleccionada fins al 13% del total d'expedients (cent deu expedients seleccionats sobre el total de vuit-cents trenta-quatre).

56. Si bé el fons de la UE en què s'inclou la iniciativa Leader és el FEOGA-O, l'informe corresponent al FEOGA-G inclou observacions referides als GAL en relació a les seves actuacions per a la iniciativa PRODER. Malgrat això, aquestes observacions s'han incorporat en aquest epígraf referent a la iniciativa Leader ja que són observacions aplicables als GAL en termes generals.

Cal dir finalment que, des de l'exercici 2007, el Leader queda incorporat al conjunt d'actuacions finançades amb fons FEADER.<sup>57</sup> A més, en l'exercici 2007 s'han produït els següents canvis importants en la gestió d'aquesta línia d'ajuts:

- Els GAL segueixen sent òrgans gestors però deixen de ser òrgans pagadors, potestat que retorna al DAR, ja que els GAL no podien iniciar la via executiva en casos de ser necessària l'aplicació d'aquesta via als beneficiaris finals.
- Els GAL fan tota l'anàlisi de sol·licituds rebudes però és el DAR qui resol l'adjudicació al beneficiari final prèvia proposta dels GAL.

#### **4.7. MESURES DE FOMENT DE LA PESCA MARÍTIMA**

Tot i que la base de dades del DAR recull aquesta denominació genèrica de la línia, és en el pressupost per programes del DAR en què s'especifica, dins el Programa de modernització de les estructures agràries i pesqueres, com a un dels seus objectius, el foment de les mesures socioeconòmiques per atendre els pescadors afectats per la reestructuració del sector. L'activitat prevista en la memòria de programes i en la fitxa resum del programa és el finançament d'actuacions d'interès col·lectiu executades per confraries de pescadors. Aquesta activitat té la seva traducció en les fitxes de subvencions i transferències que preveu subvencions pel manteniment dels serveis de les confraries i federacions.

D'acord amb tot el que s'ha esmentat, el conseller del DAR, mitjançant Ordre del 20 de febrer de 2006, publicada en el DOGC número 4580, del 24 de febrer de 2006, va convocar l'atorgament d'ajuts corresponents a l'any 2006 per a les confraries de pescadors i les seves federacions territorials, i n'aprova les bases.

##### **4.7.1. Objectiu general, objecte dels ajuts i altres aspectes generals**

L'objectiu general que s'estableix en la convocatòria és el foment del medi pesquer i, més concretament, el suport a les activitats de les confraries i les federacions territorials per facilitar la seva prestació de serveis socials, econòmics, comercials i administratius.

L'objecte dels ajuts, previst en la base reguladora 2, és sufragar part de les despeses corrents de les confraries i federacions territorials que prestin serveis socials, econòmics,

---

57. El Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural (FEADER), que juntament amb el Fons Europeu Agrícola de Garantia (FEAGA) substitueixen des del 2007 el FEOGA-G, és el que cofinança el Pla de Desenvolupament Rural (PDR) 2007-2013. El FEADER estableix quatre eixos com a objectius del nou PDR un dels quals és l'Eix Leader, referent a estratègies de desenvolupament local.



comercials i administratius, i tasques d'assessorament al sector en col·laboració amb el DAR. S'especifica que s'exclouen d'aquests ajuts les actuacions que comportin inversió.

Altres aspectes a esmentar d'aquesta convocatòria de subvencions són els següents:

- Dotació màxima prevista per al conjunt d'aquestes subvencions: 440.024 €.
- Termini de presentació de sol·licituds: inici el 25 de febrer de 2006 (dia posterior a la publicació de la convocatòria en el DOGC) i final el 31 de març de 2006.
- Termini de realització i justificació de les activitats objecte de subvenció: realització durant l'any natural i justificació abans del 31 de desembre del mateix any.
- Límits quantitatius: la subvenció pot ser d'un 80% del pressupost presentat per la confraria o federació territorial i acceptat per la Direcció General de Pesca i Afers Marítims, amb un màxim de 30.000 €.
- Criteris de prioritat: tenen preferència les confraries amb menor nivell de recursos, cosa que es valora en funció del valor de les vendes i les despeses de personal.

#### **4.7.2. Dades globals i seguiment**

El primer aspecte a remarcar és que, tot i que la dotació inicialment prevista en la convocatòria era de 440.024 €, posteriorment per l'Ordre del conseller del 26 de juliol de 2006 i la del 20 de novembre de 2006 s'amplia fins a deixar-la en 717.629 €. La segona Ordre, a més, estableix que les actuacions objecte de subvenció, que havien de justificar-se abans del 31 de desembre, es puguin justificar durant el primer trimestre de l'exercici següent al de la convocatòria.

La Resolució d'atorgament del 12 de juliol de 2006 i l'addenda d'aquesta Resolució, del 10 de novembre de 2006, concedeixen ajuts a un total de trenta dues confraries<sup>58</sup> per un total de 671.060 € i a les tres federacions territorials (Barcelona, Tarragona i Girona), per un total de 52.168 €. El total atorgat, supera en 5.599 € la dotació de la convocatòria, fet del qual no consta en l'expedient documentació explicativa.

S'ha observat que en la base de dades sobre la que s'ha seleccionat la mostra de línies, aquesta línia d'ajuts recollia un total de 849.060 €, que incorporava, a més dels ajuts ja esmentats a les trenta dues confraries i a les tres federacions territorials, un import de

---

58. El 2006 existien a Catalunya un total de trenta tres confraries de pescadors. L'única confraria que no va rebre ajut va ser la de Pineda de Mar, ja que no va presentar sol·licitud.

125.832€ d'ajut a la Federació Nacional Catalana de Confraries de Pescadors.<sup>59</sup> A la pràctica, però, es tracta d'una incorrecta incorporació d'aquest ajut en la base de dades ja que l'ajut a la Federació Nacional s'ha tramitat en un expedient de subvenció nominativa<sup>60</sup> separatament d'aquesta convocatòria.

#### **4.7.3. Anàlisi de la convocatòria**

El total de beneficiaris d'aquesta línia d'ajuts ha estat de trenta-cinc (trenta dues confraries i tres federacions territorials). S'ha verificat la coherència entre la base de dades i el llistat resultant de l'acta de selecció d'expedients emesa per la Comissió de Valoració. A més, la mostra escollida ha estat de quatre expedients que totalitzen 215.832€. Els quatre expedients seleccionats són els següents: 55-6415-2006, 55-6401-2006, 55-6400-2006 i 55-6414-2006.

Les conclusions que es desprenen de l'anàlisi realitzada són les següents:

##### **a) Aspectes generals de la convocatòria**

L'observació a remarcar resultant de l'anàlisi de la convocatòria i de les bases reguladores és la següent:

##### **Aplicació dels criteris de prioritat i valoració de les sol·licituds**

En les bases reguladores s'estableix la concurrència competitiva i certs criteris de prioritat però, ni l'Acta de selecció d'expedients de la Comissió de Valoració ni cap altre document de l'expedient s'especifiquen quines han estat les sol·licituds rebudes, si n'hi ha hagut d'exclores o perquè en certs casos la confraria sol·licita un import i finalment se li atorga un ajut inferior al topall de la convocatòria.

##### **b) Revisió d'expedients**

S'han detectat incidències com les següents: l'autorització que la confraria fa al seu patró perquè pugui sol·licitar l'ajut és posterior a la data de la sol·licitud; la memòria d'actuacions

---

59. D'acord amb la Llei 22/2002, del 12 de juliol, de confraries de pescadors, les federacions territorials constitueixen la Federació Nacional Catalana de Confraries de Pescadors, en la qual s'han d'integrar.

60. Tot i que es tracta d'un ajut extern a la convocatòria, s'ha revisat amb resultat satisfactori la documentació en què es fonamenta la subvenció nominativa atorgada a la Federació Nacional Catalana de Confraries de Pescadors. En aquesta documentació destaca l'informe d'impossibilitat de concurrència pública del subdirector general de Pesca.

que la confraria ha d'adjuntar a la sol·licitud és posterior al termini de presentació de sol·licituds i, a més, inclou algun concepte d'inversió que la convocatòria exclou de l'objecte de l'ajut; el termini de resolució de l'ajut per a una confraria s'ha superat perquè la confraria no aportava certa documentació que el DAR li requeria.

#### **4.8. MILLORA I TRANSFORMACIÓ DE REGADIUS (CONVENI)**

La línia de subvencions Millora i transformació de regadius (conveni) correspon a una subvenció directa innominada de les previstes en l'article 94.2 del TRLFPC, que pressupostàriament el DAR inclou en el concepte 770 de transferències de capital a empreses privades. L'import de la subvenció, 37.879€, s'ha atorgat a un únic beneficiari: la Comunitat de Regants de l'Alt Urgell.

El DAR executa les grans actuacions en matèria de regadius ja sigui directament, o bé mitjançant les empreses adscrites al Departament (REGSA i REGSEGA). A més, atorga ajuts mitjançant convocatòries públiques, com és el cas de l'analitzada en l'epígraf 4.3, i mitjançant línies de préstec. Els ajuts que queden fora dels esmentats, el DAR acostuma a gestionar-los mitjançant la formalització de convenis.

Tot i que aquesta línia de subvencions es recull en la base de dades del DAR amb el terme conveni, finalment ha estat objecte de Resolució del conseller, d'acord amb l'article 94.2.c. del mateix text refós.

##### **4.8.1. Aspectes generals de la subvenció**

De l'anàlisi i el seguiment de les dades globals d'aquesta subvenció cal remarcar els aspectes següents:

- Objecte de l'ajut: la Resolució d'atorgament del conseller, de data 8 de setembre de 2006, especifica que la finalitat de la subvenció és sufragar part de les despeses per a la reparació i reposició de la canonada d'impulsió, del canal principal i de les sèquies de la Comunitat de Regants de l'Alt Urgell i de les despeses elèctriques de bombament. També estableix el 31 de desembre de 2006 com a termini màxim de justificació.

La Memòria d'actuacions previstes presentada per la Comunitat de Regants, de data 24 de juliol de 2006, presentada com a document adjunt a la sol·licitud de l'ajut, especifica les obres i actuacions a realitzar i les valora en un total de 63.131 € segons el següent detall: 39.131 € per inversions de reparació/reposició i 24.000 € de despesa energètica

prevista per a la campanya 2006 per al bombament de l'aigua des del Canal d'Urgell fins a l'inici del Canal Principal de la Comunitat de Regants.

- Import de l'ajut: l'import de la subvenció atorgada ha estat de 37.879€, que representa el 60% de l'import de les inversions i actuacions previstes.

#### **4.8.2. Anàlisi de la subvenció**

De la fiscalització de la subvenció Millora i transformació de regadius cal remarcar les observacions següents:

##### **Impossibilitat de promoure concurrència pública**

L'article 90.3.c del TRLFPC estableix que la concurrència no és preceptiva si l'especificitat i les característiques del beneficiari o de l'activitat subvencionada impossibilita, de manera objectivable, promoure la concurrència pública.

L'atorgament mitjançant el procediment excepcional de concessió directa de subvenció innominada es fonamenta en l'informe d'impossibilitat de concurrència pública. Així, l'informe de la directora de serveis (per delegació del secretari general del DAR) es fonamenta en l'especificitat que representa haver d'usar uns materials especials i en el perill d'obturbació. A més, aquest informe fa referència a un d'anterior del subdirector general d'Infraestructures del DAR en què l'especificitat s'explica pel fet que aquesta ha estat l'única Comunitat de Regants que no va poder regar l'any 2005 a causa de l'escàs volum d'aigua a la conca del Segre. En altres documents de l'expedient es fa referència a la prioritat i urgència de les actuacions.

No obstant això, el fet que realment va fer impossible la concurrència va ser que la convocatòria pública per a aquesta tipologia d'ajuts, analitzada en l'epígraf 4.3, tenia com a data final de presentació de sol·licituds el 29 de setembre de 2005 (resolucions d'atorgament fins a finals de març de 2006) i la sol·licitud de la Comunitat de Regants de l'Alt Urgell és de data 25 de juliol de 2006. A més, la següent convocatòria per a aquesta tipologia d'ajuts no es publicà fins al 28 de maig de 2007.

##### **Documentació justificativa i explicativa en l'expedient**

De les actuacions previstes de 63.131 €, en l'expedient consta que el beneficiari sols n'ha justificat per import de 30.337 €. Per tant, de l'ajut inicialment concedit, 37.879 €, únicament consta la documentació d'obligacions reconegudes per 18.202 €.

Els esmentats imports coincideixen amb els del document T3, signat pel tècnic del DAR i revisat pel subdirector general d'Infraestructures, que certifica que, de la visita d'inspecció

a les instal·lacions del beneficiari, el total de despesa ha estat de 30.337 € i la subvenció a pagar, 18.202 €. Amb tot, caldria incloure en l'expedient documentació explicativa dels motius pels quals el beneficiari no ha justificat el total de la despesa prevista en la resolució d'atorgament de l'ajut així com una anàlisi concreta de desviacions respecte de la memòria d'actuacions presentada amb la sol·licitud de l'ajut.

### **Conceptes de despesa objecte de subvenció**

En l'anàlisi dels justificants del total de 30.337 € de despesa justificada s'ha observat que un dels justificants, de 10.533 €, correspon a un rebut dels Regants dels Canals d'Urgell en concepte d'*Import del volum d'aigua del primer trimestre de 2006*. Si bé l'objecte de la subvenció inclou, a més d'inversions de reparació i reposició, despeses de funcionament en concepte de despeses elèctriques de bombament, el concepte esmentat no pertany a aquesta tipologia de despesa.

### **Altres aspectes dels justificants de despesa**

L'anàlisi de documentació en l'expedient quant a la justificació de la despesa per part del beneficiari ha donat lloc a les observacions següents:

- Justificació de costos de la inversió

Part dels costos de la inversió correspon a la nòmina de personal de la mateixa Comunitat de Regants que participa en l'execució de les obres. D'acord amb l'article 15 de l'Ordre 1/1997, en cas que l'activitat o la inversió objecte de subvenció requereixin la utilització de mitjans i recursos propis dels beneficiaris, els justificants han d'anar acompanyats, entre altres, d'una memòria de liquidació dels costos propis que s'imputen a l'actuació objecte de subvenció. Aquesta memòria no consta en l'expedient.

- Justificants del pagament de despeses

Els justificants de despesa referents al consum elèctric que consten en l'expedient per un total de 1.849 €, no adjunten els comprovants dels pagaments cosa que l'article 31.2 de la LGS, requereix per poder considerar realitzada la despesa.

- Segellament d'entrada dels justificants

L'article 10.1 de l'Ordre 1/1997, estableix que, per tal de verificar el compliment del termini de presentació de justificants, cal que quedi constància de la data de lliurament dels justificants de despesa mitjançant el registre d'entrada del Departament. Respecte d'això, cal remarcar que en els justificants de despesa, si bé consta el segell conforme la despesa se subvenciona al 60%, no hi consta segell amb data d'entrada al DAR.

## 5. CONCLUSIONS: OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

D'acord amb l'objecte de l'informe, la fiscalització s'ha centrat en les subvencions atorgades pel DAR en l'exercici 2006 el finançament de les quals correspon, majorment, a recursos procedents del pressupost del mateix DAR.

Malgrat això, s'ha fet referència a les subvencions gestionades pel DAR que tenen com a finançament recursos procedents de la UE per tal de quantificar-les. De la quantificació aproximada<sup>61</sup> dels imports aportats per la UE al DAR en 2006, n'ha resultat el detall següent:

Procedència dels recursos	Import
FEOGA-G (15.10.2005 - 15.10.2006)	396,84
FEOGA-G (15.10.2006 - 31.12.2006)	2,64
FEOGA-O	3,99
IFOP	5,39

Imports en milions d'euros.

A més d'aquesta quantificació, cal remarcar que en els epígrafs 6.1 i 6.2 es recullen com a annexos el resum dels dos informes de la Intervenció General (com a organisme certificador) en relació amb les subvencions finançades amb els fons FEOGA-G. El resum també inclou les observacions i recomanacions més remarcables dels informes.

En la quantificació de les subvencions atorgades en 2006 a finançar amb recursos del MAPA i del DAR han resultat uns imports de 15,92 M€ i 92,28 M€, respectivament. Pel que fa a l'import de 92,28 M€ de recursos del pressupost del DAR per al finançament de subvencions, la fiscalització s'ha centrat en la part de les subvencions incloses en la base de dades general del DAR que presenta un total de 58,88 M€.

D'acord amb la informació recollida en l'esmentada base de dades el total de 58,88 M€ s'ha pogut diferenciar entre les línies de subvencions totalment finançades pel DAR, 43,42 M€, i les línies de subvencions cofinançades amb altres administracions (UE i MAPA), per a les quals la part finançada amb recursos del DAR ha estat de 15,46 M€.

61. La quantificació s'ha qualificat d'aproximada per l'heterogeneïtat de criteris per a fer la valoració. Així, per a quantificar les tres fonts de recursos que arriben al DAR procedents de la UE (FEOGA-G, FEOGA-O i IFOP) ha calgut tenir en compte que els controls i la gestió de la UE respecte de les subvencions per a les quals aporta recursos no es fonamenten en criteris d'atorgament sinó de pagament. També ha calgut tenir en compte que les dades de la major part dels recursos que han arribat al DAR procedents de la UE, els corresponents al FEOGA-G, es fonamenten en un tancament que difereix de l'any natural i que, concretament, abasta el període entre el 15 d'octubre de 2005 i el 15 d'octubre de 2006. A aquest període s'han afegit també els recursos procedents de la UE corresponents al període 15 d'octubre de 2006 a 31 de desembre de 2006.

De les línies de subvencions que consten en la base de dades general del DAR i que totalitzen 58,88 M€ se n'han seleccionat, d'acord amb la informació i els criteris detallats en el capítol 3 d'aquest informe, un total de vuit línies. Les vuit línies representen un total de 38 M€ i han estat fiscalitzades detalladament d'acord amb l'anàlisi del capítol 4 d'aquest informe. En aquell capítol s'han recollit els aspectes més destacables, així com les observacions i recomanacions de cadascuna de les línies analitzades. Seguidament es recullen les que es consideren més remarcables.

### **Diferències dels imports de la base de dades amb els resultants dels expedients**

En la revisió d'aquestes vuit línies referida a la globalitat dels seus imports s'han detectat diferències entre els imports de la base de dades i els que han resultat de l'anàlisi de la documentació dels expedients de la línia en els casos següents:

- a) La línia de subvencions Pla de modernització i concentració de cooperatives, analitzada en l'epígraf 4.1, presenta uns ajuts atorgats en 2006 (amb anualitats entre 2006 i 2008) que, en la base de dades, són per un total de 12,51 M€ mentre que de la documentació se'n desprèn un import de 18,47 M€.
- b) La línia de subvencions Millora de processos de transformació i comercialització de productes agrícoles i ramaders, analitzada en l'epígraf 4.4, presenta uns ajuts atorgats en 2006 que, segons la base de dades, són de 4,77 M€ mentre que de la documentació se'n desprèn un import de 7,94 M€. A més, en aquest cas, la variació posterior a l'atorgament, que suposa un descens en la part d'aquests ajuts que estava previst que aportaria la UE, ha suposat que l'aportació del DAR augmenti de 7,94 M€ a 20,39 M€.
- c) La línia de subvencions Mesures de foment de la pesca marítima, analitzada en l'epígraf 4.7 presenta uns ajuts atorgats en 2006 que, en la base de dades, són de 0,85 M€ mentre que de la documentació se'n desprèn un import de 0,72 M€.
- d) La línia de subvencions Ajuts per a la millora i transformació de regadius, analitzada en l'epígraf 4.3, presenta uns ajuts atorgats que segons la base de dades sumen 5,25 M€ i que segons llistats de seguiment de la convocatòria, 7,37 M€ (dels quals es diferencia la part a finançar amb recursos procedents del FEOGA-G, 1,57 M€, de la part a finançar amb recursos del pressupost del DAR, 5,80 M€).

Els casos detallats en els anteriors apartats *a* i *b* s'expliquen pel fet que en la base de dades, fonamentada en la imputació comptable i pressupostària, no s'havia incorporat un conjunt d'expedients que, formalment, ja havien estat objecte de resolució d'atorgament.

En el cas de l'apartat *c*, la diferència s'ha originat perquè en la base de dades es va incorporar erròniament un expedient referent a un ajut directe a la Federació Nacional

Catalana de Confraries de Pescadors que realment les va tramitar com a una subvenció directa, de manera separada de la convocatòria de subvencions.

Pel que fa al que s'ha esmentat en l'apartat *d*, no s'ha obtingut informació que hagi permès conciliar aquestes diferències. S'han detectat però errades i incongruències internes d'imputació en totes dues fonts de dades.

### **Observacions i recomanacions generals per a totes a totes les línies**

Els aspectes a remarcar aplicables a la totalitat de les subvencions atorgades pel DAR en 2006 són els següents:

- Pla estratègic de subvencions

L'article 8.1 de la LGS estableix que els òrgans i ens de les administracions públiques que proposin l'establiment de subvencions, han de concretar, prèviament, un pla estratègic de subvencions, i detallar els objectius i efectes que pretenen amb la seva aplicació, el termini necessari per assolir aquests objectius i efectes, així com els costos previsibles i les seves fonts de finançament.<sup>62</sup>

El DAR presenta informació detallada d'actuacions, beneficiaris, indicadors previstos i altres aspectes referits a subvencions, dins de la documentació general que acompanya al pressupost de l'exercici 2006, és a dir, en les memòries i fitxes resum de programes i en la memòria de subvencions. Malgrat això, no s'ha facilitat el document que la LGS preveu com a pla estratègic de subvencions.

- Informe de la Intervenció Delegada

La publicació de l'ordre de convocatòria requereix, segons estableix l'article 92.3 del TRLFPC, a més de l'informe dels Serveis Jurídics, el de la Intervenció Delegada de l'ens concedent. En una de les convocatòries analitzades, la de l'epígraf 4.2, no consta en l'expedient l'informe de la Intervenció Delegada. En els expedients de les convocatòries de les altres línies sols consta còpia de l'ordre sobre la qual la Intervenció Delegada dona la seva conformitat.

*La Sindicatura de Comptes entén que seria més adequat que la Intervenció Delegada, d'acord amb l'article 92.3 del TRLFPC, informés de les bases de forma explícita i no únicament donant-hi el vistiplau.*

---

62. En els articles 10 a 15 del Reial decret 887/2006, del 21 de juliol pel qual s'aprova el Reglament de la LGS es determina l'estructura del Pla estratègic de subvencions. Cal remarcar que el Reglament no va entrar en vigor fins a finals d'octubre de 2006.



- Publicitat per part de l'ens concedent

L'article 18 de la LGS estableix l'obligatorietat de publicar en el DOGC els ajuts atorgats que individualment superin els 3.000 €, a més de donar publicitat de la totalitat dels ajuts atorgats en el tauler d'anuncis designat en la convocatòria. El DAR ha manifestat que el gran volum d'ajuts concedits suposa una dificultat per a la seva publicitat detallada en el DOGC i, que per això, el secretari general del DAR va formalitzar la Resolució 814/2007, del 16 de març, segons la qual la publicitat es materialitzaria mitjançant exposició en el tauler d'anuncis de les oficines del DAR a Lleida i Barcelona. La Sindicatura de Comptes considera que aquesta Resolució no té el rang suficient per eximir de l'obligació de complir amb l'article 18 de la LGS relatiu a la publicitat.

### **Observacions i recomanacions específiques**

Les observacions més remarcables resultants de l'anàlisi de les vuit línies d'ajuts seleccionades per a la fiscalització són les següents:

- Subvencions o transferències

D'acord amb l'article 2 de la LGS i amb l'article 87.1 i 87.2 del TRLFPC, el fet diferenciador entre una subvenció i una transferència és que, en el cas dels recursos atorgats com a subvenció, el lliurament estigui afectat a l'execució d'un fi, d'un propòsit o d'un projecte específic. Com a conseqüència, el destinatari de la subvenció ha de justificar el compliment de les obligacions o els requisits que s'hagin establert.

El DAR ha tramitat i gestionat expedients aplicant els procediments previstos per a les subvencions segons el que estableixen la LGS i el TRLFPC quan en molts casos es tracta de recursos atorgats per finançar de manera genèrica les despeses generals i de funcionament del beneficiari, cosa més pròpia de les transferències. Això, es podria dir en relació amb la majoria de casos analitzats en l'epígraf 4.5 com a Ajuts diversos a l'empara de la Llei de pressupostos i en l'epígraf 4.1, referent al Pla de modernització i concentració de cooperatives, en la part que es refereix a la FCAC, així com en la línia Mesures de foment de la pesca marítima analitzada en l'epígraf 4.7, referent als ajuts atorgats a les confraries de pescadors i a les federacions territorials i a la nacional. Cal remarcar que, en aquest darrer cas el DAR, des de l'exercici 2008, ja ha tramitat i formalitzat les aportacions a les confraries de pescadors i a les seves federacions territorials com a transferències, per a la qual cosa ha seguit, de manera correcta, uns criteris objectius de quantificació en funció de certes variables i topalls. Això, faria possible que el DAR tramités i formalitzés com a transferències aquells casos en què l'atorgament d'ajuts no estigui afectat a l'execució d'un fi, d'un propòsit o d'un projecte específic.

- Criteris de prioritat ponderats i valoració de les sol·licituds

Els articles 17.3.e i 22 de la LGS estableixen que l'aplicació del procediment de concurrència competitiva requereix establir en les bases reguladores uns criteris de valoració objectius i degudament ponderats. S'ha observat que en determinats casos les convocatòries del DAR estableixen uns criteris de prioritat molt genèrics i sense quantificació ponderada o bé, en altres casos hi ha ponderació dels criteris però que requeririen incorporar subcriteris més concrets per permetre una graduació més objectiva a l'hora de valorar una sol·licitud, entre el valor màxim i el mínim que per a cada criteri s'estableix. A més, s'ha observat la manca de l'acta de la Comissió de Valoració, o document similar, que especifiqui les sol·licituds rebudes, les excloses i la quantificació dels ajuts atorgats. Aquests aspectes s'han detectat en relació amb les línies d'ajuts analitzades en els epígrafs 4.1, Pla de modernització i concentració de cooperatives, 4.3, Millora i transformació dels regadius i 4.7, Mesures de foment de la pesca marítima.

*Cal establir uns criteris de prioritat més concrets i cal formalitzar l'acta o document similar de la Comissió de Valoració, independentment que hi hagi dotació pressupostària per atendre totes les sol·licituds.*

- Despesa subvencionable i documentació justificativa

S'han observat diversos incompliments relacionats amb les exigències de l'article 31 de la LGS que són els següents:

- Concepte dels justificants: la LGS especifica que la despesa subvencionable ha de respondre, de manera indubtable, a la naturalesa de l'activitat subvencionada. S'ha observat que, en la revisió dels justificants, hi ha documents el concepte de despesa dels quals no queda clarament relacionat amb el concepte de la subvenció. A més, en un dels casos analitzats dins la línia Ajuts per a la millora i transformació dels regadius, analitzada en l'epígraf 4.3, s'ha acceptat el justificant de la despesa financera quan, d'acord amb la LGS, no hauria d'haver-se subvencionat aquesta despesa ja que les bases reguladores de la convocatòria no ho preveuen específicament.
- Justificació del pagament: la LGS estableix que es considera despesa realitzada la que ha estat efectivament pagada amb anterioritat a la finalització del termini de justificació. En la revisió de justificants s'ha observat que, si bé hi solen constar els referents a la despesa, manca documentació que en justifiqui el pagament. A més, en els casos en què la despesa a justificar correspon a despeses de personal, la manca de justificació del pagament es generalitza ja que en l'expedient consta el pagament del TC2, fet que no porta implícit el pagament de la nòmina.

Les mancances documentals anteriors, relacionades amb la justificació de la despesa i la del seu pagament, s'han detectat en l'anàlisi de les convocatòries d'ajuts de l'epígraf 4.1, per a la millora i concentració de cooperatives, dels epígrafs 4.3 i 4.8, per a la millora i transformació de regadius, i de l'epígraf 4.5, d'ajuts atorgats de forma directa (excepte el cas de l'epígraf 4.5.1). Tenint en compte que la LGS estableix com a una de les causes de reintegrament de les subvencions l'incompliment de l'obligació de justificació o la justificació insuficient, *cal que el DAR estableixi controls concrets per a la millora del seguiment dels justificants.*

- Presentació de tres ofertes de proveïdors: la LGS exigeix que per a despeses subvencionables que superin la quantia de 30m€ en cas d'execució d'obres, o de 12m€, en cas de subministraments o prestació de serveis, el beneficiari ha de demanar un mínim de tres ofertes a diferents proveïdors i que les ofertes han de presentar-se en la justificació, o bé en la sol·licitud inicial de la subvenció. S'ha observat que sovint no consta en l'expedient documentació conforme el beneficiari ha sol·licitat i obtingut el mínim de tres ofertes. S'han observat també altres casos en què sí hi consten les tres ofertes però que no hi ha la suficient homogeneïtat perquè puguin ser comparades, o bé, no s'inclou la memòria explicativa que també exigeix la LGS per al cas en què l'oferta seleccionada no hagi estat la més econòmica.

Això ha estat així en relació amb les convocatòries d'ajuts analitzades en l'epígraf 4.1, per a la millora i concentració de cooperatives, en l'epígraf 4.4, per a la millora de processos de transformació i comercialització de productes agrícoles i ramaders, i en l'epígraf 4.5, d'ajuts atorgats de forma directa, en concret en els epígrafs 4.5.1 i 4.5.5.

- Certificat taxador i inscripció en registre: la LGS estableix que en el supòsit d'adquisicions de béns immobles, a més d'altres justificants, *caldria aportar certificat de taxador independent i, que en cas de béns inscriptibles el beneficiari de l'ajut ha de fer constar en l'escriptura el fi concret al qual els ha de destinar. Per a convocatòries com les de les línies dels epígrafs 4.1 i 4.4, on algun dels costos elegibles objecte de subvenció poden ser per adquisició de béns immobles, les bases reguladores haurien d'incloure referència concreta als justificants esmentats.*
- Publicitat per part dels beneficiaris

L'article 18.4 de la LGS estableix l'obligatorietat dels beneficiaris de fer publicitat del caire públic del finançament de les activitats objecte de subvenció. En els expedients no hi ha constància documental conforme els beneficiaris han complert aquesta obligació. Aquest fet s'ha remarcat pel que fa a les convocatòries analitzades en l'epígraf 4.1, per a la millora i concentració de cooperatives, en l'epígraf 4.3, per a la millora i

transformació de regadius, en el 4.4, per a la millora de processos de transformació i comercialització de productes agrícoles i ramaders. Amb tot, s'ha remarcat per a aquestes tres convocatòries ja que les inversions i actuacions subvencionables semblen especialment susceptibles en relació amb la publicitat del seu finançament públic, però és extensible a la resta de convocatòries i ajuts.

*Si bé la legislació no exigeix que es reculli aquest aspecte en les bases reguladores, seria recomanable recollir-lo especificant quin tipus de documentació justificativa ha d'aportar el beneficiari.*

- Altres aspectes de caràcter formal

L'Ordre de l'1 d'octubre de 1997, del DEF, sobre tramitació, justificació i control d'ajuts i de subvencions, estableix determinats tràmits, documents i aspectes formals a seguir. De la revisió dels expedients, bàsicament referents als ajuts atorgats de forma directa (epígraf 4.5.1, 4.5.3 i 4.5.5) però també dels ajuts relacionats amb regadius (epígrafs 4.3 i 4.8), s'han observat algunes mancances.

Així, s'han detectat casos en què la sol·licitud de subvenció no s'ha presentat en model normalitzat o que les fotocòpies de documents que s'adjunten en l'expedient no han estat autenticades; que no ha quedat constància, per mitjà del registre d'entrada, de la data de lliurament dels justificants de la despesa objecte de subvenció; que els justificants de despesa no els ha segellat l'òrgan gestor especificant, entre altres, l'import o percentatge subvencionat o, que en l'expedient no hi ha el certificat de l'òrgan gestor conforme l'activitat s'ha dut a terme en les condicions establertes i s'ha complert la finalitat per la qual es va concedir la subvenció.

A continuació es remarquen certes observacions i recomanacions més concretes referides a algunes de les línies de subvencions fiscalitzades.

- Controls de les obligacions del beneficiari

En algunes línies de subvencions analitzades s'han recomanat certs canvis respecte dels controls efectuats pel DAR en relació amb el seguiment i control dels beneficiaris. Així:

- En relació amb la línia d'ajuts a cooperatives agràries (epígraf 4.1) s'ha remarcat que *cal que els tècnics que realitzen les inspeccions, a més de signar el document T3 certificant l'execució de l'actuació subvencionada, aixequin acta de la visita efectuada i que aquesta s'incorpori a l'expedient. També es recomana que, tenint en compte que les diferents mesures que fomenta aquesta línia van més enllà dels tres*

*anys en què s'estructura la convocatòria, s'haurien de preveure uns controls de manteniment de compromisos del beneficiari.*

- En relació amb la línia d'ajuts a regadius (epígraf 4.3) *es recomana deixar constància en l'expedient de l'abast del control de supervisió dels serveis centrals recollint quina mostra d'expedients ha estat objecte de visita al beneficiari. També es recomana augmentar l'abast del control de manteniment de compromisos per a la mesura Q del PDR en què s'emmarca aquesta línia per tal d'assolir una cobertura mínima acceptable.*

- Controls i millores informàtiques dels ajuts a les assegurances agràries

*Pel que fa a la línia d'ajuts a les assegurances agràries (epígraf 4.2), es recomanen diverses millores en relació tant amb ells controls recollits en l'Informe de comprovacions del DAR sobre les liquidacions d'Agroseguro, com en relació amb els controls específics del DAR. Respecte de l'Informe de comprovacions, la principal millora seria homogeneïtzar formats informàtics entre el DAR i Agroseguro, cosa que facilitaria controls de creuaments de dades que aportarien major valor als controls. Respecte dels controls específics, cal mantenir constància documental de la mostra de pòlisses seleccionada, de la verificació dels càlculs de cadascuna d'elles i generar una memòria resum de les possibles observacions o incidències que es puguin haver detectat, per a la qual cosa caldria actualitzar l'aplicació informàtica de gestió de pòlisses.*

- Constància documental en casos d'expedients desestimats

*En relació als expedients desestimats analitzats per a la línia d'ajuts a regadius (epígraf 4.3) es recomana deixar constància documental conforme el DAR ha requerit al sol·licitant que porti la documentació que no havia aportat.*

- Classificació pressupostària d'ajuts segons tipologia del beneficiari

*Per a dos casos d'ajuts atorgats per concessió directa, els dels epígrafs 4.5.3 i 4.5.5, la classificació en el pressupost no és la correcta. Així, en el primer cas s'inclou l'ajut en els conceptes 470 i 480 del pressupost, que es refereixen A empreses privades i A famílies, quan caldria haver-lo inclòs en el concepte 461, A consorcis; en el segon cas, s'inclou l'ajut en el concepte 480, A famílies, quan caldria haver-lo inclòs en el concepte 481, A fundacions. Cal, per tant, classificar correctament els ajuts per conceptes pressupostaris, tenint en compte el tipus de beneficiari de què es tracti.*

## **6. ANNEXOS**

La Intervenció General de la Generalitat de Catalunya exerceix les funcions d'organisme de certificació segons la normativa europea, estatal i autonòmica vigent en el 2006.

L'any 2006, i com havia estat habitual en anys anteriors, l'exercici financer a efectes del FEOGA-G va abastar del 15 d'octubre de 2005 al 15 d'octubre de 2006. El DAR, com a organisme pagador, va presentar l'estat de despeses del FEOGA-G per un import net de 396,84 M€.

A més, en el 2006, amb l'entrada en vigor, a partir del 16 d'octubre, dels nous fons europeus en substitució del FEOGA-G (FEAGA i FEADER) el DAR ha efectuat pagaments entre el 16 d'octubre de 2006 i el 31 de desembre de 2006 amb càrrec al FEADER i per això ha fet una declaració transitòria el gener de 2007 per un import net de 2,64 M€.

Seguidament, en els annexos 1 i 2, es resumeix el contingut dels informes d'auditoria elaborats per la Intervenció General de la Generalitat de Catalunya com a organisme certificador, respecte de l'estat de despeses del FEOGA-G i de la declaració transitòria dels pagaments amb càrrec al FEADER.

Cal fer referència també al Control 4045 que ja ha estat esmentat en l'epígraf 4.4.3 d'aquest informe, quant a una línia de subvencions cofinançada amb recursos del FEOGA-G. En aquell epígraf es feia referència concreta a determinats beneficiaris que havien estat objecte d'aquest control dut a terme per la Intervenció General de la Generalitat de Catalunya i que coincidien amb determinats expedients d'ajuts atorgats en 2006 seleccionats per la Sindicatura de Comptes. En l'annex 3 es presenten de manera resumida les principals dades de la totalitat del Control 4045.

### **6.1. ANNEX 1: FEOGA-G (OCTUBRE 2005 - OCTUBRE 2006)**

El certificat d'auditoria de la Intervenció General del 24 de gener de 2007 conté, com a opinió, el següent paràgraf: "En la nostra opinió, hem obtingut garanties suficients conforme els comptes que cal tramitar a la Comissió per l'exercici financer del FEOGA a 15 d'octubre de 2006 són íntegres, exactes i veraçes." L'import del compte anual és de 396.836.900,81 € (396,84 M€).

En el certificat, prèviament al paràgraf d'opinió, s'especifica que la tasca d'auditoria s'ha dut a terme d'acord amb les normes d'auditoria internacionals, d'acord amb l'article 3 del Reglament (CE) 1663/95 i que la planificació s'ha fet a fi d'obtenir garanties raonables que els comptes tramesos a la Comissió estan exempts d'errades materials. També es diu que la tasca s'ha basat en proves sobre els justificants de la informació dels comptes, en anàlisis sobre els procediments i en una mostra de transaccions. A més es puntualitza que s'ha comprovat la conformitat dels pagaments respecte de les normes comunitàries, únicament pel que fa referència a la capacitat de les estructures administratives del DAR per

garantir que aquesta conformitat ha estat comprovada amb anterioritat a efectuar el pagament.

A més del certificat, i a la mateixa data d'aquest, la Intervenció General ha presentat un informe d'auditoria que, entre altres, detalla la metodologia de l'auditoria dels diferents aspectes revisats, la conciliació dels diferents quadres dels comptes, la revisió analítica d'evolució segons línies de subvencions, controls detallats segons les diferents línies i controls generals de pagaments, etc. En l'informe s'especifica que els controls més detallats, s'han fet sobre una mostra d'un total de set-centes noranta-quatre operacions que representen subvencions per un import total de 74,27 M€. També recull algunes observacions i conclusions. Com a observacions, qualificades en el mateix informe com a principals, recull les següents:

- a) Terminis de presentació de la informació: el DAR ha d'implantar els mecanismes per garantir que els fitxers informatitzats referents a la despesa FEOGA i la seva conciliació respecte del compte anual estiguin disponibles en un temps raonable per tal que la Intervenció pugui dur a terme els treballs d'auditoria. S'estima que, tenint en compte els terminis de retiment a la Comissió, el termini de temps no hauria de superar els trenta dies des de la data de tancament.
- b) Protecció d'interessos financers de la UE: cal iniciar els procediments de recuperació de les incidències amb impacte monetari i finalitzar els procediments iniciats referents a exercicis anteriors. També cal avaluar els imports classificats com a incobrables i actuar amb la diligència necessària en tots els tràmits per a la recuperació i, si escau, fer el reintegrament al FEOGA.

## **6.2. ANNEX 2: FEADER (OCTUBRE 2006 - DESEMBRE 2006)**

L'informe d'auditoria de la Intervenció General d'aquesta declaració transitòria dels pagaments amb càrrec a FEADER que cobreix el període entre octubre i desembre de 2006 presenta els aspectes següents:

- L'import de la declaració transitòria del període és de 2.639.276,10 € (2,64 M€).
- La mostra seleccionada per la Intervenció General ha estat d'un total de dos-cents nou expedients que sumen un import de 231.150 €.
- En aquest període trimestral no s'han generat deutors, per la qual cosa no s'ha fet treball referent a aquest punt.
- La Intervenció General conclou que el resultat de les proves substantives ha estat satisfactori i que del treball realitzat no se'n deriven recomanacions significatives. Amb tot fa referència a determinades errades de càlcul no significatives i a d'altres errades formals.

### **6.3. ANNEX 3: CONTROL 4045**

La Intervenció General de la Generalitat de Catalunya, d'acord amb el que disposa el Reglament (CE) 4045/89, del 21 de desembre, i d'acord amb el Pla Estatal de Controls, va aprovar el Pla anual de controls de la Intervenció General de la Generalitat de Catalunya del 15 de gener de 2008. Aquest pla de controls és el referit als fons FEOGA-G 2006, per tant, correspon a criteri pagament i els ajuts analitzats corresponen a ajuts atorgats en 2005.

L'univers per a aquest control totalitza 135,44 M€. Aquest import és inferior al total del compte anual FEOGA-G 2006, de 396,8 M€, cosa que s'explica per la casuística d'inclusió o exclusió d'aquest control de les diferents tipologies i línies d'ajuts finançades amb recursos del FEOGA-G aquesta casuística està recollida en el desenvolupament normatiu del Reglament (CE) 4045/89 i, més concretament, en el Reglament (CE) 2311/00.

D'acord amb el Pla Estatal de Controls<sup>63</sup> la Intervenció General de la Generalitat i la Intervenció Delegada en el DAR van elaborar una relació final de beneficiaris seleccionats com a mostra del control. La mostra inclou un total de cinquanta-dos beneficiaris (que acumulen cent disset ajuts diferenciats segons la línia de subvencions; un beneficiari pot tenir ajuts per diferents línies) per un ajut total provinents dels FEOGA-G 2006 de 38,24 M€. A més, com que hi ha línies d'ajuts amb part cofinançada amb recursos nacionals de l'Estat membre, en aquest cas bàsicament del pressupost del DAR, s'ha quantificat per a aquests cinquanta-dos beneficiaris i cent disset ajuts els recursos aportats pel DAR. L'import resultant ha estat de 27,18 M€.

Així, si se sumen els recursos aportats pel FEOGA-G i els aportats pel DAR, l'import total de la mostra és de 65,42 M€. Les anàlisis de la Sindicatura de Comptes respecte d'aquesta mostra es recullen seguidament.

#### **Anàlisi dels Informes de la Intervenció Delegada en el DAR**

S'han analitzat els cinquanta-dos informes de control de la Intervenció Delegada en el DAR i s'han calculat els imports per a aquells casos en què la recomanació que fa al DAR és de revocació i reintegrament del que s'ha pagat (pagament d'ajuts a beneficiaris finals o recursos del DAR per execució directa d'actuacions, contractant els executors o mitjançant empreses dependents del DAR). Cal remarcar que el Control 4045 té com a principal finalitat recomanar aspectes que, tinguin o no impacte econòmic, suposin incompliments o irregularitats d'aspectes legals o normatius relacionats amb el FEOGA-G. Amb tot, si és el cas, en l'informe, la Intervenció Delegada també acota l'impacte econòmic per revocació i reintegrament en la part amb finançament DAR.

---

63. El càlcul de riscos d'aquest control es fa des de l'òptica de l'Estat membre, de manera que la selecció de beneficiaris per a aquest control prové de la IGAE.



El total de l'impacte econòmic recomanat en els Informes com a import d'ajuts a revocar i/o reintegrar ha resultat d'1.491.117 € (985.426 € referents a FEOGA i 505.691 € a fons DAR). Aquest impacte econòmic correspon a un total de dinou beneficiaris dels cinquanta-dos analitzats.

### **Anàlisi de les resolucions de l'interventor general**

El DAR pot discrepar de la recomanació de la Intervenció Delegada. En aquests casos l'interventor general, si la discrepància té a veure amb una recomanació amb impacte econòmic, pot mantenir la mateixa quantificació que la de la Intervenció Delegada, o bé acceptar totalment o parcialment la discrepància del DAR.

La quantificació resultant d'aquesta anàlisi de resolucions de l'interventor general ha suposat una reducció de la quantificació de l'impacte econòmic de 589.834 € (483.984 € referents a FEOGA i 105.850 € a fons DAR), reducció que correspon a un total de nou beneficiaris. En quatre d'aquests nou casos, la reducció ha suposat anul·lar la totalitat de l'import de la revocació proposada per a aquests beneficiaris. Amb això, el total de beneficiaris per als quals hi ha recomanació amb impacte econòmic ha passat dels dinou inicials a quinze. L'import final de les recomanacions d'impacte econòmic és de 901.283 € (501.442 € referents a FEOGA i 399.841 € a fons DAR).

### **Seguiment de les actuacions del DAR a efectes d'aquest control**

Tant si es fa d'acord amb els imports dels Informes de la Intervenció Delegada (per al cas en què no s'hagin plantejat discrepàncies) com si es fa d'acord amb els imports resultants de la Resolució de discrepàncies de l'interventor general, el DAR pot iniciar un procediment de revocació i reintegrament,<sup>64</sup> o bé pot mantenir la discrepància i esperar la resolució d'instàncies superiors d'acord amb els articles 67 i 97 del TRLFPC (a més, també pot iniciar el procediment fent una proposta de revocació per un import diferent del de la Intervenció Delegada o del de l'interventor general, cas en què es requereix tràmit especial d'audiència, segons l'article 97.9 del TRLFPC).

El procediment del DAR per a la revocació i reintegrament s'inicia amb la Resolució d'inici de procediment de reintegrament per part del corresponent director general. El beneficiari pot presentar alegacions a aquesta resolució. El procediment, per la part dels recursos corresponents al FEOGA, finalitza amb la resolució del conseller de reemborsament al FEOGA i amb l'ingrés en el compte bancari corresponent al FEOGA (o al DAR, en el cas de fons DAR).

---

64. La finalitat principal del Control 4045 és retornar al FEOGA els fons aplicats a ajuts per a actuacions en què s'hagin detectat irregularitats. El DAR també decideix si revoca i requereix el reintegrament de la part dels fons aportats al beneficiari que van a càrrec dels fons nacionals o autonòmics.

## 7. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

A l'efecte previst per l'article 6.1 de la Llei 6/1984, de 5 de març, de la Sindicatura de Comptes, modificada per la Llei 15/1991, de 4 de juliol, per la Llei 7/2002, de 25 d'abril, per la Llei 7/2004, de 16 de juliol i per la Llei 26/2009 de 23 de desembre, l'informe de fiscalització, en la seva versió de projecte, fou tramès en data 24 de febrer de 2010, al Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural.

La resposta del Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural, una vegada conegut el projecte d'informe, és la que es reproduïx tot seguit:

**Generalitat de Catalunya**  
**Departament d'Agricultura,**  
**Alimentació i Acció Rural**

Sr. Enric Genescà i Garrigosa  
**Síndic de Comptes**  
Av. Litoral, 12-14  
08005 Barcelona

Benvolgut Senyor,

Us enviem les al·legacions presentades al projecte d'informe de fiscalització referit al Departament d'Agricultura, Ramaderia i Acció Rural- Fiscalització de subvencions Exercici 2006.

Atentament,

[Signatura, il·legible]

Maria Dolors Salgado i Ygarza  
Subdirector General de Gestió Econòmica  
i Seguiment de Programes

Barcelona, 18 de març de 2010

## **Al·legacions Informe Fiscalització de Subvencions. Exercici 2006**

---

Aquest informe té per objecte presentar les al·legacions, aclariments o respostes a les principals observacions realitzades.

### **2. Subvencions gestionades o atorgades pel DAR**

---

#### **2.1. Subvencions finançades amb recursos de la UE**

---

##### **2.1.2. Subvencions FEOGA-O**

##### **PUNT 2.1.2. DE L'INFORME. FEOGA-O. PAG 13**

Respecte al quadre de la pàgina 13, s'hauria de modificar el títol del quadre, enlloc de PAGAMENTS 2006 hauria de dir PAGAMENTS RELATIUS A LES JUSTIFICACIONS 2006 ALS GAL.

##### **PUNT 2.1.3. D'IFOP. PAG 14**

Respecte d'aquestes previsions per al total del període 2000-2006, s'ha obtingut la valoració final que cobreix fins a 31 de desembre de 2008". Aquesta darrera data és 30 de juny de 2009. Inicialment, el període establert per al fons IFOP finalitzava el 31 de desembre de 2008, però la data d'acabament real és fins al 30 de juny de 2009.

## **4. FISCALITZACIÓ DE LES LÍNIES DE SUBVENCIÓ SELECCIONADES**

---

### **4.1. Línia d'ajut Pla de Modernització i concentració de cooperatives**

---

#### **A l'apartat 4.1.3 a). PAG 23**

El tècnic ja deixa constància quan elabora el document T3 de "Certificació d'ajut econòmic".

En el supòsit d'adquisició de béns immobles en el moment d'aportar escriptura pública on es pot comprovar el valor.

#### **A l'apartat 4.1.3 b). PAG 23**

Es considera que no es necessària cap documentació per a validar el percentatge d'ajut o import ja que a la sol·licitud consta una declaració responsable de que és PIME. I en el cas de l'impost de societats ja que presenten els balanços i comptes de tres exercicis anteriors.

Referent al termini per a justificar les despeses, en el cas de nomines no es pot justificar abans del 31 de desembre. Com a la convocatòria no es fixa una data límit per a presentar els justificants de les despeses, ens acollim a la Llei 38/2003 General de subvencions que a l'article 30.2 diu que a manca de previsió a les bases reguladores s'estableix un termini màxim de tres mesos des de la finalització del termini per a realitzar l'activitat, en aquest cas el termini de presentació de la justificació acaba el 31 de març de l'any següent a la convocatòria.

A les convocatòries posteriors ja s'ha establert que el termini per a presentar la documentació seria fins al 15 de febrer de l'any següent a la convocatòria.

El justificant de pagament de les nòmines generalment no es troba desglossat per treballador i pot incloure treballadors acollits a l'ajut i d'altres que no tenen cap ajut.

#### **A l'apartat 4.1.3 b). PAG 27**

En els casos que no és possible presentar tres ofertes hi ha un informe per part de l'empresa, on s'argumenta els casos per manca de proveïdors, etc.. que no és possible efectuar-les. I s'ha previst efectuar una llista de control on es reflecteixin tots els controls efectuats.

#### **4.2. Ajuts a l'ús de les assegurances agràries**

---

Ja s'han realitzat o es realitzaran abans de finalitzar el primer semestre les actuacions correctores o aclaridores de les recomanacions realitzades.

#### **Documentació dels controls específics del DAR. PAG. 33**

Pel que fa a la manera de realitzar la mostra de comprovacions, s'adaptarà tant en els informes inclosos en cada certificació com en el Pla de controls, a la manera en què es realitza realment, és a dir:

1. La mostra s'obtindrà de seleccionar un pòlissa per cada múltiple de 6.000 euros que aparegui en cada certificació i garantint que com a mínim en controlarà un 2% del total de pòlisses incloses en la certificació.
2. Des de l'1 d'octubre de 2009 es realitza un informe resum de les comprovacions realitzades que inclou els següents camps:
  - i. Directori
  - ii. Número de proposta
  - iii. NIF assegurat
  - iv. Línia assegurança
  - v. Import subvenció del DAR del total de la liquidació
  - vi. Import subvenció del DAR de la pòlissa (a)
  - vii. Import subvenció del DAR comprovat (b)
  - viii. % de desviació (a)/(b)
  - ix. DUN 200X (SI/NO)
  - x. Característiques sol·licitant
  - xi. Marcat revisat ASA (SI/NO)
  - xii. Observacions

Quant a l'import i el percentatge que representa la mostra seleccionada a l'atzar sobre el total de la certificació amb l'informe resum esmentat en l'apartat anterior ja es pot obtenir.

Fins ara era possible fer el creuament de parcel·les declarades a la DUN i incloses en una pòlissa d'assegurança agrària amb dificultats, ja que el format de declaració de la DUN és el SIGPAC i el de les assegurances és CADASTRE. Això impedeix anar al nivell de detall de recinte i només permet arribar a fer un creuament a nivell de municipi, polígon i parcel·la, malgrat que les dades de l'assegurança no sempre segueixen el mateix esquema i no en tots els casos es pot arribar a creuar a aquest

nivell. A partir de l'any vinent (començarà amb la línia d'explotació de fruiters al novembre de 2010) i progressivament, les assegurances passaran a estar declarades en format SIGPAC la qual cosa permetrà el creuament amb major facilitat i menys errors.

Fins ara no es mantenia un arxiu de totes les comprovacions realitzades en cadascuna de les pòlisses mostrejades ja que el volum de les pòlisses amb control és molt elevat i fa poc operatiu guardar aquest important volum d'informació. A partir d'ara, s'inclourà en el Pla de controls, que les comprovacions es faran en el 100% de les pòlisses de la mostra, però només es guardaran en un directori els fitxers excel de comprovacions de cada 50 pòlisses i es destacaran al quadre resum. Així es guardaran els excel de cada pòlissa múltiple de 50 del fitxer resum.

La recomanació sobre la necessitat que l'aplicatiu informàtic de gestió de les pòlisses s'actualitzi per tal de realitzar controls i comprovacions, així com altres tràmits previs a la proposta de pagament i que quedi constància de les actuacions realitzades és totalment lògica i encertada i cal dir que ja s'ha sol·licitat en diverses ocasions (amb anterioritat a la inspecció) que es modifiqués l'aplicació i no sigui únicament de gestió de bases de dades, sinó de tramitació d'ajuts, però no es va considerar una actuació prioritària. Durant aquest any tornarem a tramitar la sol·licitud i insistirem en la necessitat del seu desenvolupament.

Al Pla de controls que es modificarà en breu es preveurà que a partir de l'informe resum de pòlisses controlades, es realitzarà una memòria o resum de les comprovacions realitzades, els resultats i les actuacions fetes a partir d'aquí.

### **4.3. Ajuts per la millora i transformació de regadius**

---

#### **4.3.2. Dades globals i seguiment. PAG. 36**

Atès que el volum de sol·licituds rebudes amb la documentació complerta i en el termini establert no va superar la disponibilitat pressupostària, es va realitzar una proposta de concessió del Subdirector general d'infraestructures.

Aquesta incidència s'ha corregit en les posteriors convocatòries de 2007 i de 2009 en què l'import de les sol·licituds ha estat superior al de les disponibilitats pressupostàries.

Pel que fa al nombre total d'ajuts atorgats i l'import que representen s'ha observat que les dades de la base de dades no coincideixen amb la documentació de seguiment de l'expedient.

#### **Import i nombre d'expedients PAG. 37**

A la vista de les bases que s'han emprat per l'anàlisi dels expedients de l'any 2006, les diferències es troben en que part de la informació facilitada pel Servei de Gestió Econòmica i Organisme Pagador divergeix de la que es recull a la base de dades que ha implementat la Subdirecció General d'Infraestructures Rurals, donat que els expedients de l'any 2006 que són objecte d'anàlisi es corresponen a una Ordre que es publica l'any 2005 que inclou tres anualitats (2005,2006 i 2007).

Per tot el que s'ha exposat entenem que el que consta a la base de dades de l'any auditat és el que realment s'ha de tenir com a referència, ja que la base de dades que té la Subdirecció és de caràcter intern i de control de la vida de l'expedient.

#### **4.3.3. Aspectes generals de la convocatòria. PAG 38**

Pel que fa al control de supervisió dels Serveis Centrals, caldria saber quina mostra d'expedients de la convocatòria ha estat objecte de visita al beneficiari.

La mostra escollida va ser la dels expedients de la demarcació de Tarragona amb l'import més elevat. Es va escollir la mostra d'una sola demarcació a fi i efecte de buscar la màxima eficiència possible del personal funcionari implicat.

Pel que fa al control de seguiment de compromisos caldria que el DAR, a banda dels controls mínims exigits per la UE, incrementés la mostra per tal d'abastar per a la mesura Q una cobertura més gran.

Atenent a la tipologia de les obres de la transformació en regadius i la millora de regadius, que es realitzen sobre un territori mitjançant la col·locació de canonades enterrades, equips de bombament, etc., que pràcticament és impossible canviar d'ubicació, entenem que les inspeccions previstes a la UE són suficients.

Cal tenir en compte que també es realitzen dues inspeccions en el 100% dels expedients, una abans de la concessió de l'ajut i una altra abans de la certificació. A més, hi ha els controls de supervisió dels Serveis Centrals.

#### **Previsió ponderada dels criteris de valoració. PAG 39**

Per a les properes convocatòries s'introduiran coeficients de ponderació en els criteris de valoració.

#### **Publicitat per part dels beneficiaris. PAG 40**

S'ha implementat durant aquest període, d'acord amb les instruccions que s'han facilitat dins del marc del Programa de Desenvolupament Rural. (us adjuntem les instruccions).

#### **Altres aspectes. PAG 40**

El Departament ja ha donat instruccions per implementar les recomanacions. En posteriors convocatòries s'especificarà que es podran concedir ajuts en l'apartat 1.3 per pagar els interessos dels deutes corresponents a les obres subvencionables i que caldrà presentar la pòlissa del préstec per justificar el pagament.

Fins al mes de gener d'aquest any el MARM no ha publicat els criteris de subvencionalitat del Programa de Desenvolupament Rural.

#### **4.3.2. Dades globals i seguiment. PAG. 36**

- Motius pels quals el beneficiari no ha justificat la totalitat de la despesa prevista.

No es va poder justificar la totalitat de la despesa prevista perquè els justificants tenen de ser posteriors a la resolució de concessió. Això va motivar que molts justificants de despeses elèctriques i de inversions realitzades anteriorment a la resolució no es poguessin subvencionar.

- Acceptació de la factura de la Comunitat General de Regants

Tenint en compte la finalitat de l'ajut que era contribuir a les despeses de funcionament de la comunitat de regants afectada per la sequera, es va considerar acceptable la factura de l'import de l'aigua pagada a la Comunitat General de Regants, atès que es va pagar amb posterioritat a la resolució de concessió.

#### **4.5. Subvencions Directes**

##### **4.5.1. Ajuts a Unió de Pagesos (UP) i a Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya (JARC)**

###### **Sol·licitud d'ajut. PAG. 52**

El Departament ja té implementat un model de sol·licitud d'ajut genèric per la presentació dels ajuts, i per tant ha implantat aquesta recomanació a totes les línies d'ajut que gestiona.

###### **Presentació de tres ofertes de proveïdors. PAG 52**

Per part d'aquestes empreses les despeses que es subvenciones són de caràcter corrent. Ens troben en dos grans grups que els contractes eren preexistents a l'entrada en vigor de la Llei 38/2003, i que tenen una durada superior a l'any. I en altres casos son empreses del mateix grup.

Tot, i això el nostre Departament ha pres les mesures correctores adients, i ja ha implantat la necessitat de la presentació d'una justificació documental en cas que ens troben en aquests supòsits.

###### **Certificació de la justificació. Pàgina 52**

El nostre Departament ha pres les mesures correctores adients per segellar totes les factures i que consti el percentatge a la còpia del Departament, si que constaven aquestes dades a la còpia de l'Organització. I en tots els casos des de l'any 2007 consta el certificat conforme les actuacions han estat realitzades i justificades de forma adequada.

##### **4.5.2. Ajuts a la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya (FCAC)**

###### **Autorització del Govern per a subvencions innominades. Pàgina 54**

Des de l'any 2007, ja no esta en vigor el Pla de Cooperativisme Agrari, i en aquest sentit s'han tramitat les corresponents autoritzacions al Govern de la Generalitat per l'autorització de l'atorgament de la subvenció, i el corresponent informe d'impossibilitat de concurrència pública.

###### **Documentació justificativa. Pàgina 54**

En relació a la documentació justificativa, el Departament ha acceptat la presentació de la documentació justificativa, i també es verifica que la nòmina estigui signada per part del beneficiari, d'acord amb el que diu l'Ordre 1 d'octubre de 1997, d'acord amb el que diu l'article 15 d'aquesta Ordre, la interpretació havia estat en no demanar la sortida de bancària de l'empresa.

#### 4.5.3. Ajuts al Consorci de Turisme de Catalunya

---

##### Control documental. PAG. 56

El nostre Departament ha pres les mesures correctores adients per segellar totes les factures i que consti el percentatge a la còpia del Departament. S'ha comprovat que per un error no constava el full de control de l'expedient i la verificació de les factures. El Consorci té exempció d'IVA per tota les actuacions realitzades en concepte de gastronomia.

#### 4.5.4. Ajut al Centre Tecnològic Forestal de Catalunya (CTFC)

---

##### Nota peu de pàgina 39. Pàgina 57

El Departament d'Agricultura no ha efectuat altres aportacions al CTFC que la subvenció. La resta de relacions que es van establir durant l'any 2006 amb el Centre s'emmarquen dins de l'àmbit de la contractació (com qualsevol tercer que pot contractar amb el Departament) dins d'un model contractual que en aquell moment la Llei de Contractació preveia. No és tracta de transferències, ni aportacions, i dins de l'àmbit normatiu que es van tramitar eren correctes, i per tant no subjectes a fiscalització per part d'aquest informe.

##### Justificació de la despesa. Pàgina 58

En el moment que el Departament va atorgar l'ajut no s'havia aprovat encara el Contracte-Programa per part del Govern de la Generalitat, un cop aprovat amb data 30 d'agost d'aquest mateix any, es va acordar que l'aportació del DAR era l'ajut.

En aquell moment és va interpretar que al haver-se inclòs l'actuació dins del Contracte-Programa la justificació s'emmarcava dins del que és preveu per totes les empreses o ens públics que tenen un aprovat, i en aquest sentit es va demanar el pressupost

#### 4.5.5. Ajuts a FIVIN

---

##### Dades globals. PAG. 59

El Departament en el moment que un beneficiari presenta una sol·licitud d'ajut efectua una valoració de la mateixa: a nivell de proposta d'objectius que presenta, i quantificació econòmica de la mateixa. En el moment d'efectuar aquesta valoració per part del Departament, i es el seu informe on es detalla l'actuació que es subvenciona del total del projecte/actuació que presenta l'entitat, i s'efectua la valoració econòmica de l'expedient.

És possible com en moltes sol·licituds d'ajut que el Departament només subvencioni una part de les tasques que aquesta realitza, per raons d'interès o per raons pressupostàries.



**Documentació justificativa. PAG 59**

La subvenció és concedida per sufragar part de les despeses de la realització d'aquestes tasques de promoció i difusió, la realització d'aquestes tasques es realitza per part de la pròpia fundació. És per aquest motiu, que en el moment de la presentació de la justificació una part de la mateixa es justifica amb les pròpies despeses de l'organització. Considerem que en aquest sentit s'ha justificat de forma adequada la subvenció, i compleix amb el que determina la normativa.

**Control documental. PAG 60**

IVA, tenen l'exempció de l'IVA. En relació a la documentació justificativa, el Departament ha acceptat la presentació de la documentació justificativa, i també es verifica que la nòmina estigui signada per part del beneficiari, d'acord amb el que diu l'Ordre 1 d'octubre de 1997, d'acord amb el que diu l'article 15 d'aquesta Ordre, la interpretació havia estat en no demanar la sortida de bancària de l'empresa.

A nivell de documentació els beneficiaris tenen una còpia amb el segell del percentatge de subvenció, a la còpia del Departament és on no s'havia fet constar.

**4.6. Ajuts als Grups d'Acció Local LEADER-PLUS de Catalunya**

---

**Objectiu general, objecte dels ajuts i altres aspectes generals. PAG 62.**

En el segon paràgraf d'aquest punt de l'informe, a la tercera línia: on diu pel període 2002-2006 ha de dir pel període 2000-2006.

**Dades globals i seguiment. PAG 62.**

En el primer paràgraf d'aquest punt de l'informe, a la primera línia: on diu DAR ha de dir ORGANISME INTERMEDIARI.

En el primer paràgraf d'aquest punt de l'informe, a la cinquena línia: on diu (incorporant també les despeses de control i gestió del mateix GAL) ha de dir (incorporant també les despeses de gestió i funcionament del mateix GAL).

**Dades globals i seguiment. PAG 63.**

Els paràgrafs segon i tercer queden redactats de la següent manera:

Amb tot, s'observa que a determinats GAL, a finals de 2006, sí que se'ls ha atorgat la bestreta pel total inicialment previst en conveni, fins i tot en un cas hi ha hagut un excés que ha estat posteriorment regularitzat.

El termini dels GAL per pagar als beneficiaris per les actuacions que aquests els han justificat finalitza el 31 de desembre de 2008. En 2008 es va observar que l'estat d'execució de fons a Catalunya no era uniforme per als Gal acreditats en el territori. Així, mentre que alguns havien conclòs la tramitació dels seus expedients i encara disposaven de dotació financera, n'hi havia d'altres que, tenint projectes condicionats a la disponibilitat de fons, ja havien esgotat la dotació del seu quadre financer vigent.

Per això, l'organisme intermediari va considerar adient la reassignació de fons entre Gal, en ordre a un millor compliment del programa regional i a una major eficiència de les dotacions que el financen. Davant això, es van formalitzar les modificacions dels convenis, mitjançant les corresponents addendes.

Seguidament es presenta un resum que recull la modificació dels convenis i la comparació dels seus imports amb els imports pagats pels Gal als beneficiaris finals per les inversions justificades per aquests acabades fins al 31 de desembre de 2008.

#### **Dades globals i seguiment. PAG 64.**

Respecte al quadre de la pagina 64, s'hauria de modificar el títol de la segona columna i on diu Import total d'ajut aportat d'acord amb el previst en els convenis modificats hauria de dir Import total d'ajut previst en els convenis modificats.

Caldria afegir respecte aquest quadre el següent aclariment: El DAR ha aportat als Gal en forma de bestreta els 8,69 M€, però no amb la distribució per grups que apareix en el quadre de la pàgina 64, sinó amb la distribució del quadre de la pàgina 63.

Després del segon i últim paràgraf d'aquest punt, caldria afegir: Malgrat a la data de finalització del treball de camp de la fiscalització el DAR no havia procedit a reclamar als GAL la devolució de les bestretes DAR no justificades, durant el mes de desembre de 2009 i en ple tancament de la iniciativa comunitària, el DAR va procedir a reclamar a 9 GAL la devolució dels diners DAR no executats.

Durant els mesos de desembre de 2009 a gener de 2010 aquests 9 grups van retornar els diners DAR no executats, moment a partir del qual el DAR va procedir a proposar el pagament de diners DAR als 3 grups que van executar més del que tenien inicialment pressupostat, i regularitzat degudament amb modificació de conveni.

#### **Anàlisi de la convocatòria. Controls de les subvencions. PAG 66.**

Respecte al segon paràgraf d'aquesta pàgina, comentar que pel que fa a les recomanacions que es fan per part de la Intervenció General de la Generalitat, en la que es diu que s'ha d'implantar les corresponents aplicacions informàtiques per a la gestió integral dels expedients, comentar que els Gal han disposat durant el període de programació de la iniciativa comunitària Leader plus de l'aplicació informàtica LEADER +, de gestió d'expedients facilitat pel Ministeri d'Agricultura i que aquest englobava de manera integral la gestió dels expedients dels Gal, la gestió de tasques de la Comunitat Autònoma (DAR) i la pròpia gestió del Ministeri.

També dintre d'aquest segon paràgraf, una altra de les recomanacions de la Intervenció és que s'han d'implantar controls addicionals referits a determinades línies del foment del turisme per verificar que les inversions es destinen a les actuacions objecte d'ajut i es fa durant els terminis de temps que es predeterminen. Comentar que aquests controls addicionals per verificar que totes les inversions, no únicament les dedicades al Turisme, es destinen durant el termini de compromisos a l'objecte de l'ajut, ja es realitzen i són els anomenats plans de control de manteniment de compromisos. Aquests controls es realitzen anualment sobre una mostra del 5% de tots els expedients pagats i que han de mantenir el compromís de mantenir la inversió subvencionada durant 5 anys posteriors al pagament.

## 5. Conclusions Finals. Observacions i Recomanacions

### Observacions i recomanacions generals per a totes a totes les línies

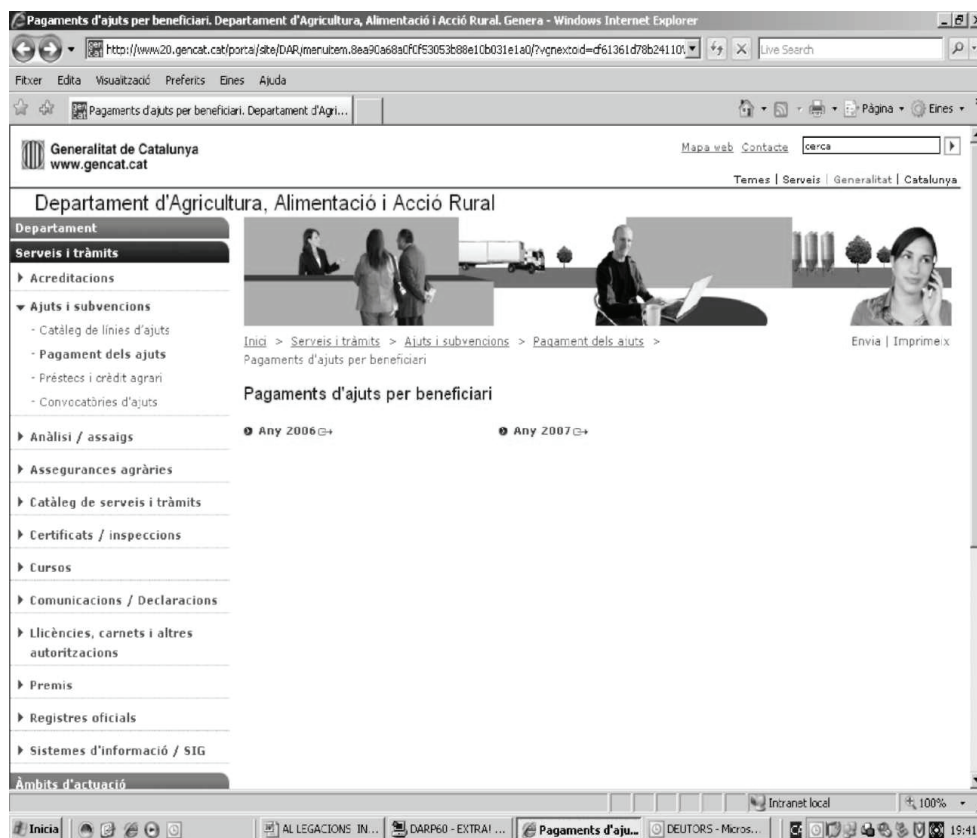
- Informe de la Intervenció Delegada. PAG 75

Per part de la Intervenció Delegada durant els darrers tres anys s'emet informe fiscal sobre les bases reguladores dels ajuts.

- Publicitat per part de l'ens concedent. PAG 75

El Departament utilitza aquest sistema de publicitat pel volum de beneficiaris, en alguna de les nostres línies hi ha més de 100.000 Perceptors d'ajuts entre els que reben ajuts de la PAC i els ajuts finançats pel Departament. Creiem que aquest volum de beneficiaris si que justifica el motiu de la seva no publicació detallada al Diari Oficial, el rang normatiu és el mateix que tots els Departaments utilitzant per la donar publicitat.

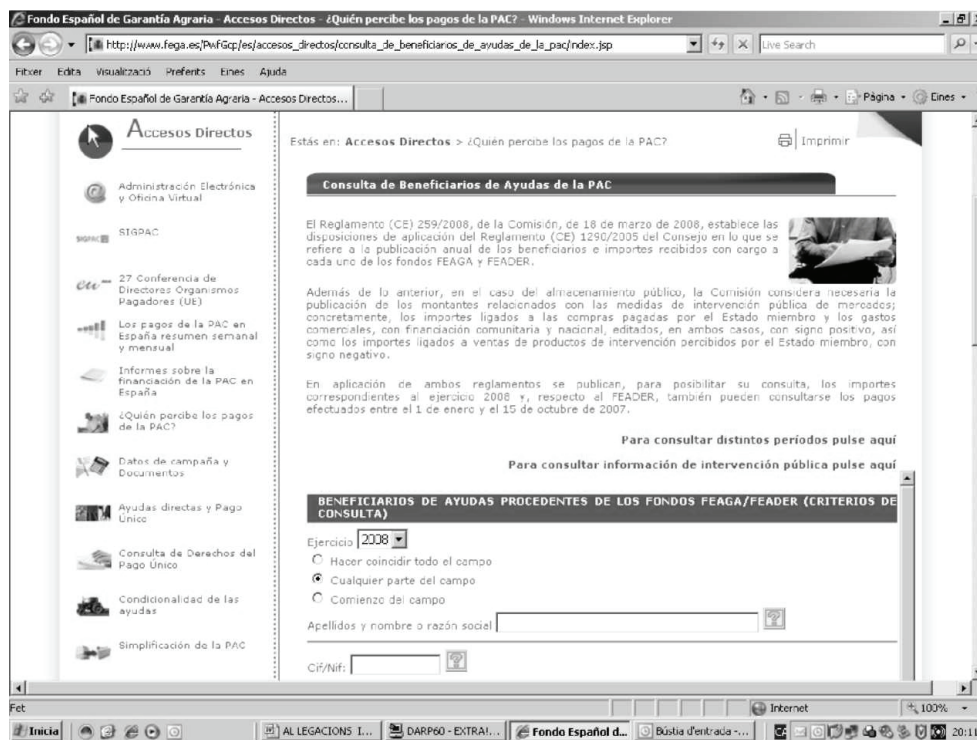
Des de l'any 2006 a la pàgina web del Departament estan disponibles les ajudes pagades.



El nostre Departament ha previst aquest any posar en producció un cercador a la seva pàgina web, per poder efectuar la consulta per part dels beneficiaris dels ajuts.

I en aplicació de la normativa comunitària es publicitat totes les ajudes de Fons Europeus mitjançant la pàgina de l'Òrgan de Coordinació FEGA.

[http://www.fega.es/PwfGcp/es/accesos\\_directos/consulta\\_de\\_beneficiarios\\_de\\_ayudas\\_de\\_la\\_pac/ind\\_ex.jsp](http://www.fega.es/PwfGcp/es/accesos_directos/consulta_de_beneficiarios_de_ayudas_de_la_pac/ind_ex.jsp)



## Observacions i recomanacions específiques PAG 75

### • Subvencions o Transferències

En aplicació del que diu la Llei 38/2003 General de Subvencions, i l'article 87 del TRLFP, la diferència recau en que el lliurament estigui afectat a un fi, un propòsit específic. I que en conseqüència el destinatari ha de justificar el compliment de les obligacions o els requisits que s'hagin establert.

En els casos que comenta la Sindicatura en tots ells hi ha un fi que és la realització de les tasques que realitza aquesta entitat o associació, i la subvenció es concedeix per sufragar part de les despeses d'aquesta associació o entitat per la realització de les actuacions que duu a terme: d'assessorament, de promoció, de difusió.

En interpretació a l'Informe jurídic del Gabinet Jurídic Central i la Intervenció General només tenen la consideració de transferències les següents:

“1 Supòsits de transferències. Els lliuraments dineraris entre els diferents òrgans i entitats de l'Administració Pública de la Generalitat entre sí, no tindran la consideració de subvenció segons l'article 87.1 del text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya sinó que tindrà la consideració de transferència.

D'acord amb allò establert a l'article 87.2 del text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya les disposicions de fons públics acordades per la Generalitat o les seves entitats autònomes, a càrrec dels seus pressupostos, que tingui per un lliurament dinerari que no estigui afectat a un fi, un propòsit, una activitat o un projecte específic, tindran la consideració de transferències.”

[http://eif.intranet/intranet/def/legislacio/normativa/normes.asp?carpeta\\_id=94910249&norma\\_id=21203\\_500](http://eif.intranet/intranet/def/legislacio/normativa/normes.asp?carpeta_id=94910249&norma_id=21203_500)

En aplicació a aquest criteris el nostre Departament està actuant, i només en els casos que es donen determinats requisits, com van ésser el cas de les Confraries de Pescadors pel caràcter d'entitat tutelada pel Departament s'ha canviat el sistema de gestió des de l'any 2006.

• **Criteris de prioritat ponderats i valoració de les sol·licituds. PAG 76**

Als darrers tres anys les convocatòries del Departament han incorporat criteris de prioritat més concrets, i en tots els casos de concurrència competitiva s'ha efectuat la corresponent Comissió de Valoració. Així consta als informes jurídics i fiscals.

• **Despeses subvencionables i documentació justificativa PAG. 76-77**

El Departament als darrers anys ha millorat tot el sistema de justificació de pagaments, i de les despeses subvencionades.

Des de fa tres anys per totes les subvencions corresponents a capítol IV s'ha elaborat una guia de justificació de subvencions que es facilita als beneficiaris. I els darrers anys el 80% del nostre personal ha rebut formació específica sobre justificació de subvencions.

El Departament ha donat instruccions sobre la presentació de justificació i les despeses que són vàlides, en cap cas s'accepta un pagament si no s'han presentat el corresponent justificant, i es demana la justificació de les tres ofertes en els casos, i pels conceptes que especifica la normativa.

En l'apartat de justificació de les nòmines s'han efectuat diferents consultes a la Intervenció Delegada i durant la celebració de cursos de justificació de subvencions i s'ha considerat que l'actuació que es realitza per part del DAR s'ajusta a la normativa.

• **Publicitat. PAG 78**

Totes les ajudes que es cofinancien amb Fons Europeus han de complir amb la normativa de publicitat que especifiquen els reglaments comunitaris.

Hi ha diferents àmbit de publicitat:

- a. Bases Reguladores
- b. Resolució de concessió de l'ajut
- c. Comptabilitat del beneficiari de l'ajut

d. Publicitat per part del beneficiari: Depèn del cost de l'obra o actuació. Us annexem la documentació justificativa de quan s'ha de fer constar la publicitat.

En relació a las ajudes que dóna el DAR amb fons del Departament en totes aquelles que es tracti de difusió, promoció, fires, etc... en totes es fa constar el logotip del DAR com col·laborador de l'actuació.

• **Altres aspectes formals. PAG 78**

El Departament durant els darrers anys ha actualitzat tots els seus procediments, ha donat les instruccions per tal d'implementar la millora continua del seu sistema de presentació de justificació de subvencions. En tots els seus processos consten els models de presentació de justificació als beneficiaris.

Per tant considerem que s'han instaurat les mesures correctores necessàries.

**Altres observacions i recomanacions més concretes de les línies de subvencions.**

• **Control de les obligacions del beneficiari. PAG 79**

Cooperatives agràries. Epígraf 4.1.

El Departament té en els seus processos de revisió que dins del T-3 (certificat d'ajut econòmic) es deixa constància de la data de visita, qui la ha efectuat i les incidències detectades. Creiem que aquest control es suficient.

En Servei responsable de la gestió efectua un seguiment anual del totes les cooperatives d'acord amb el Pla d'Empresa que es va aprovar.

Control a beneficiaris epígraf 4.3.

El pla de manteniment de compromisos es realitza d'acord amb un anàlisi de riscos que el Responsable del programa de desenvolupament rural d'acord amb els paràmetres que fixa la Unió Europea, article 30 del Reglament (CE) 1975/2006, de la Comissió, de 7 de desembre, estableix en el seu apartat número 3 que els controls a posteriori cobriran cada any com a mínim un 1% de les despeses subvencionables corresponents a les operacions d'inversió que encara estiguin supeditades a compromisos.

El nivell de controls d'acord amb l'anàlisi de riscos, i la despesa pagada per aquesta mesura que dins del nou PDR és la mesura 125 és del 3,42%.

• **Control i millores informàtiques dels ajuts a les assegurances agràries. PAG 79**

En aquests moments s'està millorant l'aplicació de gestió.

• **Constància documental en casos d'expedients desestimats. PAG 79**

Aquestes peticions les realitzen les unitats a territori, és possible per això que no consti a la part de documentació que consta a serveis centrals. S'ha establert un sistema de gestió d'expedients i de gestió documental.

## 6. ANNEXOS

---

### 6.1. Annex I. FEOGA-GARANTIA. PAG. 81

Apartat a) el termini per la presentació dels fitxer és de l'1 de febrer de l'any següent. Tots els anys s'han integrat dins del termini establert per part de la Comissió Europea, un cop passades les validacions de l'Òrgan de Coordinació FEGA.

Apartat b) el Departament ha mostrat la seva disconformitat amb aquesta constatació, i té encara oberta davant de la Comissió Europea el procediment de Liquidació de Conformitat.

Gran Via de les Corts Catalanes, 612-614  
08007 Barcelona  
Telèfon: (93) 304 67 00  
Fax: (93) 304 67 03  
<http://www.gencat.es/darp>

## 8. RESPOSTA A LES AL·LEGACIONS

Un cop analitzades les al·legacions presentades pel Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural, la Sindicatura de Comptes ha modificat parcialment el text inicial de l'informe pel que fa a les al·legacions referides als epígrafs següents: 2.1.2. FEOGA-O, 4.1.3 Anàlisi de la convocatòria apartat b, 4.5.2 apartat Documentació justificativa, 4.6.1 Objectiu general, objecte dels ajuts i altres aspectes generals i 4.6.2 Dades globals i seguiment.

Aquestes modificacions poden identificar-se en les corresponents notes a peu de plana.

Pel que fa a la resta d'al·legacions, no s'ha alterat el text de l'informe perquè la Sindicatura considera que les al·legacions trameses són explicacions que confirmen la situació descrita en el informe, perquè no es comparteixen els judicis exposats en aquelles o perquè contenen informacions que no es corresponen amb els fets analitzats.

Sindicatura de Comptes de Catalunya  
Av. Litoral, 12-14  
08005 Barcelona  
Tel. +34 93 270 11 61  
Fax +34 93 270 15 70  
[sindicatura@sindicatura.cat](mailto:sindicatura@sindicatura.cat)  
[www.sindicatura.cat](http://www.sindicatura.cat)

Elaboració del document PDF: juny de 2010

Dipòsit legal de la versió enquadernada  
d'aquest informe: B-25087-2010